Nr 263. Kraków, Niedziela 18 Listopada 1906. Rok XXV.

„Nowa Reforma“ wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie:	kwartalnie:	miesięcznie
W miejscu	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgr. z przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 kor. 70 h
W Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „ — „
We Włoszech, Francyi, Anglii, Belgii, Szwajcaryi, Turcyi i inn. krajach	48 „	24 „	12 „	4 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy“** w Krakowie.

Listów niepłaconych nie przyjmuje ani Administracya, ani Redakcya.

Adres Redakcyi i Administracyi: Kraków, ul. Jagiellońska 19.

Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41. — Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 857.484.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 12 hl.: w Biurze dzienników A. Olszewskiego, ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludw. 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA REFORMA

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Bersohna i A. Salomonowej, plac Maryacki 8. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, Rynek. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We **Lwowie** Biuro dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11, S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W **Przemyślu** Hessles. — W **Jarosławiu** A. Amster. — W **Wiedniu** Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), I. Wollzeile 6. — H. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W **Paryżu** Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, dyrektor, Rue Caumartin 61.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — **Nekrologi** po 60 h od wiersza za każdy raz. — **Głosy publiczne** po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 h, następny po 10 h. od wiersza. — **Załączniki** do „N. Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Ostatnia próba.

W Izbie posłów Rady państwa toczyła się wczoraj po przyjęciu § 7 i odrzuceniu wszystkich zgłoszonych do niego wniosków mniejszości, obszerna dyskusya nad sprawą, która już komisyi dla reformy wyborczej tyle drogiego zabrała czasu, a mianowicie nad kwestyą rozszerzenia autonomii krajów. I znów rozbrzmiewały tam te same argumenty, które słyszeliśmy już tyle razy, a które tak szczegółowo wyjaśniły tę kwestyę, że właściwie Izba mogła bez szkody dla sprawy od razu przystąpić do głosowania. Zdaje się jednakże, że zwolennicy tego rodzaju „poprawienia“ projektu reformy wyborczej zapragnęli raz jeszcze popróbować szczęścia, czy nie powiedzie im się w ostatniej jeszcze chwili znaleść chętniejszego posłuchu dla swoich zamiarów.

Pierwszym mowcą w tej sprawie był na wczorajszem posiedzeniu poseł Metall, który uzasadniał wniosek mniejszości, sięgający dalej w kierunku rozszerzenia autonomii, niż wniosek przyjęty przez komisyę. Na przeciwnem zupełnie stanowisku stanął mowca Rusinów, poseł Kos, który z obawy przed „polsko-szlacheckim Sejmem galicyjskim“ zalecał nawet ścieśnienie dotychczasowej autonomii krajów. Innego znów zdania był pos. Etz, klerykał, który oświadczył się wogóle przeciwko reformie wyborczej a wobec zupełnej już niemal pewności, że przyjdzie ona mimo to do skutku, polecał również jako antidotum przeciwko grożącym z tego powodu niebezpieczeństwom w przyszłości, przyjęcie wniosku posła Metalla, conajmniej zaś wniosku komisyi.

Za ostatnim wnioskiem przemawiał także mowca młodoczeski, poseł Herold, lecz z innych przyczyn. Obawia się on, że przyszła Izba poselska nie będzie zdolna do pożytecznej pracy, dopóki nie ulży jej się pod wielu względami ciążących na niej zadań i ciężarów. Poseł Herold atoli wystąpił równocześnie ze słusznem żądaniem, aby w razie przyjęcia wniosku komisyi, rząd przedłożył Sejmom także nowoczesną reformę ordynacyi wyborczej, w której nadto powinna być ustawowo unormowana odpowiedzialność władz wobec Sejmów krajowych.

Deklaracyę w podobnym duchu złożył następnie imieniem polskiego stronnictwa ludowego poseł Kubik. Deklaracya ta zaznacza, że stronnictwo ludowe pragnie również rozszerzenia autonomii, lecz pod warunkiem równoczesnej reformy ordynacyi wyborczej do sejmów, oparcia jej na powszechnem, równem, bezpośredniem i tajnem prawie głosowania, bo rozszerzenie kompetencyi sejmów bez takiego środka zaradczego, pomnożyłoby tylko dotychczasową egoistyczną gospodarkę klasową, obciążającą ciężko szerokie koła ludności.

Z kolei zabrał głos autor wniosku komisyi poseł Starzyński. Jakie stanowisko zajmuje on wobec całej reformy wyborczej — to wykazał przez usunięcie się od głosowania nad nagłością wniosku p. Gessmanna. Wczorajsza zaś jego mowa była tylko powtórzeniem wszystkich wywodów, „obaw“ i „przestróg“, które słyszeliśmy z ust jego już w komisyi i jej subkomitecie. Twierdził on ponownie, że reforma wyborcza musi z konieczności doprowadzić do wzmocnienia centralizmu, że Izba, wybrana na jej podstawie będzie miała wogóle centralistyczne zakusy i dążności, że jak każdy parlament, wybrany na podstawie „wolnościowo brzmiących haseł“ skłonna będzie do przeceniania sił swoich. Jako dowody i przykłady słuszności swoich zapatrywań mowca przytoczył konstytuantę austryacką z roku 1848/49, niemiecki parlament frankfurcki i wreszcie — pierwszą Dumę rosyjską. Po tej historycznej ekskuzyi, poseł Starzyński przedstawił straszną sytuacyę, jaka powstać musi w razie, jeśli i nowa Izba okaże się niezdolna do pracy a Sejmy dla zbyt ciasnej swej kompetencyi również nie będą mogły należycie działać. Wówczas — wywodził mowca — „nieszczęście będzie gotowe, ustanie cała praca prawodawcza“. W końcu starał się wykazać, że jego wniosek jest tylko logiczną interpretacyą tendencyi austryackiej konstytucyi z r. 1867.

Izba nie ukończyła jeszcze obrad nad tą sprawą, dalsze toczyć się będą dzisiaj, lecz już uważać można za rzecz niemal pewną, że Izba przyjmie wniosek komisyi. Nasze stanowisko w tej sprawie jest tak znane, że nie potrzebujemy wyjawiać go raz jeszcze.

Korespondencya „Nowej Reformy“.

Wiedeń, 16 listopada.

(Gdzie są przedłożenia kolejowe? — Sprawa urzędników. — Deputacye.)

W kołach poselskich przykre wywołuje zdziwienie, że minister kolei nie wniósł dotychczas jeszcze przedłożeń o budowie kilku kolei lokalnych. Podczas rozpraw nad upaństwowieniem kolei północnej dr Derschatta oświadczył w komisyi kolejowej, że wspomniane ustawy, między któremi znajdują się także ustawy o budowie kolei Lwów—Stojanów i Jasło—Konieczna, przedłoży w przyszłym tygodniu. Od tego czasu upłynęły już trzy tygodnie, a przedłożeń nie wniesiono. Gdyby rząd był spełnił przyrzeczenie, dane przez ministra kolei, komisya byłaby mogła teraz podczas obrad Izby nad reformą wyborczą ustawy tę załatwić tak, aby z początkiem grudnia stały na porządku dziennym Izby. Dotychczas jednak tych przedłożeń niema i uzasadniona jest obawa, że choćby zostały w późniejszym terminie wniesione, obecna Izba nie będzie ich już mogła uchwalić. Zwłoka jest tem dziwniejsza, ponieważ dotyczące projekty są według zapewnień ministra już zupełnie gotowe.

Nie wiadomo więc, z jakiej przyczyny rząd ich nie przedkłada do parlamentarnego załatwienia? Ludność całemi latami petycyonować musi o każdą najmniejszą kolejkę lokalną, a uzyskawszy wreszcie przyrzeczenie rządu, nie może się doczekać przedłożenia ustawy. Byłoby więc wskazane, aby posłowie nasi nie pozwolili rządowi „zapomnąć“ o danem przyrzeczeniu i sprawę przyspieszyli. — Dużo czasu parlament obecny wogóle już nie ma do załatwienia tylu zaległych, a ważnych spraw. Dnia 24 b. m. następuje — jak wiadomo — przerwa w obradach, spowodowana zebraniem się delegacyj w Budapeszcie. Po załatwieniu formalności otwarcia delegacyj posłowie wrócą 26 b. m. do Wiednia i jest nadzieja, że do pierwszych dni grudnia reforma wyborcza w całości będzie uchwaloną, poczem z powodu obrad merytorycznych delegacyj znowu nastąpi dłuższa przerwa. — Ostatnie dni grudnia poświęcone będą uchwaleniu prowizoryum budżetowego na 9 miesięcy, w styczniu zaś kończy się okres prawodawczy Izby posłów. Trzeba więc nadzwyczajnej energii ze strony posłów, aby przeprowadzić jeszcze jakąś ustawę pożyteczną dla ludności.

Sprawa dodatku drożyźnianego dla urzędników państwowych znajduje się — jak słychać — na dobrej drodze. Rozstrzygany obecnie w ministerstwie skarbu projekt uregulowania dodatków aktywalnych przez przyznanie 50-procentowego podwyższenia dodatku aktywalnego w czterech najniższych klasach przedstawia się jako kombinacya uchwalonych przez Koło polskie wniosków Stwiertni i Abrahamowicza.

Projekt ten wymaga atoli korektury i uzupełnienia w wielu kierunkach. Nie wiadomo np. jakie rząd ma zamiary wobec urzędników kolejowych, bdyż ci nie mają dodatków aktywalnych, tylko t. zw. „kwaterunkowe“ a ich położenie materyalne jest równie krytycznem jak położenie urzędników państwowych. Spodziewać się należy, że rząd na najbliższem posiedzeniu komisyi budżetowej wyjawi wreszcie swoje stanowisko w tej piekącej sprawie.

Dziś przybyły do parlamentu dwie deputacye galicyjskie do ministra kolei. Jedna złożona z reprezentantów miast Kęty, Oświęcim i Żywiec pod przewodnictwem p. Bobrzyńskiego domagała się połączenia kolejowego dla tych miast, druga, wysłana przez aspirantów technicznych, zajętych w warsztatach kolejowych prosiła o usunięcie krzywdzącej praktyki, według której mianuje się ich urzędnikami dopiero po dwuletniej służbie, mimo iż są ukończonymi technikami i posiadają wszystkie fachowe egzamina.

Poseł Stwiertnia przedstawił deputacyę tę ministrowi Derschacie, który przyrzekł zająć się się sprawą w duchu życzliwym dla petentów. *Sz.*

Rząd rosyjski w Polsce.

(Koresp. „N. Reformy“.)

Warszawa, 13 listopada.

Ostatnie wypadki w Królestwie Polskiem, a szczególniej niebywały dotąd napad na pociąg kolejowy w Rogowie, nie mówiąc już o mniejszym w Suchedniowie, nasuwają mimowoli pytanie, dla czego właśnie tam, gdzie przecież rząd rosyjski i jego władza silną stoją stopą, wypadki tego rodzaju zdarzać się mogą? Co jest ich przyczyną? Czy wyjątkowa sprężystość partyj bojowych, czy też wyjątkowa nieudolność sfer rządzących?

Bez wątpienia partye skrajne, a szczególniej jedna z nich: P. P. S., działają z wielką energią. Polska partya socyalistyczna ma na czele ludzi niezwykle ruchliwych, a nadewszystko posiada, jako organy podwładne doskonale zorganizowaną bojówkę, która, opłacana wcale przyzwoicie, składa się z młodych ludzi, oddanych partyjnej sprawie i szukających osobistej chluby w tem, ażeby każdy, z góry przez komitet wydany rozkaz, jak najściślej spełnić. Tego rodzaju odczucie jest już połową zwycięstwa, potrzeba tylko, ażeby przeciwnik był dostatecznie niedołężny, a odnosi się wtedy całkowite zwycięstwo. Przeciwnikiem tym jest w Królestwie rząd rosyjski. Przypatrzmy się, z jakich on żywiołów się składa i czy jest w stanie przeciwstawić przebiegłości i odwadze partyj zbrojnych swoją zdolność i energię i czy wogóle ją posiada?

Na czele rządów w Królestwie stoi od czasu hr. Berga, który był ostatnim namiestnikiem, zawsze jakiś dostojnik, jako generał-gubernator. Obecnie tym „dostojnikiem“ jest generał Skałłon. Jest to najzwyczajniejszy stupajka, człowiek, który dostał się na to wysokie stanowisko przypadkiem i dlatego tylko, że poprzednik jego, generał Maksymowicz, z obawy przed zamachem, krył się przez długi czas w fortecy w Zagrzu, za co go wydalono. Skałłon znany jest z tego, że prochu nie wymyślił. On P. P. S partyom rewolucyjnym napewno swoim rozumem krzywdy nie wyrządzi.

Dalsze figury w hierarchii rządowej to gubernatorzy. Są to typowi biurokraci, których cała dążność polega na wymaganiu od zarządzanych gubernij (w Polsce jest ich 10) bizantyjskich hołdów i tureckich iście bakczyszów w grubszych sumach. Ludzie ci zazwyczaj nic nie robią. Rządzą tylko pozornie gubernią, na czele której ich postawiono, gdyż w rzeczywistości trzęsą krajem naczelnicy powiatów i podwładni im naczelnicy straży ziemskiej, zaś Warszawą i wogóle wielkiemi miastami komisarze policyi.

Na naczelnikach powiatów po wsiach i na komisarzach policyi w miastach polega cała troska o bezpieczeństwo dziesięciomilionowej ludności Królestwa, ochrona ich życia i mienia, jakoteż ochrona funduszów skarbowych. Zdawałoby się, że na tego rodzaju stanowiska powinno się wybierać ludzi zawodowo wykształconych, znających sprawy policyjne i oddanych swojemu powołaniu.

Takby było w każdym innym kraju, ale nie pod panowaniem rosyjskiem. Komisarzami policyi, naczelnikami powiatów, straży ziemskiej i t. p. zostają bądź byli wojskowi, wypędzeni z armii za fałszywą grę w karty, kradzieże lub inne nadużycia, albo urzędnicy z różnych rządowych dykasteryj, jakoto z intendentury, rachunkowości, Banku państwa, czasami też słuchacze weterynaryi, a nawet i lekarze bez pacyentów, wszyscy jednak bezwarunkowo wyznania prawosławnego. Panowie ci nie mają najmniejszego pojęcia o służbie policyjnej i nie chcą się zgoła tej służby nauczyć; stanowiska swoje uważają tylko za czasowe, i dlatego wytężają siły, ażeby w krótkim czasie jak najwięcej ukraść. Gdy zbiorą sumę, o którą im chodzi, rzucają służbę.

W państwach europejskich nikt nie ma pojęcia, ile może ukraść przez jeden rok komisarz policyi w Warszawie lub naczelnik w „dobrym“ powiecie. Są cyrkuły, w których komisarze mają rocznego dochodu do 20.000 rubli. Znam osobiście naczelników powiatu, którzy po 8—10 latach „chlubnej“ służby nabywali za gotówkę dobra wartości dwóch lub trzechkroć stu tysięcy rubli. Znam rewirowych w Warszawie, którzy mają po dwie kamienice, i widziałem przyjeżdżających na zabawę do Warszawy naczelników straży ziemskiej, dla których wydanie podczas jednego wieczoru rubli stu, znaczyło tyle, co dla mnie wydanie pół rubla.

Czy tacy ludzie, nieobeznani z fortelami bojowców, zniszczeni alkoholem i hulaszczem życiem — bo każdy z nich jest nałogowym pijakiem, a oprócz legalnej żony ma jeszcze i „sodierżankę“ — mogą skutecznie bronić powierzonych im powiatów? Czyż ludzie, którzy bez przerwy kradną dlatego, ażeby potem w spokoju używać owoców swoich nadużyć, zechcą narażać swoje drogocenne życie na szwank śledzić, ścigać, rozwijać energiczniejszą działalność? Ani im się śni!! Jeżeli strażnik ziemski lub żandarm kolejowy dowie się, że coś podejrzanego dzieje się w powiecie, to naczelnik posyła kozaków, którzy po pewnym czasie powracają z wieścią, że „niczewo nie zamietili“. Odpowiedni raport idzie do gubernii, i basta. Ot, złupić 500 rubli ze spokojnego obywatela, który nie ma browninga, z innymi do lasu się nie skryje i stamtąd do naczelnika nie strzeli, zedrzeć 100 rubli z właściciela hotelu albo zajazdu za rzekomy nieporządek w pokojach gościnnych lub zgaszoną na schodach przed 12 godziną w nocy lampkę i ściągnąć z każdego, kto chce otworzyć bądź sklep, bądź jakiś warsztat lub zakład fabryczny, od 50 do 300 rubli za oględziny i orzeczenie, że miejsce jest od pożaru bezpieczne, zarobić od żydów na poborze po 1000 rubli od zdrowego, a nie wziętego do wojska: oto są bohaterskie czyny naczelników powiatów i komisarzy cyrkułowych. Oprócz tych dochodów, każde poświadczenie podpisu, każde wydanie kwalifikacyi na wyjazd, każdy paszport lub książka legitymacyjna — jednem słowem, wszelka czynność urzędowa przynosi tym panom w zysku od 15 kopiejek do 1 rubla za sztukę. Jeżeli zaś pomyślimy, że w cyrkule w Warszawie mieszka do 80.000 ludzi (w powiatach nieco mniej), to dojdziemy do matematycznego wniosku, że dziennych spraw w cyrkule jest co najmniej 500! Proszę pomnożyć tę liczbę przez 20 kop. (przeciętna łapówka), a otrzymamy cyfrę rubli 100 do podziału pomiędzy komisarza, adjunkta i sekretarza, albo naczelnika powiatu i jego urzędników.

Pytam więc, czy tacy ludzie mogą stawiać skuteczny opór jakimkolwiek napadom i grabieżom? Są to pospolici złodzieje, dla których może zginąć wszystko, aby tylko oni swój łup zebrali. Jako przybysze z Rosyi nie władają wcale językiem polskim, nie chcą się go nauczyć i nie mają najmniejszego odczucia dla potrzeb i usposobienia polskiego społeczeństwa, co im do reszty utrudnia zadanie. Każdy Polak okupuje się im mniejszą lub większą kwotą, ale cała ludność usuwa się od nich, gdyż uważa ich słusznie nie za obrońców — lecz za legalnych grabieżców i pospolitych złodziei.

W tej kwalifikacyi przedstawicieli rządu rosyjskiego w Polsce, tkwi bezwładność ich zarówno wobec bandytyzmu, jako objawu powszechnej anarchii w państwie rosyjskiem, jak wobec działalności bojowych partyi socyalistycznych.

Statystyka krwi.

Niedawno podaliśmy na tem miejscu krótkie zestawienie cyfrowe zabójstw i morderstw, popełnionych przez obie w Rosyi wojujące strony: rząd i rewolucyę, w zestawieniu niejakiego p. Zbankowa. Uzupełnieniem tego zestawienia jest bardzo szczegółowa statystyka ofiar rewolucyi różnego rodzaju, podana przez „Stranę“, która zestawienie swoje zaczyna od dnia ogłoszenia manifestu konstytucyjnego.

Oto w ciągu roku od dnia tego zabito i raniono w Rosyi z powodów politycznych **16 922** osób, z czego na zabitych przypada **7.331** osób. Do tej ogólnej liczby weszli zarówno obywatele, jak przedstawiciele i funkcyonaryusze państwa. Na pierwszych przypada 13.384 ofiar, na drugich zaś 3.611.

Obywatele ginęli w ten sposób: powieszono bez sądu 215 ludzi, rozstrzelano na podstawie wyroków sądów wojenno-polowych w pierwszych sześciu tygodniach ich istnienia 221, karne ekspedycye wojskowe zamordowały 741. Resztę pozabijali żołnierze, kozacy, policyanci, chuligani i członkowie czarnej sotni na własną rękę. Nie zaliczono tu tych wszystkich, którzy z powodów politycznych odebrali sobie życie.

Z przedstawicieli i funkcyonaryuszów władzy najwięcej ucierpieli żołnierze i kozacy — 750 osób rannych i zabitych; za nimi idą policyanci i strażnicy 452, policyjni urzędnicy 226, wogóle urzędnicy 123, oficerowie 109, żandarmi i agenci ochrony — 96, generał-gubernatorowie i wyżsi przedstawiciele władzy administracyjnej — 81; isprawnicy i policmajstry — 60, gubernatorowie i wyżsi funkcyonaryusze żandarmeryi — 33.

Ciekawy jest także rozdział wedle miejscowości.

Najwięcej obywateli zabito i raniono w południowej Rosyi (4368), potem w stolicach (2369), przyczem w powstaniu tej cyfry wielką rolę odegrała rewolucya w Moskwie. Dalej idzie centrum państwa, a za niem kresy: Polska (2010), Prowincye nadbałtyckie (1600),

W nierównej walce.

POWIEŚĆ.

Napisał

Mimar.

18 (Ciąg dalszy.)

— Palicja, garadawoj, karrrauł!!!...

W cukierni nie uspokojono się jeszcze, gdy on wdarł się do niej z powrotem i już od progu ryczał dziko:

— Pratakoł, pratakoooł!!

Za nim wchodzili stójkowi ze swojemi głupiemi gębami, mrucząc zawczasu swoje idyotyczne:

— Haspada razchadities, haspada razchadities...

Wanda z owiniętą wokoło kija „Prawdą“ zerwała się z miejsca.

— Ach ty, podły Moskalu!...

Dergajtisówny powstrzymały ją za suknię.

— Czego ty głupia!

Kostek blady jak płótno, z dygocącemi febrycznie wargami ujmował ją pod rękę i wyprowadzał na ulicę.

— Puść mnie! — szeptała mu przez zaciśnięte zęby — puść mnie Kostek puść! Tchórze jesteście wszyscy, boicie się wszyscy, to niechaj chociaż ja naplnję w ślepie temu, temu Moskalowi!

Zajrzał jej w oczy zimno.

— Milcz! — syknął rozkazująco. — Milcz i przestań się opierać, bo popsujesz nam całą sprawę, rozumiesz!

Nie uraziła się, że krzyknął na nią tak ostro, zrobiła tylko wielkie oczy i szła już dalej posłuszna. Zanim dostali się do domu, przyszła jej do głowy, oryginalna, jak jej się zdawało myśl.

— Słuchaj no Kostek — odezwała się do niego. — Powiedz mi, dlaczego to tak? Mamy naprzykład takich doskonałych pisarzy, jak oto ten „poseł prawdy“ a nikt nie zajmie się tego rodzaju naszemi, prawdziwie naszemi sprawami?... Przecież żeby to tylko odpowiednio oświetlić i z talentem wystawić na widok publiczny!...

Popatrzał na nią uważnie.

— Moja kochana, jak ty sobie wogóle coś podobnego wyobrażasz? Czy zapominasz, że my jesteśmy pod obcem jarzmem i że nałożono nam nietylko kajdany, ale i kagańce?.., Co winnaś przecież wiedzieć, że każdy drukowany przecinek musi zyskać pozwolenie specyalnego cenzora.

— No dobrze, cenzora; ja coś o tem słyszałam, ale przecież nie ma prawa chyba zabraniającego mówić swoim ojczystym językiem...

— Owszem u nas na Litwie już jest! nie prawo to jeszcze, ale jawny przepis, co na jedno wyniesie.

— Jakto i obowiązek rozmawiania po rosyjsku?

— Ano i ten obowiązek, jeżeli chcesz.

— Ale tu przecież tego niema?

— A niema. Cóż stąd?

— Cóż stąd? A oto to, że nasze gazety i pisma powinny zachowanie się takich sędziów podawać do publicznej wiadomości. Cenzura nie może zabronić nikomu stawania w obronie swoich praw, danych mu przez rząd.

— Jeżeli jednak może? Jeżeli my posiadamy oficyalne pozwolenie mówienia po polsku i takież oficyalne zwolnienie nas od obowiązkowej znajomości języka tak zwanego państwowego, a sekretnie, nieoficyalnie, rozporządzeniami administracyjnemi, o których my nie mamy pojęcia, polecono wszystkim władzom zmuszać nas do używania nawet w rodzinie obcego języka, to co?

— To co?...

Oczy jej zabiegały niespokojnie, jak schwytanej w potrzask wiewiórce.

— To taki rząd, uważasz, taki rząd, który postępuje z nami tak fałszywie, tak zdradziecko i podstępnie, taki rząd jest podły i zasługuje tylko na to, aby mu za fałsz płacić fałszem, za zdradę zdradą, za podstęp podstępem, nienbłaganie, trwale, z nasypką.

Zakiwał głową ze zdziwieniem.

— Ho, ho! To już cały program!

— Program, nie program, jak sobie tam chcesz, tylko, mojem zdaniem, logiczne i proste zrozumienie obowiązków względem samych siebie. Robak przecież, jeżeli go deptać, to też łeb podnosi.

— Ee... jak go dobrze podeszwą buta do podłogi przyciśniesz, to trudno nawet zobaczyć i zaobserwować, czy podnosi, czy nie podnosi.

— No tak, no tak! To się tylko tak mówi, ale naród, to nie robak. Naród powinien i musi podnieść głowę!

Aż stanął na chodniku.

— Wando! Jak Boga kocham, ja ciebie nie poznaję!

Maryla z Kundzią nadeszły z tyłu na tę chwilę.

— Wandula! Tyś to powiedziała, ty, ty, ty?!...

Nie mogła pojąć tej ich niezwykłej radości.

— No, ja, ja! I teraz powtarzam to samo. My, Polacy, w obecnem naszem położeniu...

Lecz Kostek machnął ręką niecierpliwie i przerwał jej w połowie:

— Et!... Pop swoje a czort swoje!.. Panienki, obiad czeka!

Po dwa stopnie popędził na piętro, a i siostry jego natychmiast ochłodły z pierwszego wrażenia.

Wanda doświadczyła dziwnego uczucia. Tak, jakby wdrapała się przed paroma minutami gdzieś bardzo wysoko i jakby tam na samym szpicu kamień jej się z pod nóg osunął.

Gubiła się w domysłach i podejrzeniach, ale nie mogła rozwiązać tej zagadki, która naraz legła w tym jej nowym stosunku do Dergajtisowien i ich braci, bo i Witold, zachowywujący się względem niej do tej pory chłodno, obojętnie, teraz od pewnej chwili patrzał na nią zupełnie inaczej, a w gruncie rzeczy trzymał ją jedynie na uwięzi, jakby jakiemś wyczekiwaniem czegoś.

Mieszkał osobno, przychodził rzadko, w tę niedzielę dla uczczenia ciotki Anny był na obiedzie i podczas tego obiadu właśnie Wanda cały czas łowiła jego krótkie, przelotne i wiele mówiące spojrzenia. Potrzebowała tylko stuknąć łyżką, chrząknąć z cicha, sięgnąć po kawałek chleba, on już podnosił głowę i cały zamieniał się we wzrok i słuch.

Czy oczekiwał, że ona co powie albo może i zrobi co szczególnego?

Po obiedzie postanowiła raz jeszcze pomówić na uboczu z Kostkiem, lecz nie udało jej się to wcale. Eksstudent zjadłszy, co mu dano, ulotnił się zaraz z jadalni a potem i z mieszkania.

Maryla i Kundzia, z któremi zaczynała przed wieczorem kilkakroć zachowywały się tak, jak przed obiadem a i dnia poprzedniego. Kładąc się spać, ponieważ nie było Kostka, z którym dysputowały zazwyczaj, wydobyły jakieś niewielkie broszurki i zalecając Wandzie czytanie Kennana, same w głębokiem milczeniu rozpoczęły swoje pracowite studya, dnia zaś następnego na wątłe barki młodego dziewczęcia zwaliły się nowe troski, nowe wzruszenia i ciężki, bolesny obowiązek.

Pani Anna do przyjazdu Nieżyckiego zdecydowała się na próbę własnych sił.

Była to taka straszna wędrówka przez wszystkie piekła, takie bezlitosne przepędzanie przez rózgi; prośby, upokorzenia, suche odmowy i niekończące się odsyłanie od Kaifasza do Ananasza.

Szło głównie o dowiedzenie się o co to wszystko idzie? A tego nikt nie wiedział.

Papiery, papiery i papiery. A to nie przyszły, a to nie doszły a to już wysłano a to ich jeszcze nie odebrano, a to są w drodze. Kancelarye, kancelarye i kancelarye. A to zamknięte, a to nikogo niema, a to jest ktoś, od kogo to nie zależy, a to znowuż niema tego, komu trzeba wydać rozporządzenie, a to wreszcie pieczątkę zamknął taki, który dopiero jutro przyjdzie.

Czerska w prostocie ducha znosiła to wszystko, pocieszając się, że przecież nadejdzie taki jeden dzień, w którym w ostatniej z rzędu kancelaryi zastanie wszystkich ludzi, wszystkie papiery i wszystkie pieczątki i skończy się wreszcie ta jej męka, którą pomagała jej znosić i Wanda, nieodstępując matki na krok.

Dla niej sprawa przedstawiała się prosto.

(C. d. n.)

Kaukaz (1536), Sybir (1086) i kraj północno-zachodni (851).

Dla przedstawicieli rządu na pierwszem miejscu stoi kraj północno-zachodni (354), dalej Polska (382), obie stolice (231), południe (233), centrum (221), prowincye nadbałtyckie (216) i Syberya (91). Dla generał-gubernatorów jednakże, gubernatorów i innych wyższych przedstawicieli władzy na pierwszem miejscu stoi południe (21), dalej centrum (20), obie stolice (19), Kaukaz i Polska (po 15), kraj północno-zachodni (13), prowincye nadbałtyckie (7), Syberya (2).

Przy układaniu statystyki zabójstw według miesięcy, pierwszy rok konstytucyjny przedstawi się w następujący sposób:

Z obywateli: od 30 października do 15 listopada raniono i zabito 4083 osób; jestto rezultat pomanifestowych pogromów inteligencyi i żydów w 84 miastach. W drugiej połowie listopada cyfra ta spada do 774, przyczem niema ani jednej kary śmierci. W grudniu rozpoczyna się działalność karnych ekspedycyj, a oprócz tego na ten miesiąc przypada krwawo stłumione powstanie moskiewskie tudzież wybuchy rewolucyjne w 9 miastach i pogromy w gubernii ekaterynosławskiej, wskutek czego liczba zabitych wzrasta znowu do 4721 osób. W styczniu zginęło 995 osób, z czego stracono na podstawie wyroków sądowych i bez sądu 209 osób, w lutym zabito i zraniono 387, z tego stracono z wyroków sądowych i bez sądu 220 osób, w marcu 209, w kwietniu 277 z czego kar śmierci 8, w maju 424 w tem wyroków śmierci 41; w czerwcu 667, wyroków śmierci 47; w czerwcu ruch rewolucyjny wzmaga się znowu, a czarne sotnie także przygotowują pogromy, w sprawie których Stołypin miał otrzymać w tym jednym miesiącu 1327 depesz; lipiec daje 998 zabitych i rannych (w tem kar śmierci 25). W tym miesiącu wybuchają także rozruchy w wojsku w 52 wypadkach, w sierpniu ginie i odnosi rany osób 1743, z tego straconych 65. We wrześniu po zaprowadzeniu sądów wojenno-polowych 638 rannych i zabitych, z czego 254 straconych (w tem 147 wyroków sądów polowych). W pierwszych szesnastu dniach października st. st. zabito i raniono 310 osób, z czego na podstawie wyroku zwyczajnych sądów wojskowych stracono osób 25, a na podstawie werdyktów sądów polowych 84 osoby.

Miesięczna statystyka ofiar wśród przedstawicieli rządu jest następująca: październik 65, listopad 39, grudzień 316, styczeń 337, luty i marzec po 39, kwiecień 47, maj 126, czerwiec 142, lipiec 239, sierpień 342, wrzesień 168, za szesnaście dni października b. r. 73.

Na przedstawicieli rządu rzucono bomby 244 razy, z czego najwięcej w południowej Rosyi (65), w kraju południowo-zachodnim (60), w Polsce (38), centrum (31), Kaukazie (30), stolicach (18) i na Syberyi (2).

Rok konstytucyjny dał także mnóstwo napadów i rabunków własności prywatnej. Ograbiono poczty, kasy rządowe i prywatne cerkwie i t. p. w 940 wypadkach. Rabunków osób prywatnych było 983. O ile można było obliczyć, suma zrabowanych pieniędzy wynosi 6,871.369 rubli. Charakterystycznym jest fakt, że większa część napadów i zaburzeń została wykonana w biały dzień, przyczem sprawcy albo wcale nie byli ścigani, albo pościg się nie udał. Wypadków takich liczą łącznie 1591. Najwięcej było ich w Polsce (409), dalej na południu Rosyi (342), w centrum (311), w kraju północno-zachodnim (227), na Kaukazie (132), w prowincyach nadbałtyckich (130) i w stolicach (106).

Agrarnych buntów było 1629; najwięcej w guberniach centralnych (756), na południu (553), w kraju północno-zachodnim (161), w prowincyach nadbałtyckich (99), na Kaukazie (8) i na Syberyi (6). Podczas buntów agrarnych spalono wsi i dworów 228. W liczbie tej mieszczą się już i te wsie, które spaliły ekspedycye karne. Linie kolejowe zniszczono w 74 wypadkach. Odkryto i skonfiskowano 183 nielegalnych drukarń i składów zabronionej literatury. Skonfiskowano 158 składów broni z dziesiątkami tysięcy rewolwerów i karabinów, z wieloma setkami pudów materyałów wybuchowych, a nawet z kilkoma działami maszynowemi.

Wedle bardzo niedokładnych obliczeń, aresztowano w ciągu roku 23 741 osób, w tem 28 byłych posłów. Ilu z aresztowanych i skazanych na wygnanie zdołało uciec, niewiadomo.

Wiadomości z Królestwa Polskiego.

(Koresp. „Nowej Reformy").

Warszawa, 16 listopada.

(Statystyka zgłoszeń wyborczych. — Strajki. — Działalność Kowalika. — Wyroki sądów polowych i egzekucye. — Varia. — Z Łodzi. — Prowincya.)

Wątpić należy, czy pozostałe jeszcze tylko 3 dni do zamknięcia terminu deklaracyj, wystarczą do uzyskania choćby względnej równowagi stosunku liczebnego wyborców żydów do chrześcijan. Dziś już osiągnęli pierwsi stanowczą przewagę w sześciu cyrkułach procentową ilością między 60 prc. a 99 prc. W pozostałych sześciu procent deklaracyj żydowskich wynosi w cyrkule mokotowskim 1 prc., łazienkowskim 10 prc., praskim 15 prc., nowoświatowym 5 prc., w zamkowym 25 prc., w towarowym 30 prc.

Wielu lekarzy warszawskich, którzy w roku bieżącym powrócili z Dalekiego Wschodu, otrzymało w biurze wyborczem oświadczenie, że ponieważ nie mogą udowodnić, iż cały rok ubiegły mieszkali w Warszawie — tracą prawa wyborcze! Charakterystyczne!

W nadchodzącą niedzielę rozpoczyna swoją działalność uniwersytet ludowy inauguracyjnym odczytem p. Wł. Jabłonowskiego.

Towarzystwo krajoznawcze uzyskało zatwierdzenie swej ustawy i rozpocznie wkrótce swoją działalność.

Strajk krawiecki jakoteż masarski w sklepach i wędliniarniach trwa dalej. Tysiące konsumentów, zwłaszcza ze sfer uboższych, cierpi dotkliwy brak najkonieczniejszych produktów. Ponowne zebranie majstrów zapowiedziano na niedzielę w ratuszu. W powietrzu wisi strajk kamaszników wskutek ogłoszonego przez majstrów „lokautu".

Czujność wojsk zwiększona. Od rana krążyły po mieście liczne patrole konne. Wieczorem w wielu punktach dokonywano rewizyj ulicznych i po domach.

Do biura oberpolicmajstra napływa znaczna liczba próśb o wynalezienie zaginionych bez śladu osób. Po sprawdzeniu okazuje się przeważnie, że osoby te zostały aresztowane.

Na widownię martyrologii więziennej wysunęła się nowa figura w osobie naczelnika wydziału śledczego, Józefa Kowalika, który na własną rękę działa w duchu dawnych tradycyj. Przybył tu z Łodzi, gdzie zruszczywszy się do reszty, zaznaczył się srogiem prześladowaniem i tępieniem przestępców politycznych (kilku rozstrzelano, wielu zesłano do ciężkich robót), za co otrzymał order św. Włodzimierza i św. Anny. W Warszawie zaćmił odrazu osławionego Grüna swą zaciekłością wobec przestępców politycznych. Najkłamliwsze donosy wystarczają mu do urządzania nagonki w celach pochwytywania jak największej liczby ofiar. Temu też przypisać należy owe prośby o „zaginione osoby" — a tymczasem złodzieje uliczni i domowi bezkarnie grasują pod okiem „pana naczelnika".

Dziś o godz. 5 rano stracono na szubienicy Ludwika Matuszińskiego i Grzegorza Pomińskiego za napad bandycki i rabunek 2100 rb. w Drewnicy pod Warszawą.

W Dąbrowy rozstrzelano bandytę Bolesława Urysa.

Sąd wojenny skazał 17letniego Konstantego Kalskiego za udział w zbrojnym napadzie na urząd pocztowy w Stawiskach na śmierć przez powieszenie.

Wczoraj stawał przed Izbą sądową „Kordyan" Słowackiego, skonfiskowany niedawno w wydawnictwie „Książnicy Polskiej" pp. Sierszputowskiego i Górskiego. Po świetnej obronie adw. Pepłowskiego i Pateka sąd uwolnił „Kordyana" od konfiskaty, wydawców od winy.

O upadku ekonomicznym świadczy wykup patentów przemysłowych za miesiąc październik, zmniejszony wogóle o 124.587 rb. wobec roku zeszłego.

Wystawiona wczoraj nowa 2-aktowa opera Z. Noskowskiego p. t. „Wyrok", mimo dobrego wykonania, osiągnęła ledwie „succes d'estime".

W grudniu obchodzić będzie Władysław Wojdałowicz srebrne gody ze sceną.

Adwokat Korwin Piotrowski, zawieszony za żądanie polskiego języka dla sądownictwa, przywrócony został do praw adwokackich.

W Łodzi na wychodzącego z fabryki Arkuszewskiego kasyera p. Witolda Szancera napadli bandyci i groźbą rewolwerów ograbili na 250 rb. gotówką i jedenaście tysięcy w przekazach i wekslach.

Rewizyi poddano wczoraj fabrykę Rozenblata; wykryto rewolwery i pisma zakazane.

W Pabjanicach powstało chrześcijańskie Stowarzyszenie robotników z celem podniesienia poziomu moralności, oświaty i dobrobytu członków. Liczy ich już 160.

We Włocławku dokonano w ostatnich dniach licznych aresztowań robotników.

W Ostrowie gub. siedleckiej zakłada Macierz szkoły jednoklasowe w trzech wsiach, a w samem mieście dwuklasową, dom ludowy, czytelnię, bibliotekę i ochronkę.

W Brzesiu na Kujawach powstało Koło Macierzy z 130 członkami.

W Piotrkowie, stacyi kolei wiedeńskiej, w środę wieczorem dokonano napadu 6 nieznanych uzbrojonych w rewolwery ludzi. Wpadłszy do biura kasy, napastnicy chcieli się przedostać do samego pomieszczenia kasy towarowej, ale drzwi żelazne zamknięte zapobiegły temu skutecznie. Przestraszeni więc napastnicy zepsuli dwa aparaty telefoniczne, ażeby zapobiedz pościgowi. Urzędników biurowych osaczyli i unieruchomili przez przyłożenie im rewolwerów do piersi. Wszyscy bezkarnie zbiegli. *Grot.*

Z walki o polskie dzieci.

Kapituła gnieźnieńsko-poznańska z ks. arcybiskupem Stablewskim na czele zwróciła się nie dawno wprost do Wilhelma II z urzędowem podaniem o przywrócenie znów we wszystkich szkołach ludowych polskiego języka wykładowego przy nauce religii. Jak dziś donoszą telegramy, z polecenia cesarza rząd pruski dał na to podanie odpowiedź odmowną.

Niezależnie zupełnie od tej akcyi władzy duchownej kilku księży wielkopolskich — jak już donosiliśmy — ułożyło petycyę do tronu w tym samym duchu i starało się zebrać pod nią jak najwięcej podpisów. Prasa polska w Poznaniu już przed nadejściem odpowiedzi rządu na podanie kapituły zwracała uwagę na niewłaściwość takiej nowej prośby ludu do cesarza i odradzała od jej podpisywania.

Teraz zaś niefortunny ten pomysł, uwłaczający godności walczącego o swoje prawa społeczeństwa, zupełnie zapewne upadnie, tem bardziej, że oświadcza się przeciwko niemu obecnie nawet najlojalniejszy ze wszystkich posłów polskich ks. prałat Jażdżewski. Ogół polski w zaborze pruskim jest już przeświadczony, że nie upokarzającemi go prośbami, lecz tylko wytrwałością w rozpoczętej walce osięgnąć może polepszenie losu polskiej dziatwy.

Jak strasznie pastwią się nad nią niektórzy nauczyciele Niemcy, wykazuje doniesienie, jakie otrzymał dziennik „Lech" z pewnej wsi pod Gnieznem. W szkole tej jedno z dziewcząt otrzymało za opór przeciwko niemieckiej nauce religii w ubiegły poniedziałek czternaście razów trzciką na dłonie, nazajutrz we wtorek razów 8, nadto nauczyciel bił ją trzciną po głowie. Dziecko wskutek tego zachorowało i z polecenia lekarza nie chodzi obecnie do szkoły. Innemu dziewczęciu wymierzono również dziesięć uderzeń trzciną na dłonie, innym po 4 do 6 razów, wszystkie zaś uderzenia były tak silne, że biedne ofiary miały w kilku miejscach poprzecinaną skórę na rękach. Sprawa ta oprze się o sądy pruskie — lecz wątpliwa rzecz, czy rodzice ofiar znajdą tam sprawiedliwość.

O innym wypadku katowania dzieci polskich dowiadujemy się z ogłoszonego przez prasę poznańską poświadczenia lekarza dra Stanka, który badał pobite przez nauczyciela dziewczę szkolne Józefę Tecławownę. Wstrząsający ten do głębi dokument, brzmi dosłownie:

„Józefa podaje, że dnia 12 b. m. wymierzono jej w szkole niezliczone razy kijem na plecy i oba ramiona. Podanie to jest prawdopodobne, widzi się bowiem, że oba ramiona od bicia są zupełnie niebieskie. Na plecach a szczególnie na obu łopatkach zauważyłem liczne, kilka centymetrów długie pręgi, o barwie niebiesko-zielonej. Na lewem ramieniu widoczna jest plama 14 centymetrów długa a 6 szeroka o barwie mocno ciemnej, a oba ramiona są nabrzmiałe. Całkowite obrażenie robi wstrętne wrażenie, jakoby plecy dziecka biczowano. Nie ulega wątpliwości, że patologiczne objawy na ciele Józefy Tecławownej spowodowano brutalną siłą za pomocą tępego narzędzia. Co się tyczy doniosłości obrażeń, nie zagrażają one wprawdzie życiu sponiewieranej, wpływają atoli w wysokim stopniu ujemnie na zdrowie dziecka, które jest w najwyższem stopniu psychicznie wzburzone. Nocą budzi się co chwila i płacze ze strachu, że znów je będą bili. Czy pozostaną na stałe szkodliwe skutki, nie można dzisiaj z pewnością powiedzieć, bądź co bądź świadczy tego rodzaju znęcanie się o nadzwyczajnej surowości (Rohe t) insultanta jakoteż o tem, że granice prawa chłosty przekroczono".

Tak się wobec dzieci polskich objawia — kultura pruska!

Prasa niemiecka takich wypadków nie przytacza, natomiast w dalszym ciągu podaje skwapliwie kłamliwe wieści o rzekomych gwałtach ludności polskiej względem nauczycieli. Wczoraj obiegała wiadomość, że w Studzieńcu pod miastem Rogoźnem zdemolować miano szkołę i strzelać do nauczyciela. I ta wiadomość okaże się zupełnie bezpodstawną, dzienniki polskie nic jeszcze o tem nie donoszą.

Mimo katowania dzieci i nacisku, wywieranego na rodziców, strajk szkolny nietylko nie słabnie, lecz się wzmaga.

Socyaliści wobec wyborów do Dumy.

Na łamach „Czerwonego Sztandaru", organu Socyaldemokracyi Królestwa Polskiego i Litwy postawiono kwestyę udziału tej partyi w wyborach do Dumy. Z szeregu artykułów w tej sprawie wynika, że taktyka Socyaldemokracyi pozostaje zawsze ta sama, ale środki taktyki, a więc kwestye praktyczne, bieżące rozstrzygać należy stosownie do każdorazowej sytuacyi politycznej. Podczas pierwszych wyborów do Dumy za najskuteczniejszy środek swej taktyki uważała partya bojkot wyborów; obecnie jedynym skutecznym środkiem jest dla niej udział w wyborach. Zmiana środków taktyki wypływa ze zmiany sytuacyi politycznej. Wybuchy zbrojne, wyprawy karne na wieś, rozpędzenie Dumy odebrały — wedle „Czerwonego Sztandaru" — masom ludowym w mieście i na wsi wiarę we władzę cara i w znaczenie Dumy, jako parlamentu. Masy te przekonały się, że parlamentaryzm może zapanować w Rosyi tylko po obaleniu caratu.

Dalej bieg wypadków dowiódł, że liberali są słabi, że nie chcą i nie mogą bronić interesów mas ludowych. Ponieważ zaś reakcya i liberalizm straciły popularność wśród ludu, przeto Socyaldemokracya potrafi wyzyskać wybory na korzyść rewolucyi, która zniesie do szczętu istniejący ustrój polityczny w Rosyi i dlatego powinna wziąć wybitny udział w wyborach. Powstanie zbrojne — wedle dalszego rozumowania „Czerwonego Sztandaru" — wybuchnie albo podczas wyborów, jako następstwo wypadków, które rząd może wywołać, albo po rozwiązaniu drugiej Dumy, które, w razie udziału mas w wyborach, prawdopodobnie silniej oddziała na nie, niż rozwiązanie pierwszej Dumy.

Stosunek partyi do wyborów został ostatecznie wyjaśnionym na konferencyi Socyaldemokracyi Królestwa Polskiego i Litwy, odbytej w Warszawie w dniach 1 i 2 listopada. W niej wzięło udział 17 przedstawicieli organizacyj partyjnych S. D. K. P. i L. i 2 przedstawicieli „Bundu". Przedstawiciele „Bundu" posiadali głos doradczy. Uchwała w sprawie udziału S. D. w wyborach do Dumy, przyjęta przez konferencyę, musi jeszcze być zatwierdzoną przez konferencyę socyaldemokratyczną ogólno-rosyjską.

Ze względu jednak na termin deklaracyj wyborczych, oraz potrzebę poczynienia przygotowań, postanowiono natychmiast przystąpić do dzieła. — Uchwała w sprawie udziału w wyborach do Dumy streszcza się w następujących punktach:

Socyaldemokracya Królestwa Polskiego i Litwy nie tylko w Warszawie i Łodzi, lecz wszędzie, gdzie są organizacye partyjne, rozwinie agitacyę wyborczą. Natychmiast utworzone ma być biuro centralne wyborcze w Warszawie i oddziały na prowincyi. Partya poleci organizacyom partyjnym i zawodowym, aby natychmiast rozpoczęły energiczną agitacyę, celem zapisywania się ludności na listy wyborcze. Przy stawianiu kandydatów na pełnomocników i wyborców, S. D. K. P. i L. utworzy blok z „Bundem". Jeżeliby P. P. S. przyjęła udział w wyborach, to i z nią zawrzeć należy umowę, lecz w stosunku do niej S. D. zachowa zupełną swobodę samodzielnej akcyi i haseł. Nadto konferencya poleciła zarządowi głównemu, aby w razie układów z P. P. S. postarał się przeprowadzić, jako warunek, wstąpienie jej posłów w Dumie do frakcyi socyaldemokratycznej i poddanie się wszelkim decyzyom frakcyi. W dalszym ciągu uchwała informuje, że ideą przewodnią agitacyi powinny być: wyjaśnienie masom ludowym „konieczności powstania zbrojnego" w celu ustanowienia rewolucyjnego rządu tymczasowego i zwołania konstytuanty ogólno państwowej; krytyka obecnej ordynacyi wyborczej, jak również krytyka działalności starej Dumy oraz Koła polskiego. Posłowie S. D. w Dumie mają zająć stanowisko krytyczne i uczynić z niej narzędzie do walki z absolutyzmem.

Obecnie też socyaldemokracya Królestwa Polskiego i Litwy już rozpoczęły swą działalność przedwyborczą. Zarząd partyi, jej komitety i związki zawodowe socyaldemokratyczne wydały szereg odezw, nawołujących masy robocze, aby przyjęły jak najżywszy udział w wyborach.

Z muzyki polskiej.

— **Nowy kompozytor polski.** Kraków pozna w krótkim czasie młodego, wysoce utalentowanego kompozytora. Jest nim Ludomir Różycki, który ukończywszy ze złotym medalem warszawskie konserwatoryum, udał się do Berlina, gdzie nietylko korzystał z nauki jednego z najdoświadczeńszych pedagogów kompozycyi, prof. Humperdincka, słynnego kompozytora „Jasia i Małgosi", lecz także należał do tych niewielu, których genialny Ryszard Strauss zaszczycił udzielaniem daleko idących, gruntownych rad. Już w Warszawie wzbudził entuzyazm swym poematem symfonicznym „Stańczyk", do którego napisania natchnęła go postać z „Wesela" Wyspiańskiego. Krytyka berlińska nazwała Różyckiego z okazyi symfonicznego koncertu polskiego dnia 30 marca b. r. najzdolniejszym i najwięcej budzącym nadziei kompozytorem — grano na tym koncercie jego poemat symfoniczny p. t. „Bolesław Śmiały". Jest to utwór w wielkim stylu, instrumentowany wyrafinowanie i pod tym względem nie ustępujący żadnemu z najbardziej znanych dzieł zagranicznych. — Nie mniej też interesują pieśni Różyckiego, w liczbie niemal 30, nie wydane dotychczas, oklaskiwane i z podziwem krytykowane przez prasę zagraniczną, dzięki świetnej interpretacyi pani Stefanii Różyckiej, małżonki młodego kompozytora. Młoda ta para dała kilkanaście koncertów w Lipsku, Dreźnie oraz w kilku miejscowościach kąpielowych, w których zbiera się międzynarodowa arystokracya duchowa. W bieżącym sezonie odbędą się kompozytorskie koncerty Różyckiego w Londynie, w Szwajcaryi, Wiedniu, Sztokholmie, Poznaniu, Krakowie, Warszawie i Lwowie. — Już przeszłego roku Poznań uprzedził inne nasze miasta w... poznaniu tych artystów, którym prasa obca nie szczędzi najwyższych pochwał, i to zarówno pisma niemieckie, jak i rosyjskie, angielskie i amerykańskie, oraz francuskie. Wystarczy przeczytać „Musical Courrier", „Musical Temps", „Muzyczną Gazetę Petersburską", „Neue Zeitschrift für Musick", „Neue Musikzeitung", nawet nieprzychylne nam „Dresdner Neueste Nachrichten", aby dojść do przekonania, że mamy przed sobą twórcę, na którego powinno zwrócić uwagę całe społeczeństwo, mimo chwili bardzo poważnej i nie zawsze dla muzyki przychylnej.

Kraków pozna prócz utworów fortepianowych, także genialną sonetę wiolonczelową, interpretowaną przez znanego u obcych wiolonczelistę polskiego p. K. Sarneckiego, oraz fantastyczne scherzo na wielką orkiestrę, t. j. wyżej wspomnianego „Stańczyka"; p. Górski, kapelmistrz „Harmonii", wstawił je do programu swego „polskiego koncertu". Attrakcyą będą jednakże pieśni z tekstem Micińskiego, Asnyka, Tetmajera, Ibsena, Dehmela, Nietzschego, Verlaine'a, Baudelaire'a, Jelienty. Nie można sobie wyobrazić lepszej ich interpretatorki nad żonę artysty, uczenicę słynnej p. Nieklas-Kempner, najlepszej w Niemczech nauczycielki śpiewu. Znany krytyk dresdeński L. Hartmann uważa interpretacyę pani Różyckiej za ostatni wyraz współczesnego śpiewania pieśni. P. Różycki ukończył obecnie dramat muzyczny p. t. „Bolesław Śmiały", do tekstu Aleksandra Bandrowskiego, znanego u nas zaszczytnie wagnerzysty. Opera ta, która ma być wystawioną we Lwowie, jest celem, do którego dążyły takie opery nasze, jak „Mauru" Paderewskiego, „Marya" Melcera, „Marya" Opieńskiego, t. j. do ścisłego zespolenia muzyki z dramatem, z jego tragicznemi sytuacyami i charakterami, z pełnym symfonizmem jako podłożem. Rolę „Krysty" powierzył autor swej żonie, której silny i dramatyczny sopran, pełna wyrazu ekspresya, a ponad wszystko kilkoletnie, pełne zaparcia się studya rokują najlepszą nadzieję. Ona to zapoznała Drezno i Lipsk z polską współczesną pieśnią (Paderewski, Karłowicz, Opieński, Różycki). Koncert Różyckich w Krakowie będzie niemałą attrakcyą.

— **Nowa opera polska.** Utalentowany skrzypek, prof. konserwatoryum w Charkowie, p. Konstanty Gorski, ukończył operę, osnutą na tle „Margiera" Syrokomli.

P. Gorski, urodzony w Charkowie, jest uczniem Apolinarego Kątskiego, ukończył z pierwszą nagrodą konserwatoryum petersburskie. Późniejsze kompozycye p. Gorskiego wydane były w Dreźnie i Lipsku. Jego muzykę do żywych obrazów „Na Olimpie" Sienkiewicza premiowano w 1900 r. na konkursie w Warszawie, a powodzenie miała niezwykłe.

Libretto „Margiera" napisane po rosyjsku przez jednego z profesorów uniwersytetu charkowskiego tłumaczy obecnie na język polski p. J. Maszyński, dyrektor warszawskiej „Lutni".

Na Boże Narodzenie udaje się p. Gorski do Krakowa, zaproszony przez Wł. Żeleńskiego do wzięcia tam udziału w wielkim koncercie symfonicznym.

— **Nowe pieśni F. Szopskiego.** W dorobku wokalnej muzyki polskiej coraz wybitniejsze miejsce jako pieśniarz zdobywa sobie Felicyan Szopski. Nakładem księgarni Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie ukazały się trzy nowe pieśni p. Felicyana Szopskiego p. t. „Z moich marzeń". Jedną z nich publiczność krakowska miała sposobność poznać na jednym z zeszłorocznych koncertów, śpiewaną jeszcze z manuskryptu. Jest to pieśń 2 (Daj mi twoje oczy), której rapsodyczna forma niezmiernie jest oryginalną i interesującą. Z trzech przytoczonych najzasłużeńszą popularność zdobędzie prawdopodobnie pierwsza (Chciałabym z tobą), przez którą przebija się w akompaniamencie motyw pełen wyrazu i nader szlachetny, jako kontrapunkt do melodyi głównej. Całość posiada wiele poezyi i stanie się zapewne w repertoarze naszych pieśniarzy nabytkiem trwałym. Niemniej ciekawie przedstawia się pieśń ostatnia (Kędy ty idziesz), wszystkie zaś powinny obudzić żywe zainteresowanie dla siły wyrazu i szczerego odczucia.

— **Muzyka polska za granicą.** Z Hamburga donoszą nam o niezwykłym sukcesie kompozytorskim Władysława Żeleńskiego. Oto dnia 5 listopada w sali „Conwentgartenu" odegrano kwartet smyczkowy F dur (op. 28) Żeleńskiego przy równoczesnej produkcyi kwintetów Hugona Kanna i Roberta Schumanna. Publiczność przyjąwszy chłodno nowość pierwszą Kanna, wyszczególniała pojedyncze części kwartetu naszego mistrza bardzo żywemi oklaskami do czego się przyczyniło świetne wykonanie przez kwartet prof. Zajica (Czecha) z Berlina. Krytyka jednogłośnie oceniła naszego kompozytora jako bardzo wytrawnego muzyka, który swoje melodyjne i świeże tematy umie wiązać kunsztowną i niezmiernie interesującą fakturą w całość artystyczną a niezwykłą. „Hamburger Nachrichten", podając życiorys Żeleńskiego, kończy recenzyę uwagą, że wartoby przy układaniu programów koncertowych zwrócić większą uwagę na działalność autorską polskiego kompozytora. Podobno też suita tańców polskich (wydana w Londynie) ma być w tym sezonie wykonaną przez Filharmonię tamtejszą.

Z kraju.

Żywiec, 16 listopada. (Wybory do Rady miejskiej. — Zamknięcie klasy. — Przedstawienie amatorskie. — Wieczorek Mickiewiczowski). Jesteśmy już po walce wyborczej do Rady m. Żywca, po starciach tak pamiętnych i zaciętych, jakich miasto nasze nie pamięta. Aby mieć o tem pojęcie, zaznaczyć należy, że wygrywano lub przegrywano różnicą tylko trzech głosów. Zacofanie walczyło z postępem, egoizm partyjny z dobrem ogólnem. Wybory wypadły na ogół na korzyść postępu; dotychczasowy burmistrz upadł we wszystkich trzech kołach. Koło pierwsze i trzecie wyszło w składzie pożądanym, gorzej wypadły wybory w drugiem kole, z powodu zdrady kilku osób. Najzaciętszą walkę stoczono w kole trzeciem, w którem wybrani zostali pp. Dowsilas, Jeziorski, Ludwik Rączka, Nowotarski i Pressen; zastępcami: Baglerek i Obtułowicz. W dniu 15 b. m. w drugiem kole wyszli jako radni pp. Bielewicz, Böhm, Matuszek, Moliński i Pawłuszkiewicz, a jako zastępcy pp. Pawełek i Paczyński; w pierwszem kole wybrani zostali jako radni pp. Horóbski, dr Kornicki, Krystek, Rybarski i Waniek, jako zastępcy pp. Schaschek i Herwy.

Teraz cała akcya zwróconą będzie o wybór burmistrza. Kandydatów będzie trzech: Dr Kornicki, prezes Sokoła, dr Udziela, marszałek powiatu, i kupiec Wankie. Rozstrzygnie się między dwoma pierwszymi.

Opłakane stosunki zapanowały u nas w szkole ludowej. Oto skutkiem złego pomieszczenia trzeciej klasy męskiej, urągającego wszelkim wymaganiom hygieny, starostwo zamknęło tę klasę, a miasto o inne miejsce zupełnie się nie troszczy. Dzieci nie uczęszczają na naukę.

Staraniem Koła Pań Towarzystwa „Szkoły ludowej" danem będzie w Sokole 2 grudnia b. r. przedstawienie amatorskie na dochód gwiazdki dla biednych dzieci szkół ludowych. Staraniem dyrekcyi szkoły realnej w dniu 4 grudnia odbędzie się siłami młodzieży tej szkoły wieczorek Mickiewiczowski.

Tarnów, 16 listopada. Zaledwie przebrzmiała spraw napadu na p. Graybnera, gdy żandarmerya tarnowska wpadła na ślad „bandytów" sui generis. Od kilku miesięcy osobom duchownym i klasztorom w Tarnowie i okolicy nasyłali niewyśledzeni sprawcy listy z pogróżkami śmierci lub z żądaniem wypłacenia różnych kwot pieniężnych, wynoszących nieraz po kilka tysięcy koron. Nie brakło również anonimowych oskarżeń tych osób o hańbiące życie przed miejscowemi władzami. Dochodzenia prowadzone przez dra Jasieńskiego, komisarza policyjnego przydzielonego do starostwa tarnowskiego, nie dawały na razie rezultatu. Dopiero w dniu 14 b. m. o godzinie 10 wieczorem agent policyjny, Partyka, wraz z żandarmami Edmundem Kościńskim z Liszej Góry i Janem Kuźniarem z Tarnowa aresztował na dworcu kolejowym w Tarnowie Józefa Wójcikiewicza, lat 24 liczącego pomocnika handlowego, z Partynia pochodzącego, chwilowo bez zajęcia pozostającego, jak się dopytywał listonosza z Dąbrowy o list pod jego adresem. — Kilka dni temu bowiem ks. Bryndza, proboszcz w Liszej Górze, otrzymał anonimowy wyrok śmierci, podpisany przez komitet anarchistyczno-socyalistyczny z żądaniem przesłania 5 000 koron pod adresem Wójcikiewicza. Proboszcz z wyrokiem śmierci udał się do starosty w Dąbrowy; ten poradził pakiet przesłać, ale bez pieniędzy. Na miejsce wysłano żandarmów, którzy zaaresztowali Wójcikiewicza. Śledztwo przeprowadzone wykryło, że Wójcikiewicz ma wspólnika w osobie J. Nowaka z Kobierzyna. Obaj po dłuższem badaniu przyznali się do wysłania anonimowego wyroku śmierci. Okazało się również, że są autorami obelżywych anonimów, pisanych do władz na księdza M. Odstawiono ich do sądu.

Energiczna nauczycielka. Piszą nam z Wolradłowskiej (powiatu brzeskiego): Dnia 15 b. m. powstał nagle pożar w domu Józefa Kowala. Przechodząca tamtędy tutejsza nauczycielka p. Zofia Kosmanówna, nie tracąc przytomności, wpadła do palącego się domu i wyprowadziła znajdujące się tam pięcioro małych dzieci, poczem zwoławszy ludzi, objęła kierunek akcyi ratunkowej. Dzięki jej energii wyniesiono ruchomości i wyprowadzono żywy inwentarz, poczem ogień zlokalizowano. Podnieść należy tę zasługę ulubianej u nas nauczycielki, której energii i przytomności umysłu zawdzięczyć należy, że pożar nie przybrał większych rozmiarów, jak to już w naszej wiosce 11 razy się zdarzyło.

Kronika.

Kraków, 17 listopada.

Krakowski komitet jubileuszu E. Orzeszkowej wydał przed paru dniami odezwę, gorąco wzywającą całe nasze społeczeństwo do wzięcia udziału w uroczystym obchodzie ku uczczeniu niepospolitych zasług wielkiej tej Polki i literatki. Rozesłał tedy komitet do wszystkich stowarzyszeń, instytucyj i bardzo wielu osób wpływowych w kraju, wysoce artystyczne arkusze adresowe, na których podpisywać się będą wszyscy, którzy hołd i cześć Przeszacnej Jubilatce wyrazić pragną. Za podpis każdego nazwiska składa się po 20 halerzy, jako grosz, mający zasilić fundusz przeznaczony na budowę pierwszego polskiego seminaryum nauczycielskiego imienia Orzeszkowej w Warszawie. Będzie to dar narodu dla Jubilatki. Równocześnie krząta się komitet około wydania popularnej broszury o Orzeszkowej, którąby w setkach tysięcy egzemplarzy można było rozrzucić po wszystkich ziemiach polskich, oraz około zainicyowania szeregu odczytów o Orzeszkowej w Krakowie i na prowincyi. Sam zaś uroczysty obchód, z przedstawieniem teatralnem, z wieczorkami, wysłaniem delegacyi, darów i adresów do Grodna i t. p. projektuje komitet urządzić najwcześniej dopiero w drugiej połowie stycznia.

Podpisy składać można na arkuszach adresowych w Krakowie: 1) w redakcyach pism; 2) w biurze komitetu, ul. Szpitalna, II. piętro; 3) w Salonie „Ars", ul. Bracka l. 5; 4) w księgarni Spółki wydawniczej, Rynek C D; w handlu W-go Rudnickiego, Rynek A-B; 6) w księgarni W-go Wojnara, ulica Szewska.

Koncert Tow. muzycznego, który odbędzie się w poniedziałek 19 bm. w sali starego teatru z okazyi zjazdu członków chóru męskiego, przynosi nader interesujące dzieło, a to Symfonię V! i op. 92 A-dur Beethovena. Wykona ją orkiestra Tow. muzycznego. Wykonaniem symfonii kierować będzie dyrektor Barabasz. Program składa się zresztą z kompozycyj chóralnych, wśród których obok najpiękniejszych chórów Beethovena (chór więźniów z op. „Fidelio" i „chóru żołnierzy oratoryum Chrystus") wykona olbrzymi, jak na nasze stosunki, chór zjazdu śpiewaków, przepiękny utwór Griega „Poznanie kraju" przy akompaniamencie orkiestry. Szersze sfery muzyczne zainteresuje niewątpliwie dawno nie słyszany i w tak licznym komplecie jeszcze w Krakowie niewykonany, a potężnego chóru wymagający „Psalm" do słów Jana Kochanowskiego „Bóg wszechmogący, Bóg prawdziwy" utworu Wł. Żeleńskiego, dzieło nagrodzone na konkursie pierwszą nagrodą. Poza tem wykona wielki chór zjazdu (na onegdajszej próbie śpiewało około 100 osób) szereg utworów a capella, wśród których obok prześlicznego i ulubionego „kozaka" Moniuszki (w układzie Galla) naczelne miejsce zajmuje rzewnością melodyi dźwięczny utwór Z. Noskowskiego „Wiosenka".

Bilety na koncert nabywać można jeszcze w niedzielę w godzinach południowych w kancelaryi Towarzystwa, w poniedziałek zaś przy kasie od 10 do 12 rano i od 4 do 6 po południu.

Austryacki przemysł linoleum i cerat
Kraków, Rynek L. 10.
na przeciwko kościoła Wojciecha.
Linoleum do wykładania lokali. Dywany, chodniki, dywaniki, przed umywalnie.
Cerata do objania mebli. — Serwetki nastoły. — Serwetki na tace. — Fartuszki damskie i dziecinne. — Prześcieradła Zabawki. — Płaszcze gumowe.

Sprawa dra W. Kraszewskiego. W sprawie aresztowania we Lwowie dra W. Kraszewskiego, lekarza, dowiadujemy się, że jeszcze w lecie b. r. zażądał sąd (nie rząd) rosyjski aresztowania dra Kraszewskiego z powodu rzekomego ułatwienia przez niego ucieczki z więzienia we Włocławku wedle relacyi sądu rosyjskiego, nie politycznemu przestępcy, lecz zwykłemu zbrodniarzowi. Wobec żądań sądu rosyjskiego, sąd karny krakowski zarządził, na wniosek prokuratoryi państwa, poszukiwania za zbiegiem w kraju — jednakże bez rezultatu. Dr Kraszewski został ujęty, jak już donieśliśmy przed kilku dniami, przez lwowską dyrekcyę policyi. O ile słychać, krakowski sąd krajowy karny uznał kompetencyę sądu lwowskiego i postanowił odstąpić tamtejszemu sądowi całą sprawę do załatwienia. O ile znamy postanowienia traktatowe, dr Kraszewski nie może być jednak wydany władzom rosyjskim, ponieważ, według traktatu z Rosyą, wydawani być mają tylko zwykli zbrodniarze, nie zaś osoby, obwinione o danie pomocy do ucieczki przestępcom. Z tego powodu postanowienia traktatowe nie mają w tym wypadku zastosowania.

W sprawie tej na zlecenie lwowskiego adwokata dra Dwernickiego interweniował wczoraj i dzisiaj w sądzie krakowskim adwokat dr J. Gertler u sędziego śledczego dra Jendla, który prowadzi dochodzenia przeciw drowi Kraszewskiemu, oraz u referenta prokuratoryi, radcy dra Chwalibogowskiego i u samego prokuratora państwa dra Dolińskiego. — Krakowskie władze sądowe podzielają zapatrywania obrońcy uwięzionego, że sąd krakowski nie jest w tej sprawie kompetentnym, lecz sąd lwowski. Dlatego akta całej sprawy odesłane zostaną dzisiaj do Lwowa. Równocześnie, wedle wiadomości, jakie dr Gertler otrzymał ze Lwowa, prokuratorya krakowska zawiadomiła lwowski sąd, aby dra Kraszewskiego do Krakowa nie odstawiano.

Zażalenie więc przeciwko nieprawnemu aresztowaniu, wniesione przez zastępcę prawnego dra Kraszewskiego, adwokata dra Dwernickiego, załatwi sąd lwowski po otrzymaniu części aktów z ministerstwa sprawiedliwości, któremu sąd krakowski akta te w swoim czasie przesłał.

Poświęcenie gmachu Akademii handlowej odbędzie się w niedzielę 25 b. m. Po poświęceniu przez ks. biskupa Nowaka, przemówią: prezydent miasta, reprezentant Izby handlowej, przedstawiciel rządu, dyrektor i uczeń Akademii.

Komisya drożyźniana krakowskiej Rady miejskiej odbyła wczoraj po południu posiedzenie pod przewodnictwem II wiceprezydenta miasta, Sarego. Przeprowadzono dyskusyę nad wnioskami, przedstawionymi na posiedzeniu Rady miasta w sprawie panującej w Krakowie drożyzny. Polecono magistratowi, aby zebrał dalsze materyały, odnoszące się do dzisiejszych cen mięsa, oraz by wypracował nowy projekt w sprawie prowadzenia jatek miejskich.

Komisya dla przełożenia koryta Rudawy. Wczoraj po dodatkowem oszacowaniu drzew na Woli Justowskiej odbywały się dalsze przedstawienia stronom wyników oszacowania gruntów, oraz odbierano od stron deklaracye, czy zgadzają się na orzeczenia komisyi szacunkowej. Przedmiotem dzisiejszych obrad komisyi będzie przedstawienie właścicielom gruntów z Krakowa, mających uledz ekspropryacyi, orzeczeń szacunkowych komisyi, oraz odbieranie od stron oświadczeń. Na tem ukończone zostaną prace komisyi.

Wygląda na żart — a to prawda. Z jednego z większych miast Galicyi piszą nam:

T. S. L. urządza loteryę fantową z tańcami. Udają się przeto wydziałowi w delegacyi do prezesa „kasyna" a zarazem burmistrza z prośbą o salę. Dygnitarz ten dowiedziawszy się, że ma być zabawa z tańcami, załamuje ręce i woła:

— Ależ panowie, to nie możliwe, cały kraj w żałobie!

Deputacya zdumiała się. Było między nimi paru profesorów i żaden z nich nie może na razie przypomnieć sobie smutnej rocznicy narodowej. Jeden z nich tedy odzywa się:

— U nas w Polsce żałoba trwa 150 lat.

Na to p. burmistrz z wielkiem zgorszeniem powiada:

— Ależ nie udawajcie panowie, wiecie przecież, co mam na myśli. Wszak... arcyksiążę Otto umarł.

Z Towarzystwa kredytowego ziemskiego. — Delegatem Towarzystwa kredytowego ziemskiego z okręgu Kraków-Podgórze wybrany został dr Stefan Skrzyński, wiceprezes Rady powiatowej krakowskiej i właściciel dóbr Karniowice, zastępcą dr Antoni Gaszyński, właściciel dóbr Karniów.

Koncert p. Gembarzewskiej, zapowiedziany na piątek 23 b. m. w sali starego teatru, zainteresował szerokie koła miasta. Nic dziwnego. P. Gembarzewska w tegorocznym sezonie opery w Krakowie tak wielkie zyskała powodzenie i uznanie, że na jej koncert liczne już bilety zostały sprzedane. — P. Gembarzewska zaraz po koncercie wyjeżdża do Lwowa, gdzie już dnia 27 b. m. śpiewać będzie w „Tannhauserze".

Raut na sprowadzenie zwłok Słowackiego. Komitet rautu, mającego się odbyć dnia 24 b. m., zawiadamia, że urzędować będzie nadal w uniwersytecie (Collegium novum) sala IV (parter) między godzinami 4 a 6, a w dzień rautu w kasie starego teatru od godziny 10 do 1 w południe i od 3 po południu.

Wieczorek Mickiewiczowski, urządzony staraniem uczniów VII klasy gimnazyum IV, odbył się wczoraj w sali klubu pocztowego przy udziale grona profesorów, publiczności, oraz licznie zebranej młodzieży gimnazyalnej. Na program złożyły się: słowo wstępne, produkcye chóru gimnazyalnego pod batutą p. Grzegorza Szanowskiego, sola skrzypcowe i fortepianowe, oraz śpiew solowy z akompaniamentem fortepianu, wykonane przez uczniów gimnazyalnych. Odegrano nadto drugi akt „Wesela" Wyspiańskiego (rozmowa Stańczyka z dziennikarzem), oraz trzecią część „Dziadów". Wieczorek skończył się przed godz. 10.

Z teatru miejskiego. W poniedziałek 19 bm. daną będzie znakomita komedya Fredry p. n. „Dożywocie". Rolę Łatki gra p. Solski. W całości afisz przedstawia się j. n.: p. Sobiesław (Birbancki), p. Leszczyński (dr Hugo), Zelwerowicz (Orgon), panna J. Czechowska (Rózia), p. Jednowski (Twardosz), p. Bończa (Rafał Lagena), p. Wójcicki (Michał Lagena), p. Grabowski (Filip).

W przygotowaniu nieśmiertelny „Amfitryo" Moliére'a.

Z teatru ludowego. Na dobry pomysł wpadła dyrekcya teatru ludowego, wznawiając zapomniany dawno wodewil „Artezyjska studnia". Bezpretensyonalna ta, naiwna trochę w pomyśle i treści sztuka zaleca się tak żywą i oryginalną akcyą, wprowadza tyle pierwiastku egzotycznego, że stanowić może pożądaną i przyjemną rozrywkę dla publiczności uczęszczającej do teatru ludowego. Cóż to bowiem za uciecha dla widzów, gdy autor każe im dzielić losy pana Swiderskiego, który kopiąc przed swym domem studnię artezyjską, dostaje się wskutek figla dobrego geniusza na drugą półkulę i nagle staje na ziemi afrykańskiej, gdzie na terenie walk Francuzów Abdelkader odnajduje swego odtrąconego syna.

Pomysł tego rodzaju daje rozległe pole do wyzyskania zarówno w kierunku dekoracyjnym, jak i w ilustracyi muzycznej, która istotnie była najlepszą częścią wieczoru. Muzyka p. Michała Swierzyńskiego wprowadza tu tyle motywów lekkich, powiewnych, ujętych w zręczne pomysły melodyjne i podanych w kapitalnej instrumentacyi, że sprawiała wrażenie dzieła szerszego zakroju i głębszej wartości muzycznej. Motywa czardaszejskie, muzyka kupletowa i prześliczne chóry górników i końcowe potężne finale godne są istotnie lepszej oprawy.

Wykonanie „Artezyjskiej studni" na ogół staranne zarówno w kierunku dekoracyjnym jak an samblowo-wokalnym, zyskałoby wiele przez wyrównanie pewnych jaskrawości gry wykonawców w pewnych epizodach, a zwłaszcza w akcie drugim. Z pośród grających na pierwszy plan wysunęła się doskonałem ujęciem roli Geniusza p. Frączkowska, obok której zbierali rzęsiste oklaski p. Kalinowski, p. Modzelewska, oraz p. Modzelewski.

„Artezyjska studnia" ma staro tradycye powodzenia w teatrze krakowskim, gdyż po raz pierwszy graną była w r. 1856. To przyczyni się zapewne także do trwalszego jej powodzenia.

Loterya fantowa. Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie urządza doroczną loteryę fantową 2 grudnia w salach starego teatru. Cel szlachetny i wysoce humanitarny, jakim jest budowa własnego domu, w którym starsze wiekiem nauczycielki mają znaleźć na stare lata cichy i wygodny kącik, czyni instytucyę stowarzyszenia nauczycielek wielce sympatyczną i godną poparcia. Nic więc dziwnego, że loterye stowarzyszenia mają ustaloną sławę najmilszej rozrywki, tak dla starszych, jak i młodzieży. Komitet loteryjny obraduje w każdą środę w lokalu stowarzyszenia, Karmelicka, l. 36, I p. Oprócz stołów z fantami, stołów spożywczych, stołu z kwiatami, koszów szczęścia, panie komitetowe obmyślają różne niespodzianki, które loteryi zapewnią świetne powodzenie. Fanty na loteryę przyjmuje sekretarka stowarzyszenia w lokalu stowarzyszenia, ul. Karmelicka, l. 36, I p.

Kradzież kosztowności. Aresztowany onegdaj podczas obławy policyjnej Szabse Baranek, z zawodu krawiec, poddany rosyjski, pochodzący z Sandomierza, jest, jak się okazało, wytrawnym złodziejem kosztowności. Baranek przebywał już od kilku tygodni w Krakowie i chodził po sklepach jubilerskich rzekomo w celu zakupna, przyczem kradł, co mu pod rękę wpadło. I tak w sklepie Mojżesza Izaaka Wanderera, zegarmistrza przy ul. Grodzkiej, skradł złoty zegarek damski z długim łańcuszkiem, na szkodę Saula Rafała Landaua, złotnika przy ul. Stradom, skradł trzy złote łańcuszki damskie łącznej wartości 213 koron i jeden złoty łańcuszek męski wartości 120 koron. Przed kilku dniami wszedł także do sklepu Józefa Cezera, złotnika przy ulicy Starowiślnej, w zamiarze kradzieży, której jednak wskutek obecności w sklepie kilku osób nie popełnił. Wdrożone w tej sprawie przez policyę śledztwo wykazało, że spólniczką Baranka w jego dobrze opłacających się manipulacyach była niejaka Laja Mała, 23 lat licząca z Sandomierza, u której Baranek skradzione przedmioty chował. Przy rewizyi, przeprowadzonej u niej, oraz u Baranka, zakwestyonowano następujące przedmioty, pochodzące z kradzieży na szkodę nieznanych właścicieli popełnionych: nową czapkę astrachańską, jasną zarzutkę, kompletne ubranie marynarkowe trzy złote pierścionki, srebrny zegarek damski z monogramem L. M., łańcuszek srebrny, bordową kapę na łóżko i zielonkawy szalik. Przedmioty powyższe są za udowodnieniem prawa własności do odebrania w biurach policyjnych. Złodziejską spółkę osadzono „pod telegrafem", celem ukończenia śledztwa.

Z kroniki policyjnej. Na szkodę p. Maksymiliana Szulza, inżyniera z Berlina, który przybył do Krakowa celem zwiedzenia miasta i jego pamiątek, popełniono znaczniejszą kradzież. Szulc nocując mianowicie w nocy z 15 na 16 b m. w domu noclegowym Bernarda Rosenstocka przy ulicy Lubicz, włożył pod poduszkę pugilares z kwotą przeszło 100 marek. Obudziwszy się rano, znalazł w portmonetce tylko jedną złotą dwudziestomarkówkę. — Kradzieży dopuścił się prawdopodobnie niejaki Stanisław Opałka, 43 lat liczący kelner z Tarnowa, który przybył do Krakowa, poszukując zajęcia i nocował z Szulzem. Przy rewizyi, dokonanej na Opałce podczas aresztowania, znaleziono w jego posiadaniu pugilares ze znaczniejszą kwotą. Opałka, zabrawszy Szulzowi pieniądze, zdołał je zapewne już wymienić w kantorze na monetę austryacką. Opałkę osadzono w aresztach policyjnych.

Ze świata.

Rzeźnicy przeciwko ministrowi rolnictwa. Przełożeństwo cechu rzeźników w Wiedniu postanowiło tak długo nie spocząć, dopóki rząd nie zezwoli na przywóz obcego mięsa do Austryi. Przełożony cechu rzeźników wiedeńskich, Hütter i jego zastępca Schindler wydali w tym celu plakat z odezwą do publiczności, ażeby upominała się energicznie o zezwolenie na przywóz mięsa zamorskiego. Tymczasem policya wiedeńska zabroniła rozlepienia tego afiszu, powołując się na § 25 ustawy prasowej i twierdząc, że treść afisza wychodzi poza dozwolone ramy publicznego ogłoszenia. Równocześnie dowiedzieli się autorowie plakatu, że zakaz policyjny nastąpił skutkiem interwencyi ministerstwa rolnictwa. Rzeźnicy uchwalili wobec tego plakat ów odczytywać na zgromadzeniach publicznych. — Plakat nawiązuje do znanej audyencyi rzeźników u ministra rolnictwa, hr. Auersperga, który rzeźników tak źle przyjął, a następnie wzywa całą ludność Austryi, ażeby przez swoich posłów żądała w parlamencie od rządu otwarcia granicy dla mięsa zamorskiego.

Jak donosi telegram z Wiednia, zwołane wczoraj przez rzeźników zgromadzenie konsumentów w sprawie drożyzny mięsa, miało przebieg bardzo burzliwy i zostało przez władze rozwiązane.

Choroba raka na Węgrzech. W Budapeszcie rozpoczął swoje obrady zjazd lekarzy węgierskich, zwołany z inicyatywy profesora wydziału lekarskiego w Budapeszcie, dra Dollingera. Obrady zagaił dr Dollinger referatem o statystyce raka. Otóż w r. 1904 naliczono na Węgrzech 36.000 osób dotkniętych chorobą raka, która w pewnych okolicach kraju, a zwłaszcza po większych miastach występuje silniej. Stosunkowo ma miasto Preszburg najwięcej chorych na raka. Dyrektor krajowego biura statystycznego, Varga, skonstatował, że co do choroby raka wyniki statystyki węgierskiej są zbliżone do wyników statystyki w Niemczech. Lekarz szpitala w Nowym Sadzie, dr Stroney, zawiadomił zebranych, że raka skóry leczył radykalnie chininą.

Przywłaszczony obraz. W Budapeszcie na wystawie obrazów w tamtejszym salonie pojawił się obraz Kolomana Visontaia, przedstawiającej głowę mężczyzny. W kilka dni po otwarciu wystawy okazało się, że obraz ten został namalowany przez Rottmana, który studyował w Monachium razem z Visontaiem. Otóż Rottman sprzedał swój utwór Visontaiowi, który zamalował podpis, umieścił na nim swoje nazwisko i pod tytułem „Działanie nikotyny" wysłał na wystawę. Gdy fakt ten został sprawdzony, obraz usunięto z wystawy.

Pożar w Neapolu. Wedle telegramu z Rzymu, w porcie neapolitańskim wybuchł wczoraj po południu pożar w magazynach i zniszczył wielkie zapasy cukru, parafiny i t. d. Udało się wreszcie ogień ugasić i część towarów wyratować. Jak „Tribuna" donosi, szkoda wynosi trzy miliony lirów.

Pożar celuloidu w Paryżu. Przedwczoraj w Paryżu przy ulicy Meslay, skutkiem wybuchu gazometru powstał pożar w dwupiętrowej kamienicy, w której mieścił się skład celuloidu na pierwszem i drugiem piętrze, obok fabryki wyrobów z celuloidu. Ponieważ prócz tego w kamienicy owej znajdowała się fabryka piór, więc ogień w jednej chwili ogarnął całą budowę. Straż ogniowa wobec tak palnego materyału była bezsilną i musiała tylko myśleć o ratowaniu sąsiednich domów. Wszyscy robotnicy zdołali ujść cało, zginęła tylko w ogniu pewna wiekowa lokatorka. Dzienniki paryskie występują ostro przeciwko magistratowi, że mógł pozwolić, ażeby taka olbrzymia ilość celuloidu mogła się mieścić w jednym domu wbrew wyraźnym przepisom policyjnym.

Koniec czarnego bandyty. Murzyn, nazwiskiem Harris, znany bandyta, zastrzelił w Asheville (północna Karolina, stan Unii północno amerykańskiej) dwóch policyantów i dwóch murzynów, zranił zaś kilkunastu białych. Urządzono za nim pościg, przed którym Harris schronił się w pustym domu, odległym o kilka mil od miasta. Otoczono dom i postanowiono Harrisa wziąć żywcem. Milioner Roeblin z Newjersey przysłał osobnym pociągiem oddział ludzi specyalnie uzbrojonych, celem ujęcia Harrisa. Gdy uzbrojeni ludzie rzucili się na niego, Harris, odznaczający się ogromną siłą, dwóch zgniótł prawie, a następnie zasłaniał się ich ciałami, jak tarczą. Wreszcie jeden z agentów policyi przyczołgał się do Harrisa i z rewolweru strzelił do niego w głowę. Harris, mimo ciężkiej rany, również zgniótł agenta, który jednakże zdołał drugim strzałem zabić murzyna. Harris był naczelnikiem bandy murzynów, która grasowała od dawna w okolicy miasta Asheville. Harrisa chciano wziąć żywcem i spalić, ale strzały agenta pozbawiły mieszkańców Asheville tego widowiska, nierzadkiego zresztą w Ameryce.

Kossuth zwany Kościuszką. Jak wiadomo, Anglicy należą do bardzo gorliwych i niestrudzonych propagatorów swego kościoła. Widzimy też, że nie tylko w stolicach europejskich, ale także w innych wielkich miastach kontynentu i w międzynarodowych miejscach kąpielowych znajdują się kościoły anglikańskie, stojące pod szczególną opieką rządu angielskiego, który utrzymuje nawet osobnego biskupa dla wizytacyi tych kościołów. Jeden z takich biskupów, Wilkinson, który w wykonaniu swego urzędu objeżdżał całą Europę, wydał teraz w Londynie książkę p. t. „Twenty years of Continental Work and Travel", w której opowiada rozmaite mniej lub więcej ciekawe przygody z podróży po całej Europie. Znajdujemy tam opisy dworów europejskich, rozmowy z carową, cesarzem Wilhelmem, Pobjedonoscewem, Gorkim i innymi wybitniejszymi osobistościami. Opisując przyjęcie na dworze petersburskim, autor wyraża zapatrywanie, że pałac zimowy robi raczej wrażenie wspaniałego więzienia, aniżeli zamku królewskiego. Pisząc zaś o Węgrach, opowiada on, że posiadają wielkiego bohatera narodowego Kossutha, którego powszechnie nazywają Kościuszką.

Złoto i mitra. Proces rozwodowy hrabiny Anny Castellane ukończył się, jak donoszą z Paryża, pomyślnie dla hrabiny. Trybunał uznał, że hr. Anna Castellane miała powody do żądania rozwodu, który jej został przyznany, prócz tego sąd powierzył troje dzieci jej opiece, pod warunkiem, że bez pozwolenia ojca, lub sądu nie mogą być wywiezione za granicę Francyi. Żądanie hrabiego, ażeby z majątku żony przyznano rentę dożywotnią, trybunał odrzucił. Hr. Boniface Castellane ożenił się w r. 1895 z panną Anną Gould, córką znanego milionera amerykańskiego, spadkobierczynią 12 milionów dolarów, czyli 60 milionów koron. Zaraz po ślubie wydał hrabia 900 000 dolarów w przeciągu 6 miesięcy. Kupował drogie meble, obrazy, rzeźby, budował zamki, grał w karty, bawił się z wesołemi damami, nie pomijał wyścigów i w ciągu następnych 4 lat wydał 32 miliony franków. Gouldowie wzięli go pod rodzinną kuratelę i wyznaczyli mu roczną rentę, a rodzeństwo hrabiny dało na sanacyę interesów 1,600.000 dolarów, czyli 8 milionów koron. Hrabia dalej robił długi i teroryzował żonę, wydając wielkie sumy na metresy, aż wreszcie przyszło do rozwodu. Hr. Castellane przegrał proces, ale prawdopodobnie otrzyma od żony dobrowolną rentę. Hrabina ma obecnie 2 miliony koron rocznego dochodu.

Kącik humorystyczny.

E pur si muove.

Wbrew twierdzeniu śledzienników,
Którym więdnie dusza,
Można mówić o Krakowie:
A przecież się rusza!

Ruchliwości tej dowody
Mamy co tygodnia:
To jest proces o oszczerstwo,
To okropna zbrodnia.

To podgórskie awantury,
Kradzież niewykryta,
To przyjechał na występy
Z Królestwa bandyta.

Coraz to sensacya nowa
Do debatów zmusza —
Żyje Kraków! Chociaż stary,
A przecież się rusza!

Optymista z rozkazu.

Książę Bülow w parlamencie
Polityczną olśnił mową,
W której wszystkie Niemiec sprawy
Pomalował na różowo.

Optymizmem śnieżno-białym
W podziw wprawił światłą Radę,
A choć nikt mu nie uwierzył,
To dla niego „ganz Pomade".

Bo to tylko jego myślą
I marzeniem było szczerem,
By mógł dowieść, jak na dłoni,
Że on nie jest... Schwarzseherem.

Ze stowarzyszeń.

Wydział Towarzystwa upiększenia m. Krakowa na ostatniem swem posiedzeniu uchwalił wydelegować do komitetu wykonawczego budowy pomnika Tadeusza Kościuszki, przewodniczącego p. Leonarda Lepszego, oraz profesorów Ekielskiego i Laszczkę. Łącznie z tą sprawą powziął wydział kilka uchwał, zmierzających do zainteresowania szerszych warstw społeczeństwa sprawą pomnika i jej finansowego poparcia. Omawiano także sprawę skutków, jakie nowa ustawa o uwolnieniu podatkowem wywrze na estetykę Krakowa i uchwalono poprzeć akcyę innych pokrewnych krakowskich towarzystw, w sprawie rozpisania konkursu na fasadę jednego jednego z domów w Rynku głównym. Poruszono także sprawę zdobienia balkonów i okien kwiatami. Za granicą ruch ten zatacza coraz szersze kręgi. Konkursy i nagrody za najpiękniejsze ozdoby kwiatowe, przyczyniają się w wysokim stopniu do podniesienia estetycznego wyglądu miasta. Ta strona znajduje się u nas w zupełnem zaniedbaniu.

Wydział Towarzystwa przeznaczył 200 kor. na konkurs za najpiękniejsze zdobienie fasad domów kwiatami w r. 1907.

Poruszono także sprawę umieszczenia rzeźby we wnęce wschodniej ściany kościoła św. Krzyża. Osobna komisya ma się zająć tą sprawą i porozumieć z artystą-rzeźbiarzem p. Janem Szczepkowskim w sprawie wykonania tej rzeźby. Powzięto wreszcie uchwałę w sprawie zachowania piękności natury najbliższej okolicy Krakowa.

Z Sokoła. Przypominamy, że w niedzielę 18 bm. odbędzie się wieczór muzykalno-wokalny o nader zajmującym programie.

Wiedeński oddział uniwersytetu lud. im. Ad. Mickiewicza. W niedzielę 18 bm. o godz. 1/4 po południu odbędzie się w sali restauracyi „Lehrerhaus" VIII Langegasse 20 odczyt p. Adolfa Langroda p. t. „Historya oświetlenia".

W Czytelni im. „Kilińskiego (Długa 5) w poniedziałek o godz. 8 wieczór wygłosi p. B. Łącki odczyt p. t. „Najnowsze prądy etyczne". Wstęp bezpłatny.

Wydział stow. „Związek naukowo-towarzyski" zaprasza wszystkich członków na zebranie, które odbędzie się we środę 21 bm. o godz. 7 wieczór w lokalu własnym przy ul. Grodzkiej, l. 43, II p. (obok uniwersytetu lud.) Uprasza się o liczne przybycie ze względu na ważność sprawy.

W stow. „Ethos" 18 bm. w uniwersytecie (sala 32) wygłosi p. St. Skoryna referat o książce prof. Heima p. t. „Życie płciowe". Początek o 3 po poł. Wstęp wolny dla wszystkich.

Krakowska księga adresowa, wydawana przez Józefa Knapika, opuściła prasę w nowem wydaniu na rok 1907. Wydawnictwo to, podejmowane od lat kilku, okazało się bardzo potrzebnym i pożytecznym podręcznikiem informacyjnym, którego brak oddawna odczuwać się dawał. Księga adresowa, ułożona starannie na wzór tego rodzaju ksiąg adresowych, jakie posiadają wszystkie większe miasta, przynosi, obok t. zw. szematyzmu krakowskiego, tj. wykazu wszystkich urzędów i instytucyj rządowych, autonomicznych i prywatnych, także alfabetyczny wykaz mieszkańców Krakowa z dokładnemi adresami, zestawionemi, według wykazów policyjnych. — Dla świata handlowego i przemysłowego, niemniej, jak i szerokiej publiczności jest księga adresowa Knapika niezbędną w codziennem użyciu, zwłaszcza że podaje wszystkie najniezbędniejsze w codziennem życiu, informacye, jak wykazy adwokatów, lekarzy, akuszerek, rozkłady jazdy, skale stemplowe, oraz wyczerpujący przewodnik handlowy.

Mianowania i przeniesienia. Minister sprawiedliwości zamianował sekretarza sądowego Feliksa Wilczyńskiego z Bochni radcą sądowym w Wadowicach.

„Gazeta Lwowska" ogłasza: Namiestnik przeniósł starszego inżyniera Jakóba Engelberga z Nowego Sącza do Wadowic i inżyniera Bronisława Leśniaka z Wadowic do Jasła; adjunktów budownictwa Karola Haczewskiego z Nowego Sącza do Wadowic, Wiktora Pirga z Zaleszczyk do Nowego Sącza, oraz praktykantów budownictwa Jana Batyckiego ze Stanisławowa do Nowego Sącza i Stefana Bogusza z Kałusza do Zaleszczyk.

W Loeben, w szkole górniczej, zdali pierwszy egzamin państwowy pp. Czechowski Maryan, Dietre Juliusz, Janusz Wincenty, Kozubski Karol, Sdeka Stanisław; a drugi państwowy: Brzeski Roman, Dawidowski Roman, Jurkiewicz Jan, Kliszewicz Adolf, Pietrzykowski Rożyński Zygmunt.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza.

W niedzielę: T. Ulanowski. „U źródeł pozytywizmu warszawskiego".

W poniedziałek: Dr Marek: „O państwie".

Repertoar teatru miejskiego.

W niedzielę po południu: „Oj młody, młody!"; wieczór: „Sherlock Holmes".

W poniedziałek: „Dożywocie".

We wtorek: „Sherlock Holmes".

We środę: „Rewizor z Petersburga".

We czwartek: „Zakochana".

W sobotę: „Amfitryo", komedya w 3 aktach Moliera, przekład wierszem Franciszka Zabłockiego.

Repertoar teatru ludowego.

W niedzielę po południu: „Złodziejka"; wieczór: Studnia Artezyjska".

W poniedziałek drugie przedstawienie dla młodzieży szkolnej: „Trójka hultajska".

Z kalendarza. W niedzielę 18 listopada: Stanisława Kostki; w poniedziałek 19 listopada: Elżbiety wd. i Poncyana p. m.; we wtorek 20 listopada: Feliksa Wal. Eust i Edm.

Wschód słońca 18 listopada o godzinie 7 minut —, zachód o godz. 3 m. 53; długość dnia godzin 8 m. 5.

Z krakowskiego obserwatoryum. Dnia 16 listopada termometr doszedł od — 4·2 do + 8·4 C.; barometr opadał.

Dnia 17 listopada o godzinie 7 rano stan barometru 738·6 mm., termometru + 8·1 C.; wiatr południowo-zachodni.

B. Gabryelska, Krzysztofory **Kraków.** Wynajmuje i sprzedaje pierwszorzędnych fabryk fortepiany, pianina, harmonie i pianole za gotówkę lub na spłaty nawet dwudziestomiesięczne. Instrumenty używane od cen najniższych.

Dział ekonomiczny.

Podróże delegatów kolejowych. Krakowska dyrekcya kolejowa pisze nam:

W celu umożliwienia publiczności bezpośredniego zetknięcia się z zarządem kolejowym i ustnego przedstawienia swych życzeń i żalów, oraz zasięgnięcia informacyj, dotyczących spraw komercyalnych i taryfowych, odnoszących się do przewozu na szlakach austryackich kolei państwowych, objeżdżać będą delegaci dyrekcyi kolejowej stacye o znaczniejszym ruchu towarowym, celem ustnego porozumienia się z interesentami. — Delegaci będą przyjmowali interesentów z miejscowości poniżej wymienionych oraz z okolicy, w biurze naczelnika stacyi. A mianowicie: w Tarnowie 4 grudnia od godz. 9 do 11 przed południem, w Rzeszowie 5 grudnia od 9 do 11 przed południem, w Żywcu 5 grudnia od 9 do 11 przed południem, w Krośnie 26 listopada od 3 do 5 po południu, w Jaśle 26 listopada od 9 do 11 przed południem, w Nadbrzeziu 14 grudnia od 3 do 5 po południu, w Sanoku 17 listopada od 9 do 11 przed południem, w Gorlicach 29 listopada od 3 do 5 po południu, w Nowym Sączu 29 listopada od 9 do 11 przed południem.

× **W sprawie drożyzny mięsa.** Jak to wczoraj doniósł telegram, rząd austryacki zezwolił na przywóz pewnej liczby włoskiego bydła rzeźnego do Austryi. Dowóz bydła z Włoch jest ustawowo dozwolony, ale stał się niemożliwym z chwilą, gdy wprowadzono po stronie austryackiej ogromnie surowe i uciążliwe przepisy weterynarskie. Obecnie rząd austryacki pod parciem opinii publicznej zezwolił wreszcie na przywóz bydła włoskiego bez utrudnień weterynarskich, ale liczba tego bydła jest ograniczoną. Rząd oświadczył, że jest skłonny do udzielenia zezwolenia na przywóz bydła włoskiego na tydzień, istnieje więc nadzieja, że na targ wiedeński przybędzie znaczniejsza liczba wołów z po za Alp.

Koncesyi tej ze strony rządu, broniącego agraryuszów z krzywdą całej ludności, nie należy przeceniać. Przedewszystkiem wątpliwą jest rzeczą, czy dowóz bydła włoskiego wpłynie na obniżenie cen mięsa w Wiedniu. Wczoraj przywieziono na targowicę wiedeńską 46 sztuk bydła włoskiego, — a chociaż liczba ta w przyszłości niewątpliwie wzrośnie, jest jednak za małą, ażeby wywrzeć jakiś wpływ pośród obecnych stosunków. Tem mniej można syonziewać się, ażeby przywóz bydła włoskiego wpłynąć mógł na obniżenie cen mięsa w Galicyi. Bydło nasze będzie dalej wywożone do Wiednia, zwłaszcza gdy zostaną obniżone taryfy przewozowe, o ile zaś mógłby zmniejszyć się dowóz bydła galicyjskiego do Wiednia, to natychmiast wzmoże się wywóz do Niemiec.

Wczoraj wniósł imieniem klubu młodoczeskiego poseł Kaftan interpelacyę do rządu w sprawie drożyzny mięsa. Interpelant żąda od gabinetu wyjaśnień, czy rząd zamierza z należytą energią i jak najspieszniej zapobiedz drożyźnie mięsa, ażeby uchronić ludność przed katastrofą. Zobaczymy, jaką odpowiedź da rząd na tę interpelacyę.

Budapeszt, 17 listopada. Pszenica na październik —·— do —·—, pszenica na kwiecień 1906 14·90 do 14·92; żyto na październik —·— do —·—, żyto na kwiecień 1906 15·50 do 15·52; owies na październik —·— do —·—; owies na kwiecień 1906 18·25 do 18·28; kukurydza na sierpień —·— do —·—, kukurydza na wrzesień 14·70 do 14·72; kukurydza na maj 1906 10·82 do 10·84; rzepak na sierpień 26·80 do 27·—.

Oferty mierne chęć kupna mierna, usposobienie słabe; pogoda niestała.

Kronika lwowska.

Lwów, 17 listopada.

Zapisy ś. p. prof. Szachowskiego. Otrzymujemy następujące pismo:

Z funduszów po ś. p. drze Stanisławie Szachowskim, profesorze uniwersytetu lwowskiego, pozostałych, a na cele naukowo-publiczne do dyspozycyi mojej oddanych, po strąceniu różnych legatów, postanowiłem resztę oddać do rozporządzenia komitetu, do którego zaprosiłem pp.: dra Tadeusza Wojciechowskiego, b. profesora uniwersytetu lwowskiego, członka Akademii umiejętności; dra Ludwika Kubalę, profesora gimnazyum we Lwowie, członka Akademii umiejętności, i dra Ludwika Finkla, profesora uniwersytetu lwowskiego. W liście do mnie wystosowanym, pod d. 7 sierpnia 1905 pisanym, ś. p. dr Szachowski tak określa swoją wolę:

„Resztę zaś użyj na cele publiczne w naszym wspólnym duchu, t. j. tak jak ty i ja te cele pojmujemy. Co do mnie, to mi bynajmniej nie chodzi o jakąś fundacyę stałych stypendyów, ale o pomoc doraźną, praktyczną we wszelkich kierunkach dobra publicznego takim młodym ludziom, którzy przedstawiają najlepszą możliwą gwarancyę prawości charakteru, polskości i zdolności, a którzy o własnych środkach nie mogą się należycie rozwinąć. Ten wzgląd poczwórny uważam za bezwarunkowo konieczny".

Do stopniowego wykonania tak objawionej woli, komitet uchwałą swoją jednomyślnie w dniu 1 listopada 1906 r. powziętą postanowił, aby fundusze pozostałe po ś. p. drze Stanisławie Szachowskim użyte zostały tylko dla takich osób, które ukończywszy studya uniwersyteckie, lub im równorzędne, potrzebują do ich uzupełnienia na wyjazd za granicę jednorazowej pomocy pieniężnej. Z tej zasady wychodząc, udzielił drowi Konstantemu Wojciechowskiemu, docentowi uniwersytetu lwowskiego i profesorowi gimnazyalnemu na wyjazd za granicę kwotę 3.600 koron. — Dalsze zasiłki na wyjazd otrzymają osoby na innem polu pracujące, a tym sposobem przynajmniej 4 ukończonych pracowników będzie mogło z tego funduszu na wyjazd za granicę skorzystać. — Lwów, w listopadzie 1906.

Wojciech Biechoński."

W sprawie dra Kraszewskiego poseł Daszyński zgłosił wczoraj interpelacyę w Radzie państwa.

Bratnia pomoc słuchaczów weterynaryi. Prezesem na nowy rok szkolny wybrano p. Stefana Roesslera, zastępcą p. K. Widsta, skarbnikiem p. Ign. Krzysztonia, sekretarzem p. Stefana Colbego; wydziałowymi: pp. Kiełkiewicza, Zajączkowskiego, Meyera, Senyka, Szabłowskiego, Czarneckiego, Jurczyka i Kurka; do komisyi szkontrującej: pp. Korbla, Gromczakiewicza, Rajskiego i Czenzego.

Z prasy. Redakcyę „Diła" objął dr Włodzimierz Ohrymowicz, adwokat z Zaleszczyk, redakcyę „Swobody" dr Longin Cegielski. Syoniści postanowili tygodnik „Wschód" wydawać od 1 stycznia dwa razy w tygodniu.

Strajk czeladników kominiarskich został zakończony po ugodzie, zawartej z majstrami.

Groźba podrożenia pieczywa. Korporacya piekarzy we Lwowie odbyła nadzwyczajne walne zgromadzenie, na którem uchwalono odrzucić żądania robotników o podwyższenie płacy i skrócenie dnia pracy. Obecny na zgromadzeniu delegat robotników, p. Brzezina, oświadczył, że odpowiedź na ich żądania, uchwalona przez walne zgromadzenie, jest prowokacyą robotników, na którą będą oni musieli odpowiedzieć strajkiem. Pomimo tego jednak, że żądania robotników odrzucono, korporacya piekarzy zasadniczo postanowiła podwyższyć cenę pieczywa.

Rozszerzenie tramwaju lwowskiego. Miejska komisya elektryczna uchwaliła wybudować nowe linie tramwajowe: do stawu w Żelaznej Wodzie, na plac powystawowy, do cmentarza Janowskiego, przez ulicę Zieloną, Wagilewicza, Kochanowskiego, na Wy

Towarzystwo Zaliczkowe w Krakowie przeniesione do nowego lokalu, **ulica Straszewskiego L. 28**, naprzeciw Uniwersytetu Jagiell., udziela **pożyczek wekslowych, budowlanych, hipotecznych i na zastaw pensyi.** Od **wkładek oszczędności** płaci 4% od dnia złożenia kapitału.
Rok założenia 1870

soki Zamek, linią okrężną w mieście, dalej z ulicy Żółkiewskiej przez Zamarstynowską, Balonową, Żółkiewską do rogatki, a stąd ewentualnie nową drogą do rzeźni. Budowę innych linij pryjektowanych, w szczególności zaś ulicą Kadecką do placu powystawowego, dalej zjazd z Wysokiego Zamku na Żółkiewskie, tudzież budowę kolei do Brzuchowic postanowiono pozostawić przyszłości.

Bandytyzm we Lwowie. Wczoraj w samo południe dokonano we Lwowie niezwykłego rabunku. Oto o godz. 12 w południe słuchacz III. roku prawa Stanisław Beresz wymienił w Banku austro węgierskim obligacyę na sumę 1500 koron. Otrzymaną gotówkę włożył do portfelu, schował do kieszeni i tramwajem pojechał na ulicę Łyczakowską, gdzie wszedł do kamienicy pod nr. 19. W chwili gdy dochodził do II. piętra, napadł go jakiś wysoki mężczyzna, ugodziwszy tępem narzędziem dwa razy w tył wgłowy. Kiedy przerażony p. Beresz obrócił się, otrzymał cięcie w okolicę prawego oka. Zbroczony krwią padł nieprzytomny na ziemię, ściskając mimoto kurczowo portfel, drab zaś wyciągnął przemocą portfel i uciekł. Napadnięty nie może podać opisu sprawcy, wie tylko, że był wysokiego wzrostu. Policya wdrożyła energiczne dochodzenia.

Tajemnicza zbrodnia.

(Z sali sądowej).

Kraków, 17 listopada.

Postępowanie dowodowe w procesie przeciw Wężowi i Stachurskiej ukończone zostało wczoraj, a dzisiaj, w czwartym dniu rozprawy, przedłożył na wstępie trybunał sędziom przysięgłym pytania, których było tylko dwa główne, a mianowicie:

1) Czy Ignacy Wąż winien jest, że z namowy i porady Maryi Stachurskiej w podstępny sposób tak działał, iż śmierć Doktorowej spowodował?

2) Czy Marya Stachurska winną jest, że poradą i namową Ignacego Węża do czynu zbrodniczego (objętego pytaniem pierwszem) nasadziła?

Następnie o godz. 10 przed południem rozpoczęły się wywody stron, które trwały do godz. 1 po południu.

Zastępca prokuratora dr Tokarz w bardzo treściwy sposób podtrzymywał oskarżenie, które bardzo wymownie zwalczali obrońcy dr Przeworski i dr Lewicki, wykazując, że oskarżenie oparte zostało tylko na przypuszczeniach i nie ma żadnego dowodu, że Wąż i Stachurska winni są zarzuconej im zbrodni.

Po rzeczowem, doskonale streszczającem przebiegu rozprawy resumé przewodniczącego, radcy Rzeszyńskiego, przysięgli udali się na naradę, z której powróciwszy ogłosili następujący

Werdykt:

Na pytanie, czy Ignacy Wąż winien jest zbrodni morderstwa na osobie Doktorowe, sędziowie przysięgli odpowiedzieli 12 głosami nie.

Na drugie pytanie, czy Marya Stachurska winną jest, że namową i poradą skłoniła Węża do zbrodni morderstwa, 12 głosami nie.

Na podstawie powyższego werdyktu trybunał wydał wyrok uwalniający Węża i Stachurską od winy i kary.

Prokurator nie zgłosił zażalenia nieważności, uznając wyrok prawomocnym.

Rozprawa skończyła się o godz. 2 po południu.

Z Rosyi i zaboru rosyjskiego.

O dalszych obradach komisyi dla zaprowadzenia ziemstw w Królestwie donoszą dzisiaj:

Na wczorajszem posiedzeniu przedstawiciele polscy oświadczyli, że w miejscowościach, w których przeważa ludność litewska lub rusińska, sprawę języka w biurowości ziemstw rozstrzyga zgromadzenie gminne, w każdym przecież razie prawa mniejszości winny być zabezpieczone.

Następnie obradowano nad ustrojem rad miejskich i gmin wiejskich. nad kwestyą wyborów do tych rad i innemi sprawami wewnętrznej organizacyi instytucyi ziemstw, przyczem zdania polskich uczestników nieraz się ścierały ze zdaniem reprezentantów rządu.

(Telegramy „N. Reformy" z 17 listopada.)

Mianowania.

Petersburg. Dowódca pierwszego korpusu konnicy, generał-lejtnant Sztlewort, mianowany został dowódcą piątego korpusu armii **w Warszawie** na miejsce generała Meller-Zakomelskiego, który nie zajął tego stanowiska, otrzymawszy nominacyę na gen.-gubernatora nadbałtyckiego.

Niebezpieczne pamiętniki.

Berlin. „Vorvaerts" donosi, że car, dowiedziawszy się, że pamiętniki generała Trepowa dostały się w niepowołane ręce, wyznaczył wielką sumę na ich wykupno, aby zapobiedz ich ogłoszeniu.

Stronnictwa.

Moskwa. Otwarto tu biuro partyi pokojowego odrodzenia. Na członków zapisują się głównie prawi kadeci, lewi październikowcy i większa część postępowych fabrykantów i przemysłowców, którzy należeli do rozbitej partyi handlowo-przemysłowej.

Moskwa. Komitet okręgowy kadetów został za ogłoszenie odezwy wyborczej pociągnięty do odpowiedzialności. — Odezwę skonfiskowano, a dziennik, który ją wydrukował, „Nowe Puci", zawieszono.

Rozbicie organizacyi.

Moskwa. Dokonane wczoraj aresztowanie 20 osób **zakończyło istnienie poważnej grupy anarchistów**, którzy mieli bliski związek z **zamachem** na życie naczelnika miasta.

Wyroki śmierci.

Ekaterynosław. Za rozbrojenie policyanta robotnik Baltrunais skazany na rozstrzelanie. Wyrok wykonano.

Ryga. Sąd wojenny polowy skazał trzech włościan za zbrojny rabunek na karę śmierci. Wyrok wykonano.

Napady.

Charków. O godzinie 1 w nocy nieznany człowiek dał kilka strzałów do komendanta pułku starobielskiego, Gosztowta. Pułkownik nie raniony, strzelał do napastnika, ale chybił. Napastnik umknął.

Libawa. Przez zemstę za wskazanie rewolucyonistów ludzie nieznani zranili na ulicy trzy kobiety. Tegoż dnia zabito rewirowego. Zabójca uciekł.

Bandytyzm.

Kijów. Około Zwinogródka dokonano zbrojnej napaści na pocztę. Pocztylion i woźnica poranieni. Poczta z wozem i końmi zabrana przez bandytów.

Anarchia w Tyflisie.

Tyflis. (Pet. Ag. tel.) Do sklepu jubilerskiego Andriazowa wtargnęło wczoraj **pięciu rabusiów**, którzy, zmusiwszy właściciela do otwarcia kasy, zabrali kosztowności wartości 1500 rb. Sprawcy uszli.

W magazynie sukna firmy **Tarajanc zrabowano** towaru za 3000 rb.

Kilku uzbrojonych ludzi **wpadło do wozu tramwajowego**, przepełnionego publicznością. Pasażerowie uciekli. Pozostał tylko jeden, **austryacki poddany Lebeda**, którego rabusie **obrabowali**. Sprawcy uszli.

Tyflis. W okręgu guryjskim zaginęło(!?) niedawno trzech policyantów. Obecnie stwierdzono, że zostali oni pojmani przez **bandę rozbójników**. Zwłoki jednego z nich znaleziono zakopane w polu.

Konfiskata karabinów.

Helsingfors. W Bioerneborgu skonfiskowały władze około **100 karabinów** i wielką ilość patronów. Sądzą, że skonfiskowana broń przeznaczoną była dla zakazanego obecnie stowarzyszenia „Voima".

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „N. Reformy"

z dnia 17 listopada

Wiedeń. „Vaterland" potwierdza, że ks. prałat Schmolk ustąpi wkrótce ze stanowiska marszałka Dolnej Austryi, a jego następcą zostanie ks. Alojzy Liechtenstein.

Wiedeń. Poseł dr Kramarz złożył swój mandat do delegacyi, rzekomo z przyczyn natury prywatnej.

Interwencya w sprawie dra Kraszewskiego.

Wiedeń. Posłowie dr Doboszyński, Petelenz, Roszkowski i Stwiertnia interweniowali dziś w sprawie aresztowanego we Lwowie dra Kraszewskiego u ministra sprawiedliwości Kleina i u prezydyum Koła polskiego, a poseł Doboszyński zapowiedział ewentualne zgłoszenie interpelacyi w tej sprawie. Minister sprawiedliwości oświadczył posłom, że zbada sprawę, przyczem dodał, że jeśli rzekoma wina dra Kraszewskiego jest natury politycznej, wydanie go władzom rosyjskim nie nastąpi. — Prezes Koła z powodu tej interwencyi zajął się również zbadaniem sprawy i otrzymał już informacye, że uwięzienie dra Kraszewskiego nastąpiło na żądanie sądu krakowskiego i że władze polityczne nie mają z faktem tym żadnej styczności, ani też w tym wypadku żadnego nie wywierały wpływu. O wydaniu dra Kraszewskiego Rosyi nie ma mowy. — Dalszy przebieg tej sprawy zależy od wyniku zarządzonego przez sąd krakowski śledztwa. Wobec tego wymienieni powyżej posłowie postanowili wstrzymać się z dalszemi krokami aż do otrzymania bliższych wiadomości z Krakowa.

Wiedeń. W ministerstwie spraw zagranicznych oświadczono dziś korespondentom pism, którzy przybyli po informacye w sprawie dra Kraszewskiego, że o zmianie kierunku polityki austryackiej względem Rosyi niema mowy. — Aresztowanie nastąpiło na żądanie władz rosyjskich, lecz nie na skutek politycznej ingerencyi rosyjskiego rządu. Praktyka Austryi co do takich wypadków nie zmieniła się w niczem.

Przyszłe wybory.

Insbruk. „Insbrucker Nachrichten" donoszą z Wiednia: Prezydent gabinetu bar. Beck wezwał wszystkich szefów władz krajów koronnych, aby przybyli w najbliższym czasie do Wiednia celem otrzymania instrukcyi co do przyszłych wyborów do Rady państwa. Namiestnik Galicyi hr. Potocki także rzekomo w tym celu bawi obecnie w Wiedniu.

Konferencya Wydziałów krajowych.

Wiedeń. Dziś zebrała się konferencya przedstawicieli wszystkich Wydziałów krajowych w państwie dla narad nad ustawą o podatku piwnym. Prawie wszyscy mowcy domagali się zmienienia § 10 ustawy o podatku piwnym. Rząd oświadczył gotowość zniesienia tej ustawy.

Tanie mięso.

Wiedeń. Generalny konsul argentyński zwrócił się do rządu austryackiego z propozycyą zezwolenia na import mięsa z Argentyny. Według informacyi konsula, mięso to pochodzi od wołów pierwszorzędnej jakości, a byłoby bardzo tanie, gdyż cena 100 klg. wynosiłaby tylko 74 K.

Wiedeń. Centralna stacya agrarna w Wiedniu wezwała wszystkie korporacye i związki rolnicze, ażeby na dzień 25 b. m. zwołały wszędzie wielkie zgromadzenia rolników celem uchwalenia protestu przeciwko ewentualnemu otwarciu granic dla importu bydła i mięsa zagranicznego, a zarazem celem wyrażenia uznania ministrowi rolnictwa za zajmowane dotychczas w tej sprawie oporne stanowisko.

Język czeski.

Praga. Egzamina fizykalne, które dotąd zdawać musiano w uniwersytecie czeskim w języku niemieckim, teraz już będzie można zdawać w języku czeskim.

Rokowania z Węgrami.

Wiedeń. Minister Aehrenthal konferował dziś z drem Wekerlem w sprawie sesyi delegacyjnej i podjęcia rokowań o traktat handlowy z Serbią.

Łodzie podwodne.

Budapeszt. „Bud. Hirlap" donosi, że komisya, która jeździła do Holandyi w sprawie zbadania typu łodzi podwodnych, wydała już swe orzeczenie na korzyść typu „Holand". W budżecie marynarki na rok przyszły wstawioną będzie znaczniejsza suma na budowę kilku takich łodzi; kosztem 5½ miliona koron zbudowane być muszą nowe doki.

Bizantynizm.

Berlin. Dzienniki ostro krytykują zarządzenia władz, aby w dzień przybycia króla duńskiego do Berlina szkoły były zamknięte, a dzieci tworzyły szpaler. Zarządzenie to przyczyni się do wzrostu bizantynizmu.

Z Serbii.

Belgrad. Jak donosi „Srbska Zastawa" poseł Kojicz (partya rządowa) wniósł do komisyi skarbowej skupczyny przyznanie następcy tronu Jerzemu rocznych apanaży.

(W Belgradzie krążą pogłoski, że serbski następca tronu popadł w obłąkanie i ma być wskutek tego umieszczony w pewnem sanatoryum zagranicznem. Ze strony urzędowej zaprzeczają tym pogłoskom. Przyp. red.)

Walka z kościołem.

Paryż. Biskup z Quimper polecił fabrykom kościelnym swojej dyecezyi, ażeby ściągnęły wszystkie zaległości za rok 1906 po dzień 11 grudnia i po sporządzeniu zamknięcia rachunków przedłożyły mu pisemne oświadczenie, iż obowiązują się majątek probostw oddać biskupowi lub jego zastępcy. Oświadczenie to ma także zawierać protest przeciw przejściu tego majątku w ręce jakiegokolwiek zjednoczenia. Podobne wezwania wystosowali także inni biskupi.

Z Rady państwa.

(Telegramy „N. Reformy" z 14 listopada)

Wiedeń. Posiedzenie Izby posłów rozpoczęło się o godzinie 11 min. 15 przed południem. — Między interpelacyami znajdują się także następujące: Posła Breitera i tow. w sprawie odszkodowania austryackich poddanych, którzy podczas niepokoju w Rosyi odnieśli rany; dalej tegoż posła w sprawie obsadzenia opróżnionych posad w okręgu kraj. wyż. sądu we Lwowie.

Przystąpiono następnie do dalszego ciągu dyskusyi szczegółowej nad przedłożeniem o reformie wyborczej, a mianowicie do grupy III

Poseł Romańczuk zaznacza, że Koło polskie zrobiło dobry interes na reformie wyborczej i zostało przez rząd i stronnictwa Izby za zgodę na zaprowadzenie ogólnego prawa wyborczego sowicie wynagrodzone. Dla uczynienia ustępstwa Kołu polskiemu poświęcono większość mieszkańców Galicyi, skutkiem czego naród ruski stał się państwu obcym. Proponowane przez komisyę dla reformy wyborczej rozszerzenie autonomii nie ma żadnej łączności z reformą wyborczą. W każdym razie oryginalnem jest to, że chce się przyznać Izbie, wybranej na podstawie ogólnego prawa wyborczego, mniejsze kompetencye, aniżeli obecnej.

Ciekawem jest, że w komisyi dla reformy wyborczej za rozszerzeniem autonomii występowali właśnie najwięksi przeciwnicy reformy wyborczej: Koło polskie i obie grupy wielkiej własności. Byłaby rzeczą pożądaną rewizya konstytucyi, a tem samem uregulowanie kompetencyi Rady państwa i Sejmu. Nie można jednakże tego przedsiębrać dorywczo i nie może też tego zrobić umierająca Izba, lecz powinna się tem zająć Izba, wybrana na nowej podstawie ogólnego prawa wyborczego, jak również i Sejmy, opierające się na nowej podstawie. — Daleko idące przyznanie autonomii krajowej może mieć wpływ dodatni tylko w takim kraju, który zamieszkany jest przez jeden naród lub przez kilka żyjących ze sobą w zgodzie i które posiadają konieczną dla samorządu kulturalną i gospodarczą siłę. Centralizm w swojej dawnej formie przeżył się, lecz Rada państwa nie powinna przestawać tworzyć miejsce wspólne dla wszystkich narodów państwa, a zwłaszcza dla uciskanych narodowości. Koniecznym jest silny, centralny parlament i silny, centralny rząd. Cały naród ruski musi wystąpić wszelkiemi swojemi siłami przeciw dążeniom ku jego uciskaniu, a więc także i przeciw autonomii krajowej w Galicyi. Rusini mogą się tylko oświadczyć za narodową autonomią. Jeżeli jednak mimo tego chcianoby rozszerzyć autonomię krajową, to wtedy powinno dojść do rozdziału Galicyi. Mowca wzywa stronnictwa, aby z jego stronnictwem głosowały przeciw temu artykułowi. (Oklaski u Rusinów).

Pos. Daszyński oświadcza, że jego stronnictwo jest zdania, iż zmiany ustawy zasadniczej, proponowane w artykule trzecim, nie mają nic wspólnego z autonomią narodów, o jaką socyalno demokratyczne stronnictwo programowo walczy. Co się tyczy specyalnie Galicyi, oświadczył mowca, że jego stronnictwo nie miałoby żadnego powodu głosować za powiększeniem władzy galicyjskiego Sejmu, jak długo z 1,600.000 dorosłych mężczyzn w tym kraju, cały milion nie ma praw wyborczych do Sejmu, jak długo wybory do Sejmu nie są ogólne i równe, lecz pośrednie i ustne — i jak długo 2000 rodzin wielkiej własności panuje bezwzględnie w Sejmie na podstawie swoich przywilejów wyborczych. Prawdziwa autonomia narodów i ich krajów urzeczywistnioną być może jedynie przez powszechne, równe, bezpośrednie i tajne prawo wyborcze do wszystkich ciał ustawodawczych i przez ochronę mniejszości narodowych. — Ponieważ atoli § 12 według udowodnienia jego autora niema być niczem innem, jak tylko autentyczną interpretacyą dawnego § 12 ustawy zasadniczej państwowej z r. 1867 i ponieważ socyalna demokracya przez całe swoje zachowanie się w walce o reformę wyborczą udowodniła, że pragnie ułatwić wszystkim stronnictwom, początkowo przeciwnym reformie, — wstąpienie na most prowadzący do równego prawa (o ile koncesye te nie naruszają równego prawa), oświadcza mowca imieniem swego stronnictwa, że wśród danych okoliczności stronnictwo to będzie głosować za art. III.

Poseł Szuklje występuje za rozszerzeniem autonomii i oświadcza imieniem swoich kolegów, że głosować będą za wnioskami komisyi.

Po mowach posłów hr. Sternberga i Steinwendera, generalny mowca Gessmann oświadcza, że stronnictwo chrześcijańsko-społeczne głosować będzie za wnioskami komisyi.

Następnie zabrał głos mowca generalny „pro" pos. Głąbiński. Mowca uzasadniał konieczność przyjęcia wniosku i dodał, że przedstawia w Kole polskiem kierunek demokratyczny i że obstawać będzie przy tem, aby na najbliższej sesyi Sejmu galicyjskiego uchwalono reformę wyborczą, opartą na szerokich podstawach.

Pos. Małachowski odpiera zarzuty posła Kosa. Na zarzut tego posła, że Rusini są w Sejmie galicyjskim poszkodowani, odpowiada mowca, że zarzut ten jest bezpodstawnym. Dowodem tego jest budżet. Przytoczywszy odpowiednie daty, stwierdza mowca, że także zarzuty co do urzędów pośrednictwa pracy są bezpodstawne.

Tak samo ma się rzecz z włościami rentowemi. Dotyczące zgłoszenia w Wydziale krajowym pochodzą po większej części od chłopów ruskich. Wobec wywodów posła Kosa o teatrze ruskim stwierdza mowca, że w kuratoryum tego teatru statutem jest ustanowioną większość ruska.

Po przemowie posła Metala, jako sprawozdawcy mniejszości, i dra Loeckera, który prosił o odrzucenie wniosku Metala, przystąpiono do głosowania.

Art. III i § 12 przyjęto w brzmieniu komisyi 201 głosami przeciw 35.

Wniosek Metala odrzucono.

Następnie przyjęto art. 4, 5 i 6.

Przystąpiono do dyskusyi nad grupą IV, zawierającą ustawę w sprawie wyboru członków Izby posłów.

Na wniosek posła Choca posiedzenie zamknięto o godz. 2. Następne w poniedziałek o godz. 3 po poł.

Wniosek autonomiczny.

Wiedeń. Izba posłów uchwaliła wniosek komisyi w sprawie rozszerzenia kompetencyi Sejmów 201 głosami przeciwko 35. Ponieważ do prawomocności uchwał większości kwalifikowanej (dwie trzecie głosów obecnych posłów) potrzebna jest obecność conajmniej połowy wszystkich posłów, a więc 213, stronnictwa opozycyjne mogłyby w tym wypadku zdekompletować Izbę. Z drugiej znów strony także stronnictwa życzliwe reformie wyborczej, lecz przeciwne temu wnioskowi nie skorzystały z nadarzającej się sposobności obalenia go, powstrzymały się od tego ze względu na Koło polskie, w nadziei, że w zamian za to ustępstwo, Koło przy wnioskach o pluralny system wyborczy nie zajmie stanowiska skrajnego.

O mandat z Bukowiny.

Wiedeń. Jak donosi „Polnische Corr.", bukowińskie Koło polskie zwróciło się telegraficznie do Koła polskiego w Wiedniu z prośbą, aby w dyskusyi nad podziałem okręgów wyborczych oświadczyło się za przyłączeniem 4 czysto polskich gmin do miasta Czerniowiec, i aby, jeżeli to jest możliwem, starało się dla Czerniowiec uzyskać proporcyonalne prawo wyborcze.

Ochrona wolności wyborów.

Wiedeń. Subkomitet komisyi dla reformy wyborczej wybrany dla ustawy o ochronie wolności wyborczej odbył dzisiaj posiedzenie pod przewodnictwem p. Dulęby. — Obecni byli ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości. Obradowano nad paragrafem proponowanym przez posła Dulębę w sprawie ochrony kandydatów. Po dłuższej szczegółowej dyskusyi zgodził się komitet zasadniczo na brzmienie proponowane przez dra Kleina, przy uwzględnieniu 2 wniosków dodatkowych, postawionych przez posłów Conciego i Hrubego. Równocześnie uproszono ministra sprawiedliwości, aby zredagował ostatecznie ten paragraf i przedłożył go na dzisiejszem popołudniowem posiedzeniu komitetu.

Dzisiejszy numer „Nowej Reformy" składa się z trzech arkuszy, a 12 stronic. Na stronicy 5 zamieszczamy w felietonie nowelkę p. t. „Mój pierwszy dekret pochwalny".

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

NADESŁANE.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi.

Wódka francuska i sól Molla

Nacieranie ból uśmierzające i wzmacniające

Flaszka oryg. 1·90 K. Dostać można w każdej aptece i drogueryi. Główna sprzedaż i wysyłka na prowincyę u aptekarza A. Molla, c. i k. nadw. dostawcy, Wiedeń, I. Tuchlauben 9.

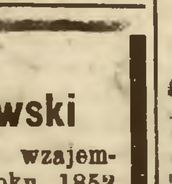

†

Adam Mora Korytowski

b. właściciel i urzędnik Towarz. wzajemnych ubezpieczeń, urodzony w roku 1852 po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony ŚS. Sakramentami, zmarł 15 b. m. w Grochowiskach w W. Ks. Poznańskiem. O tem donosi Krewnym, Przyjaciołom, Kolegom i Znajomym w głębokim smutku pogrążona

Rodzina.

Dr Maryan Godlewski

przeprowadził się na ulicę Łobzowską Nr 6 (obok kościoła XX. Zmartwychwstańców) i **ordynuje w chorobach wewnętrznych** od g. 2—4 po poł. (4815 2 3)

Zakopane „Liliana". Pokoje en pension od 7 do 11 koron na dobę. — Kuchnia doskonała. Korytarze (i wygody) ogrzane. 5768 14 18

puszka 40 h

Forman

przeciw katarowi

Przez lekarzy wielokrotnie jako wprost idealny środek przeciw zakatarzeniu zalecany. Skutek zdumiewający! We wszystkich aptekach.

Zakład dentyst. teczniczny
J. FISCHERA
ulica Grodzka, L. 60, przystanek kolei elektrycznej „Wawel".

Wykonuje według najnowszej metody amerykańskiej specyalne szczęki bez podniebienia, mostki, korony, zęby na śrubkach, jakoteż wszelkie inne w zakres ten wchodzące roboty.

Nowy
zimowy zakład hydropatyczny
Dra EBERSA
będzie otwarty od nowego roku
na Lido pod Wenecyą.

Zakład wodoleczniczy
Dra A. CHRAMCA
w Zakopanem otwarty cały rok.

Centralne ogrzewanie, światło elektryczne, kanalizacya, wodociąg, nowo urządzone łazienki. Cena od 8 K dziennie wzwyż z całem utrzymaniem.
Prospekta na żądanie. 243 40

Wiele pieniędzy

można obecnie znowu zarobić zapomocą transakcyi giełdowej, z małym kapitałem i ściśle ograniczonem ryzykiem. Wytrawny fachowiec bankowy udziela bliższych wyjaśnień poważnym interesentom, i przeprowadza całą transakcyę w za umiarkowanym udziałem w zysku. Dowody wielkiego powodzenia. 18 lutego r. b. zwracał na tem samem miejscu uwagę na lombardy (kolei południowej) przy kursie 120 K. obecny kurs 175 K.

Swietne polecenia.

Pisemne zapytania przyjmuje pod:

Poważnie 3404.

Główna Agencya dzienników i Ogłoszeń
J. Hopcasa i A. Salomonowej
Kraków, Sławkowska 2.

Zadkład dentystyczny Dra Gustawa Praetzla
otwarty od godz. 9—1 i od 3—5
Rynek główny, Linia C—D, L. 29.

Jako podarek na Gwiazdkę każdy otrzyma za darmo świecący w nocy budzik kolejowy lub zegarek Roskopfa wraz z kalendarzem ściennym wartości 5 kor., kto do 15 grudnia u firmy M. Böhnel, Wiedeń, IV., Margarethenstrasse 27, zamówi towarów za cenę wyżej 30 koron. Zażądać zaraz jego cennika z 2000 odbitek. 5054

W końcu udało się wyrobić kalosze, które na śliskiej drodze zapewniają bezpieczeństwo i zapobiegają pośliźnięciu. Prawdziwe rosyjskie kalosze Kolumb, we wszystkich cyw. państwach opatentowane, mają podeszwy opatrzone w pomysłowy sposób żeberkami, które umożliwiają bezpieczne chodzenie nawet po gołoledzi. — Zwracając uwagę na ogłoszenie, zamieszczone w niniejszym numerze, zaleca się przy kupnie kaloszy żądać wyraźnie tylko prawdziwych rosyjskich kaloszy „Kolumb".

Piękny podarek gwiazdkowy dla dzieci. Wielką wartość zjednała sobie zabawka, jaką są kotwiczne skrzynki budowiane firm F. Ad. Richter & Co w Wiedniu, I, Operngasse 16. Ważną zaletą tych skrzynek jest ich niezwykła trwałość; przytem zagubione kamyki można zastąpić nowemi, a skrzynki same powiększać przez dokupienie skrzynek dopełniających i kotwicznych mostowych, piękną zabawką jest też układanka „Saturn" i „Meteor".

Kamienie syberyjskie i uralskie. W mieszkaniu prywatnem przy ulicy Topolowej, l. 40, II p. urządzoną została wystawa i wyprzedaż drogocennych kamieni syberyjskich, rzadkiej piękności, nadających się szczególniej na upominki gwiazdkowe.

Wystawę tę, przywileiozną przez jednego z redaków, oglądać można codziennie. Potrwa ona tylko czas krótki, zatem chęć kupna mający winni się pospieszyć i skorzystać z rzadko nadającej się sposobności nabycia cennych kamieni do biżuteryi.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 17 listopada.

Akcye austryackiego Zakładu kredytowego 676·75. [illegible] węgierskiego Zakładu kredytowego 616·—. Anglobanka 314·50 Akcye Unionbanku 566·—. [illegible]banku 445·—. Akcye Bankverein 557·— [illegible]credit 1060·— Akcye Galicyjskiego Banku [illegible] 570 Akcye kolei państwowych 676·52 [illegible] kolei południowej 1[illegible] 25. Akcye kolei Elbethal [illegible]50·— Akcye kolei północnej 572[illegible] (5760). Akcye kolei [illegible]kiej 559·—. Akcye Alpiny 606·50 Akcye Rima [illegible] 567·50. Akcye Praskiego Towarzystwa żelaznego [illegible]659·—. Akcye Fabryki broni 567·—. Akcye Tureckie [illegible] 495·—, Akcye Galicyjskiego Karpackiego Tow. naftowego 672·—. Obligacye węgierskie indemniz. 94·65 Renta majowa 99·15. Renta koronowa austr. 99·—. Renta koronowa węgierska 95·05. [illegible] L. Towarzystwa kredytowego ziemskiego 97·65. 4% [illegible] Banku hipotecznego 97·25. 4½% Listy Banku [illegible] 100·90 5% Listy Banku hipotecznego [illegible] 110·50 4% Listy Banku krajowego 98·—. 4½% Listy Banku krajowego 100·90. 5% komunalne obligacye Banku krajowego —·—. 4% galicyjskie obligacye propinacyjne [illegible] 98·— [illegible]1·50. 4% galicyjska pożyczka krajowa z 1893 r. [illegible] 5% Pożyczka miasta Lwowa 96·40 Losy tureckie 164·05. Marki 117·68 Ruble 258·50

Cukier spok. 20·[illegible]—2[illegible]·40, na październik—grudzień 20·80—20·40. Spirytus ustalony 48·00—48·40. Nafta niezmieniona.

Związek katol. krawców **Kraków, ul. Floryańska L. 7 (tuż przy Rynku). Filia we Lwowie, plac Halicki L. 7.** Największy zakład krawiecki na zamówienia. Jedyne składy gotowych ubrań w kraju wyrobionych.

Mój pierwszy pochwalny dekret.

Pociąg pospieszny wieczorny na stacyi w Russowie nie zatrzymał się wcale, mimoto w czasie przejazdu jego przez stacyę, dworzec i zwrotnice musiały być oświetlone, a urzędnik ruchu miał być obecnym na placu stacyjnym.

Obowiązek ten wprawdzie nie był zbyt uciążliwym, bo godzina 9 m. 20 wieczorem była i tak za wczesną do spoczynku, a przecież przypadek zrządził, że jednego razu, zajęty czułym listem do czwartej z rzędu narzeczonej, chwilę przyjścia pociągu przeoczyłem i dopiero głuchy łoskot kół, szybko pędzących po relsach, przypomniał mi o służbie, a względnie o niemiłych następstwach niepunktualności, pociągającej za sobą najpierw długie tłumaczenia a kończącej się co najmniej surowem pisemnem upomnieniem lub częściej grzywną pieniężną

Zerwałem się więc od stołu, lotem błyskawicy, a wdziawszy czerwoną czapkę, wyszedłem na plac po to jedynie, ażeby tylko jeszcze zobaczyć ginące już w mroku nocy czerwone sygnały i przekonać się, że przynajmniej stacya i zwrotnice były należycie oświetlone.

Na szczęście tamtym dwom warunkom służby stało się zadość i już w połowie uspokojony, że personal pociągowy przemilczy prawdopodobnie o mej nieobecności, wracałem napowrót do biura, układając w myślach dalszy szereg przysiąg, mających serce mej opornej bogdanki „na oścież“ mi otworzyć, gdy nadchodzący zwrotniczy, doniósł mi służbowo, że na maszynie kuryera jechał kontrolor ruchu Sumper, nadzwyczajny rygorysta w służbie.

Po tym raporcie, byłem już przekonanym, że sprawa nie ujdzie na sucho a moje obawy nie były płonne, gdyż już trzeciego dnia po wypadku, zaraz z rana, po otwarciu worka pocztowego z dyrekcyi, naczelnik zaprosił mnie do swego biura, a podając mi zapisaną ćwiartkę papieru dodał chmurnie.

— Masz tu pan świeży pasztet do wytłumaczenia się. Tyle razy przestrzegałem młodych panów, że w czasie służby, spać nie wolno, bo urzędnik ruchu w służbie, to jak żołnierz na placówce. Od czynności jego zawisły: życie lub kalectwo setek osób.

— Ale ja nie spałem wcale — odparłem skonfundowany — tylko...

— Tylko nie tylko... Nie spałeś pan, tem gorzej — przerwał mi z groźną miną moje tłumaczenie nasz „stary“, bo tu niema usprawiedliwienia, bo faktem jest, żeś pan nie wypełnił swego obowiązku, i czem pan teraz to niedbalstwo wytłumaczysz wobec dyrekcyi? Czy pan to rozumie, że podobny zarzut, należycie nie usprawiedliwiony, raz na zawsze kwalifikuje pana, jako lekkomyślnego i niezasługującego na zaufanie urzędnika ruchu?

Na tego rodzaju admonicyę nie miałem już odpowiedzi i od razu przybrawszy minę pokornego, prosiłem:

— To niechże kochany pan naczelnik, jako doświadczony kolejarz poradzi mi co mam napisać.

— Tylko prawdę, szczerą prawdę — była dalsza odpowiedź, po niej mrugnięcie lewego oka, (następstwo reumatyzmu, którego się naczelnik w czasie długoletniej służby przy kolei nabawił), dalej lekkie sarkatyczne skrzywienie ust i uwaga::

— Przecież mi pan już przed tem kilkakrotnie wspominał, że na przeciwległej szkarpie kolejowej nocą, wieśniacy często konie pasą. Prawdopodobnie i tego wieczora podobne nadużycie miało miejsce, a pan wyszedłszy przed pociągiem na plac, gdyś spostrzegł szkapy bez dozoru, przeszedłeś czemprędzej przez rów, żeby je odpędzić i zapobiedz możliwemu wypadkowi. Zanim więc pan konie spędził, pociąg wjechał i tem samem przeciął panu odwrót na wyznaczone stanowisko, a pan byłeś przy pociągu, lecz z przeciwnej strony terenu, a że kontrolor ma tylko jednę parę oczu, więc nie mógł pana za swemi plecyma dojrzeć. Jakże więc, czy tak się rzecz miała?

Milcząco, skinieniem głowy potwierdziłem słowa naczelnika a on, uśmiechając się z mej niemoty, kończył.

— Oddaj że mi pan ten akt napowrót, a ja już w imieniu pana odpiszę. A proszę na przyszłość pamiętać, że nie w każdej porze roku jest na szkarpach trawa dla koni.

Tłomaczenie moje odeszło szczęśliwie i już prawie zapomniałem o mieczu, który zawisł mi nad głową, gdy po kilku tygodniach naczelnik ponownie zawezwał mnie do biura, i uśmiechając się pod wąsem zagadnął: Czy masz pan dobrą pamięć, panie Emilu, bo kontrolor ruchu Sumper, to bardzo ciekawy człowiek. Chciałby się koniecznie dowiedzieć nazwiska właściciela tych koni, lub ich pastuszka, ażeby u odnośnej władzy politycznej zażądać ich ukarania.

Na tę ewentualność nie byłem już wcale przygotowanym i dopiero teraz ogarnął mnie na prawdę strach porządny, jak z tego kłamstwa wybrnąć.

— Mój Boże, widzę z pańskiej miny, że pan w swojem życiu mało kolendował, gdy panu tak trudno przypomnieć sobie imię pastuszka, Przecież było ich tylu, Kuba, Wojtek, Szymek, Bartek...

— Aha tak, tak, podchwyciłem Szymek...

— Wścibski, dokończył naczelnik, dobrze, niech będzie Szymek Wścibski. Natychmiast więc w imieniu pana żądane nazwisko podam do wiadomości kontrolora.

Tym razem byłem już mniej ucieszonym szybkim załatwieniem aktu, bo przecież byłem z góry przekonanym, że dyrekcya jeżeli już nie wprost z nieprawdopodobnego brzmienia nazwiska, to z załatwienia i odpowiedzi starostwa przekona się, że, jak osoba winowajcy, tak i cały fakt został przezemnie zmyślonym i ukarze mnie nietylko za przestępstwo w służbie, lecz za wprowadzenie w błąd władzy przełożonej.

Nie będę opisywał całego szeregu niespokojnie przespanych nocy, a tem mniej mego zdumienia, gdy po dwumiesięcznej pauzie, zawezwany przez naczelnika, otrzymałem z rąk jego wprost do mnie adresowany okólnik, w którym dyrekcya uwiadamia mnie, że winny Szymon Wścibski, czterdziestoośmiogodzinnym aresztem odpokutował za wypuszczenie koni bez nadzoru na szkarpę kolejową, a mnie równocześnie wyraża pochwałę za ścisłe i sumienne wykonanie służby, w które uznaniu przeniósł mnie na urzędnika ruchu, do kierownictwa ruchu w S.

Pomimo jednak całej uciechy, sumienie moje nie dawało mi spokoju, że uzyskane przezemnie odznaczenie opłacił obcy i niewinny człowiek niezasłużonym aresztem. Udałem się więc osobiście do dobrego znajomego praktykanta konceptowego w starostwie, ażeby przez niego wybadawszy sprawę, tę krzywdę wyrządzoną biednej ofierze o ile możności wynagrodzić.

Moje dobre chęci, opłaciły mi się natychmiast, gdyż wzmiankowany urzędnik, już przy wejściu do jego biura, powitał mnie śmiechem, i nie dając dojść do słowa zawołał.

— A co, gracko się spisałem, skazując na areszt nie istniejącego na świecie Wścibskiego. Bo widzisz pan z doniesienia dyrekcyi, które starosta przydzielił mi do załatwienia, zobaczyłem, że tu w grę wchodzisz pan, mój znajomy. Najpierw więc zapytywałem ustnie odnośnego wójta, czy istnieje w Russowie jakiś Wścibski, a gdy otrzymałem przeczącą odpowiedź, rzuciłem akt między zaległości, ażeby sprawa „skruszała“.

Tymczasem wasz referent dyrekcyjny ciągłemi urgensami niepokoił starostę, chcąc więc raz sprawę zakończyć, a nie narazić pana na jakąś nieprzyjemność, skazałem nieznajomego z miejsca pobytu i zamieszkania winowajcę na kozę i w ten niewinny sposób uczyniłem zadość biurokratycznej pedanteryi. *N.*

Praktykant

zamiejscowy, z dobrego domu, zaraz przyjęty zostanie w handlu towarów żelaznych i korzennych **J. J. Danko w Żywcu.**
Zgłoszenia pisemnie. 4751 3 3

Administracya Wapienników i Kamieniołomów Miejskich
pod kierownictwem Magistratu **w Podgórzu** — sprzedaje po cenach przystępnych
Wapno skaliste
odznaczone listem uznania na Wystawie budowlanej we Lwowie 1892 r., oraz wielkim medalem złotym na Wystawie przyrodniczo - lekarskiej w Krakowie 1900 r. **Wapno gaszone i Wapno do uprawy roli.** Również poleca ze swych skał, zwanych „Krzemionkami“ i „Skałą Twardowskiego“ **Kamień budowlany, brukowy i szuter.** Zamówienia przyjmuje: Kasa miejska w Podgórzu, telefon Nr. 161 i Zarząd wapienników w Podgórzu, telefon Nr. 162. 597 21 0

Księgarnia Dra Wł. Miłkowskiego w Krakowie
poleca dzieła pedagogiczne Reussnera do bardzo prędkiej i najłatwiejszej nauki **Obcych Języków, bez nauczyciela,** z objaśnieniem wymowy i kluczem p. t.:
SAMOUCZEK
Polsko-Niemiecki kurs I-szy K. 2·40, kurs II-gi K. 4·80.
Polsko-Francuski kurs I-szy K. 9·60.
Polsko-Angielski kurs I-szy K. 2·40, kurs II-gi K. 3·60.
Polsko-Rosyjski I-szy kurs K. 4·20 II-gi kurs K. 5·40 (411 21 25)
Amerykański Przewodnik z rozmówkami angielskiemi K. 1·50.

Nie kupować zegarka,
dopóki nie zobaczycie mego wielkiego cennika Otrzymacie:
złr. 1·50 złr. 3·50

Niklowe zegarki Roskopf	złr.	1·50
Złociste zegarki Roskopf	„	2·—
Srebrny zegarek Roskopf	„	3·—
Z podwójnemi kopertami	„	4·—
Z trzema srebrnemi kopertami	„	5·—
Płaskie zegarki stalowe	„	3·50
Ameryk. ze złota double	„	5·—
Prawdziwy patent Roskopf	„	3·50
Prawdziwy „Omega“	„	9·50
Srebrne łańcuszki francuskie	„	1·—
14 karat. złote zegarki	„	8·50
14 karat. złote łańcuszki	„	10·—
14 karat. złote pierścionki	„	2·—
Zegary wahadłowe od	„	2·80
Zbiciem dzwonu wieżowego	„	4·50
Z przyrządem muzycznym	„	6·—
Zegary z kukułką	„	2·50
Zegary kuchenne	„	1·20
Budziki	„	1·20
Budziki w nocy świecące	„	1·50
Z podw. dzwonkami	„	1·75

3 letnie pisemne poręczenie. Za niestosowne zwrot pieniędzy.
Wysyła za zaliczką.
MAX BÖHNEL
Zegarmistrz
Wiedeń, IV., Margarethenstrasse 27 (w domu własnym). 4576 4 0
Żądać mego katalogu z 2000 odbitek, który wysyłam za darmo, opłacony.

ŚWIATŁO ELEKTRYCZNE!

HOTEL KAISERIN ELISABETH W WIEDNIU.
Przez nową wspaniałą budowę na Kärtnerstr. 9, znacznie powiększony.
Hotel pierwszorzędny w śródmieściu, w bezpośredniej dzielnicy Graben, Stefansplatz, wielkiej opery, c. k. Burgu i t. d. i t. d., poleca bardzo wspaniale urządzone apartamenty, jako też pokoje od złr. 1·50 począwszy. — Czytelnia, telefon, łazienki (stół). 4748 3 6
Wyborna wiedeńska i francuska Restauracya po cenach bardzo umiarkowanych. Obiad od 1 złr. 50 ct. wzwyż.
HANDEL WIN. **Ferd. Heger,** właściciel.

Zwracamy uwagę na
PIERWSZĄ KRAJOWĄ FABRYKĘ CHEMICZNO-KOSMETYCZNĄ
JANA IHNATOWICZA
we Lwowie, ulica Sykstuska L. 25 i w Krakowie, Sukiennice L. 20.

Pudr książęcy przyjemnie przylega do twarzy, nadaje piękną, naturalną białość i jest nieocenionym środkiem do hygienicznego upiększenia twarzy. Pudełko małe pudru białego K. 1·20, całe 2 K. Różowy dla blondynek i kremowy dla szatynek i brunetek, małe pudełko po K. 1·40, większe po K. 2·40.
Woda fiołkowa usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie skóry, wygładza zmarszczki i dołki ospowe. Twarz odświeża, wybiela i wydelikaca. Cena 2 K.
Mydło kosmetyczne usuwa piegi i żółto-brunatne plamy. Cena K. 1·20.
Białe i piękne ręce! Najbardziej czerwone i opierzchnięte ręce wybieleją i wydelikatnieją po kilkakrotnem natarciu **kremem roślinnym.** Słoik K. 1·60.
Kadzidło sosnowe prócz miłego leśnego zapachu, oczyszcza i odświeża powietrze mieszkań, w jak najwyższym stopniu. Flakon kor. 1·20, rozpylacze od 60 h. do 6 K.
Antillenttilia usuwa w krótkim czasie piegi, opalenie słoneczne, plamy wątrobiane, nadaje cerze świeżą białość, świeżość i delikatność. Cena 4 K.
Pilipton włosom siwym i wypłowiałym po kilkakrotnem użyciu przywraca piękny, naturalny kolor. Cena flakonu 3 K.
Walentin najsilniejsze wypadanie włosów wstrzymuje, cebulki włosowe wzmacnia i wytwarzanie porostu włosów pobudza. Cały flakon 6 K., pół flakonu K. 3·20.
Magnolina usuwa czerwoność nosa i policzków. Flakon 3 K.
Orientalina (pudr płynny) nadaje twarzy piękną i przyjemną białość, odświeża płeć i konserwuje. Cena 2 K, gąbeczka 20 h. 4249 55 0

Esencya miętowa do płukania ust oprócz przyjemnego, orzeźwiającego smaku i zapachu, bardzo korzystnie wpływa na dziąsła i zęby. Flakon 1 K.
Proszek roślinno alkaliczny do czyszczenia zębów usuwa kamień i kwasy, które sprowadzają ból i próchnienie zębów. Pudełko 60 hal i K. 1·20.
Woda lwowska posiada przyjemny, delikatny i długotrwały zapach. Cena flakonu mniejszego K. 1·60, większego 3 K.
Nigretina. Wyborny środek do natychmiastowego farbowania włosów na trwały i piękny kolor czarny i ciemny. Cena 2 K.
Prawdziwe Mleko ogórkowe 1 K.
Prawdziwy Krem ogórkowy 1 K.
Prawdziwy Puder ogórkowy 1 K.
Prawdziwe Mydło ogórkowe 1 K.
do wydelikacenia i upiększenia twarzy. — Znakomite, prawdziwe, naturalne. — Żądać wyraźnie tylko wyrobu
IHNATOWICZA
Perfumy pierwszorzędnej jakości, flakoniki od 50 h. do 5 K.
Mydła toaletowe i lecznicze w różnych cenach.
Wody kolońskie podwójnie destyl., flak. od 30 h. do 10 K.

580 Numerów 580
zawiera
12-centowa Biblioteka Powszechna

Ostatnia serya:
561. **Zieliński,** Kirgiz, Pow. 24 h.
562/563. **Bergström,** Piwowarzy. 48 h. (Lynggaard et Comp.)
564. **Starkman,** Monologi humorystyczne t. II. 24 h.
555. **Gorkij,** Więzienie. 24 h.
556. **Hamsun,** Włóczęga. 24 h.
557/570. **Rościszewski,** Jak doskonalić samego siebie? 96 h.
571/573. **Chodźko,** Obrazy litewskie, tom IX.; Brzegi Wilii, 72 h.

574—580. **D'Annunzio,** Dziecko rozkoszy. (Il Piacere). **1 K 68 h.**

Biblioteka klasyków rzymskich i greckich, opracowana na wzór niemieck. wydawnictwa Freunda obejmuje już przeszło **270 zeszytów.** Cena 1 zeszytu 20 h, z przesyłką 23 h.

Z Biblioteki dla dzieci i młodzieży:
33. **Szalay,** Mali bohaterowie z r. 1863. 50 h.
34. **Barański,** Braciszek i siostrzyczka. Obrazki sceniczne. 40 h.
35. **Barański,** Monologi dla młodzieży. t. II. 40 h.

Z Wydawnictwa ustaw:
XVII. Ustawa lasowa, k. 3·20, w opr. 4 k.
XVIII. Ustawa budownicza dla 30-tu miast w Galicyi, 60 h.
XIX. Ustawy i rozporz. dotyczące opodatkowania mięsa i wina, 3 k. 60 h., w opr. 4 k. 60 h.
XX. Ustawa budownicza dla 131 miasteczek i znaczniejszych gmin w Galicyi, 60 h.
XXI. **Rozporządzenie** ministerstwa handlu z d. 3 kwietnia 1906 dz. u. p. Nr. 77, dotyczące unormowania służbowych stosunków oficyantów pocztowych, aspirantów pocztowych i pomocników pocztowych wraz z rozporządzeniem tegoż ministerstwa z 3 kwietnia 1906 dz. u. p. Nr. 78. dotyczącem oficerów uprawnionych do ubiegania się o posady asystentów, względnie oficyantów pocztow. Cena 1 k. (z przes. o 10 h. więcej).

Dla amatorów Boccacio starożytności
4776 4 5 **LUKIANA Z SAMOSATY: DZIEŁA I. Rozmowy bogów. O obrządkach ofiarnych.**
Cena egz. na papierze czerpanym 1 korona.
Na składzie w księgarniach.
Katalogi na żądanie przesyła darmo i opłatnie
Księgarnia W. Zuckerkandla w Rzeszowie.

Ciągnienie 1 grudnia. Główna wygrana 600.000 franków.
Losy tureckie 400 frankowe
W roku 6 ciągnień. — Główne wygrane:
3 razy w roku 600.000 franków 60.000, 20.000, 6.000, 3.000 franków i t. d.
3 razy w roku 300.000 franków 25.000, 10.000, 2.000, 1.250 franków i t. d.
Za wszystkie większe wygrane wypłaca się 100%, za najmniejszą wygraną i za 400 franków 60%, a więc 240 franków.
Dalej oryginalne losy po każdoczesnym dziennym kursie:

1 los	na spłaty	miesięczne	po	6	K
2 losy	„	„	„	10	K
5 losów	„	„	„	25	K
10 „	„	„	„	50	K

z natychmiastowem wyłącznem prawem gry po złożeniu pierwszej raty wprost u mnie na podstawie dokumentu sprzedaży, sporządzonego podług przepisów ustawy.
EDWARD URBAN
Dom bankowy, Berno (Morawskie), **Wielki Plac 23 — 25** (w domu własnym).
Rzetelnych, stałych zastępców potrzebuję wszędzie. 4965 2 5
Niskie ceny. Dobra prowizya.

Apteka
Fort. GRALEWSKIEGO
W KRAKOWIE, ul. SZCZEPAŃSKA 1.
poleca następujące wyroby: 4898 2 10

„Jabra“ PIGUŁKI PRZECZYSZCZAJĄCE wolne są od składników drastycznych, działają łagodnie, przeczyszczająco, nie sprawiają żadnych bolów. — Pudełko 30 sztuk 90 halerzy.

Petrogen „Jabra“ wyśmienity środek do konserwowania włosów, usuwa łupież i swąd z głowy, wzmacnia cebulki włosowe i zapobiega wypadaniu. Cena flakonu koron 2 i koron 4.
„Jabra“ Wata Mentoformolowa wyśmienity środek przy katarach nosa. Pudełko 40 hal.
„Jabra“ Kali chloricam pasta do zębów, wybiela zęby, desinfekcyonuje i konserwuje jamę ustną. Tuba 80 h.
„Jabra“ Antyseptyczna woda do ust, znakomita woda do utrzymania zdrowych zębów i do płukania ust. — Flakon koron 1·20.

Wysyłki na prowincję uskutecznia się odwrotnie.

K. ZIELIŃSKI
OPTYK I MECHANIK, Kraków, A-B 39.
poleca obficie zaopatrzony magazyn wyrobów optycznych i mechanicznych — oraz pracownię mechaniczną.
Przyjmuje wszelkich systemów maszyny do pisania do naprawy lub czyszczenia, gramofony i t. p., urządza dzwonki elektryczne i telefony.
Wszelkie zamówienia lub naprawy wykonuje bezzwłocznie; z prowincyi wysyła odwrotną pocztą. 3717 102 0
Posiada własną szlifiernię szkieł optycznych, każde zatem zamówienie na okulary lub binokle ze szkłami kombinowanemi, wykonuje w przeciągu 24 godzin.
Poleca najnowszego systemu binokle pryzmowe.

PÓŁNOCNO NIEM. LLOYD W BREMIE
(Norddeutscher Lloyd),
GENERALNA AGENTURA DLA GALICYI
we Lwowie, przy ulicy Grodeckiej L. 93.

2833 62 0
Regularna bezpośrednia komunikacya przewozowa z Bremen, pospiesznemi i pocztowemi parostatkami:
Do Stanów Zjednoczonych Ameryki
(Nowego Jorku, Baltimore, Galveston) Brazylii, Argentyny (Buenos Aires), Australii, Japonii etc.
Bilety kolejowe do każdej stacyi Północnej Ameryki.
Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży udziela i bilety sprzedaje:
Generalna Agentura Półn. niem. Lloydu we Lwowie, ul. Grodecka l. 93.
Korespondencya w językach: polskim, ruskim i niemieckim.
Kwarantanna dla podróżnych z Galicyi już została zniesiona, wobec czego można do Ameryki zaraz odjeżdżać z Bremy.

Juliusz Marso
długoletni profesor śpiewu solowego przy krakowskiem konserwatoryum, otworzył
Szkołę śpiewu solowego
oraz rządowo upoważnioną
Pierwszą polską szkołę operową.
Zgłoszenia codziennie z wyjątkiem poniedziałków i czwartków między 12—2 po poł.
ulica Szewska L. 4.
4507 13 24

Zmiana Lokalu!
Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. P. T. Publiczność, iż z dniem 1 listopada 1906 r. przeniosłem
Pracownię kuśnierską i skład futer
pod firmą
KAROL SZAREK
na ul. Gołębią l. 2 (róg ul. Brackiej).
Polecając się łaskawej pamięci Szan. P. T. Publiczności, pozostaję z wysokiem poważaniem
4938 3 6 *K. Szarek.*

Na śluby, chrzty, wycieczki, wynajmuje powozy po najtańszych cenach zakład wynajmu remiz 4504 13 0
P. GUZIKOWSKIEGO
ul. Pędzichów l. 18, telefon 336.

Na św. Mikołaja
będzie przygotowany wielki wybór Cukrów, Pierników, Mikołai, Karmelków, Pudełka ozdobne, Bombonierki.
Poleca
Józef Siermontowski
fabryka wyrobów cukierniczych
Kraków, ul. Bracka l. 7.
Telefon 498. 4924 4 10

Restauracya Starego Teatru
Kraków, Jagiellońska 2 (narożnik pl. Szczep.)
otwartą została
w salach ozdobionych i urządzonych przez Tow. „Polska Sztuka stosowana“
Znakomita pierwszorzędna kuchnia.
Ceny przystępne.
Sala i gabinety, których piękno uznała cała prasa polska, nadają się na **zebrania towarzyskie, uczty zjazdowe, koleżeńskie, weselne** itd
Piwnica zaopatrzona w najlepsze wina wszelkiego gatunku. 4561 9 10
A. BAUER
dzierżawca restauracyi Starego Teatru i Schroniska przy Morskiem Oku.

Najlepsze i najtańsze źródło nabycia!
Zwracam uprzejmie uwagę! Od moich instrumentów muzycznych nie płaci się cła, gdyż wszystkie są wyrobami krajowemi. Poręczenie. Wymiana dozwolona lub pieniądze napowrót.

Polecam najlepsze harmonijki ręczne Nr 306, 10 klawiszy, 2 rejestry, 50 głosów. Wielkość 31×15½ ctm. **K 7·—.** Nr 307¼, 10 klawiszy, 3 rejestry, 70 głosów, wielkość 31×15½ ctm. K 7·50. Nr 663, „Volksfreund-Akkordeon“, 10 klawiszy, 2 rejestry, 50 głosów, podwójne strojenie, 3 rzędy trąbek, wielkość 31×15 ctm. K 7·—. **Poręczenie za robotę dokładną i mocną.** Wysyłka za zaliczką.
HANNS KONRAD
Dom wysyłkowy instrumentów muzycznych
4191 **w Brüx Nr 1001** (Czechy). 5 15
Cenniki z przeszło 1000 odbitek wysyła się na żądanie każdemu za darmo opłacone.

PATENTY

znaki i wzory ochronne wszystkich krajów

wyjednywa i spienięża **M. GELBHAUS,** inżynier i zaprzysiężony rzecznik patentów w Wiedniu 286 40 0

VII., Siebensterngasse naprzeciw c. k. Urzędu patentowego.

Adres telegramów: „Protektion", Wiedeń. Telefon międzymiastowy Nr. 3707.

CODZIENNIE KONCERT.

Gustaw Goldstein Kraków Karmelicka 4

poleca 4886 2 0

towary korzenne, delikatesy, wina austr., węg. i zagraniczne, po cenach przystępnych.

Gabinety dla zebrań towarzyskich z osobnym wejściem.

BUFET obficie zaopatrzony.

Kuchnia zdrowa i smaczna.

WIELKA NAGRODA NA WYSTAWIE W PARYŻU W ROKU 1900.

Kwizdy Korneuburgski

Proszek odżywczy dla bydła

dyetetyczny środek dla koni, bydła rogatego i owiec.

Cena 1 pudełka K 1·40, ½ pudełka K —·70.

Przeszło 50 lat w najlepszych stajniach w użyciu przy braku chęci do żarcia, złem trawieniu, dla polepszenia smaku i powiększenia ilości mleka u krów.

Prawdziwy tylko z obok umieszczonym znakiem ochronnym. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach. Ilustrowane cenniki za darmo i opłatn.

Skład główny: **Franciszek Jan Kwizda,** c. i k. austro-węg., król. rumuński i książęco-bułgarski dostawca dworu, aptekarz obwodowy, **Korneuburg koło Wiednia.**

106 22 25

Zdumiewające skutki zapewnia

Hell'a Mentolowa Francuska Wódka

ze znakiem **„Edelgeist".**

Nacieranie ból uśmierzające, mięśnie wzmacniające i nerwy ożywiające. Hygieniczny środek do mycia, zapobiegający osłabieniom, orzeźwiający środek wonny.

Dwa razy skuteczniejszy, niż zwyczajna wódka francuska.

Cena flaszki 2 K, cena flaszki na próbę lub dla turystów K 1·20.

Żądać ze znakiem „Edelgeist", ażeby nie otrzymać gorszego wyrobu.

Hurtownie: **G. Hell & Comp., Wiedeń, I., Biberstrasse 8.**

Składy w Krakowie: w aptece „pod złotą koroną", Rynek gł. 22; w aptece „pod gwiazdą", ul. Floryańska 15; w aptece „pod złotą głową", Rynek gł. 13; w aptece „pod złotym tygrysem"; w aptece „pod słońcem", Rynek gł. 43; w aptece „pod złotym orłem", ul. Krakowska; w aptece „pod lwem" na Kleparzu; w aptece „pod jagnięciem", ul. Mikołajska 2; w drogueryi: Fr. Zopotha i Sp., ul. Sienna; tudzież w **Podgórzu:** w aptece „pod koroną"; w aptece „pod opatrznością"; w **Bochni:** w aptece „pod białym orłem"; w **Nowym Targu:** w aptece „pód orłem"; w **Zakopanem:** F. Tabeau, aptekarz; oraz prawie w każdej aptece i drogueryi w Galicyi. 4724 3 25

Nowość! **Zachwycająca!**

Wspaniałe dzwonki z aniołkami na drzewko,

z 6 pozłacanemi aniołkami, 30 cm. wysokie. Nie tłukący się wierzchołek drzewka.

Poręczenie za działanie bez zarzutu.

Najpiękniejsza i najnowsza ozdoba drzewka, która powinna się znajdować u każdej chrześcijańskiej rodziny.

Wytworzone przez 3 świece ciepłe powietrze obraca kółko rozpędowe, a znajdujące się na niem kule uderzają o 3 dzwonki, przez co powstaje piękne dzwonienie, które młodych i starych wprawia w uroczysty, świąteczny nastrój. Cena z pudełkiem i sposobem postępowania opłatnie za zaliczką **1·30 K.**, 3 sztuki 4 K, 5 sztuk 7·50 K, 12 sztuk 13·50 K. Za zaliczką o 20 halerzy więcej. **Jeżeli się nie podoba, zwrot pieniędzy!**

Zamówienia przesyłać wcześnie do firmy

HANNS KONRAD

pierwszej fabryki zegarów w Brüx Nr. 1840 (Czechy).

Mój główny katalog, obejmujący 200 stron, 3.000 odbitek wysyła się na żądanie każdemu zadarmo opłacony. 4652 3 5

Kochany, dobry Tatusiu!
Kochana, dobra Mateczko!

Proszę! bardzo proszę! kup mi jedną z tak ślicznie zestawionych grup zabawek, tak ładnie bym się nimi bawił, a moje siostrzyczki też, bo są tam zabawki dla chłopców i dla dziewcząt, możnaby nas wszystkich obdzielić, coby mamusię i tatka bardzo mało kosztowało

Grupa dla chłopców (każdego wieku):

1. Kręgielnia, bardzo zajmująca gra.
2. Okręt ruchomy.
3. Poczta, znakomita poucząjąca zabawa dla małych i większych dzieci.
4. Ładny scyzoryk w rogowych okładzin.
5. Zegarek do nakręcania z łańcuszkiem
6. Trąbka.
7. Drewniany koń na kółkach.
8. Domino do grania.
9. Warsztat stolarski — młotek, obcążki, świderek.
10. Wesoła tabliczka mnożenia bardzo zajmująca gra.
11. Pudełko obrazków do kolorowania i 12 rozmaitych kredek kolorowych.
12. Karton Richtera kamieni do budowania domków.

12 sztuk . . . razem złr. 3·—
opakowanie . . . „ —·25

Grupa dla dziewcząt (każdego wieku):

1. Ślicznie ubrana lalka.
2. Kuchnia z urządzeniem.
3. Ładny fortepian.
4. Karton naczynia niklowego.
5. Zegarek do nakręcania z łańcuszkiem
6. Gospodarstwo — domek, drzewa, kury i t. d.
7. Domino dziecinne.
8. Metalofonik (cymbałki do grania).
9. Pudełko z pozaczynanemi haftami do wykończania.
10. Wanienka z małą lalką.
11. Wiaderko, gąbka i mydełko dla lalki.
12. 3 ładne dzbanuszki na mleko.

12 sztuk . . . razem złr. 3·—
opakowanie . . . „ —·25

Wszystkie wymienione przedmioty posiadają znacznie wyższą wartość. Grupy te oddajemy nadzwyczajnie tanio, dlatego też zaleca się nie zwlekać z zamówieniem, ponieważ z okazyi św. Mikołaja grupy te niebawem rozchwytane zostaną. 4927 2 10

Wysyła za pobraniem lub nadesłaniem z góry należytości

Dom Towarowy „IMPERIAL"
w Jarosławiu (dział zabawek).

5000 KORON NAGRODY
DLA NIEMAJĄCYCH ZAROSTU I ŁYSYCH.

Porost brody i włosów na głowie istotnie w 8 dniach wywołuje **prawdziwie duński „Balsam Mos".** Starzy i młodzi, mężczyźni i kobiety, używają tylko **„Balsamu Mos"** do wywołania porostu brody, brwi i włosów jest bowiem dowiedzioną rzeczą, że **„Balsam Mos" jest jedynym środkiem nowoczesnej wiedzy, który w przeciągu 8 do 14 dni** przez działanie na cebulki włosów w ten sposób na nie wpływa, że włosy zaraz zaczynają róść. Ręczy się, że środek ten nie jest szkodliwy.

Jeżeli to nie jest prawdą, wypłacimy

5000 KORON GOTÓWKĄ

każdemu gołowąsemu, łysemu, lub rzadkie włosy mającemu, który Balsamu Mos przez sześć tygodni używał bezskutecznie.

Uwaga: Jesteśmy jedyną firmą, która daje tego rodzaju poręczenie. Lekarskie opisy i polecenia. Przed naśladownictwami ostrzega się **usilnie.**

W sprawie prób z Pańskim „Balsamem Mos" mogę Panom donieść, że z tego balsamu jestem zupełnie zadowolony. Już po ośmiu dniach pojawił się wyraźny porost włosów, a chociaż włosy były jasne i miękkie, były one przecież bardzo mocne. Po dwóch tygodniach przybrała broda powoli pierwotną barwę i dopiero wtenczas ujawniło się nadzwyczaj korzystne działanie Pańskiego balsamu. Dziękując, łączę dla WP. wyrazy poważania Dr Tverg, Kopenhaga.

Ja, podpisana, mogę polecić każdemu prawdziwy duński Balsam Mos, jako niezawodny środek do wywołania porostu nowych włosów. Przez długi czas wypadały mi włosy porządnie tak, że pojawiły się całe miejsca pozbawione włosów. Gdy atoli używałam przez trzy tygodnie Balsamu Mos, poczęły włosy róść na nowo gęste i bujne. M. C. Andersen, Ny Vestergade 5, Kopenhaga.

Paczka Balsamu Mos 5 złr. Opakow. dyskr. Po otrzymaniu należytości lub za zaliczką. Pisać **do największego w świecie osobliwego handlu**

MOS-MAGASINET, COPENHAGEN K 333 DANMARK (Dania).

(Opłata kart koresp. 10, a listów 25 h.) 4947 2 2

Świetny wynik
fabryki kas „Heski" (S. Wertheimer)

Właściciele: **St. F. i M. Litwin**

za anicą.

Unione Militare
Società Anonima Cooperativa di Consumo e di Credito fra gli Ufficiali del R. Esercito e della R. Marina
SEDE IN ROMA
MILANO · TORINO · NAPOLI · SPEZIA · FIRENZE · ANCONA
BOLOGNA · MODENA · VERONA · PALERMO · GENOVA

STABILIMENTO INDUSTRIALE

Rzym dnia 20/V 1906 r.

Wielmożny
Pan Rafael Carducci
Rzym
Via della Sapienze 57–59

Od dnia 14 kwietnia nie byłem w Rzymie, całem dziś dopiero jestem świadomości doręczył W. Panu słuszne od kasy żelaznej.

Prosząc o dołożenie starań, aby naprawa kasy możliwie dokładnie była uskuteczniona, poczuwam się do obowiązku wyrażenia ponownie całego mego podziwu nad sposobem, jaki ta mała kasa firmy B. Hesky i Ska przeciw włamaniu stawiła.

Pomimo wszelkich usiłowań, mimo uderzania jej młotem, przeszło 40 kg ważącym, nie udało się złoczyńcom drzwi ani dna jej wyłamać.

Kasa została wprawdzie pogięta i skrzywiona. Złamanie jednak spełzło na niczem; uniknąłem przez to przykrej niespodzianki, jaką byłaby dla mnie strata papierów wartościowych na sumę 17.000 lirów, które w kasie były przechowane.

Wszyscy, którzy kasę oglądali, podzielają wspólnie mój podziw nad jej wytrzymałością, którą zawdzięcza znakomitej konstrukcyi i wybornie obmyślanemu mechanizmowi zamku.

Nader trwała budowa kasy przynosi zaszczyt nietylko fabryce B. Hesky i Ska we Wiedniu, lecz i W. Panu jako zastępcy firmy, która dostarcza wyrobów tak znakomicie wykonanych.

Z poważaniem

JNSPEKTOR
zakładów przemysłowych.

Kas niezrównanej jakości

i po najtańszych cenach dostarcza 4542 3 4

fabryka kas „HESKY" (S. Wertheimer)

Właściciele: St. F. i M. Litwin, Wiedeń, XVII/3.

Telefon 20178. **Telefon 20178.**

Pewnych odsprzedawców, jako wyłącznych zastępców poszukuje się.

Zapisany w urzędowej włoskiej farmakopei.

SYRÓP PAGLIANO

prof. Ernesto Pagliano.

we flaszeczkach, w pudełkach, (proszek) i w tabliczkach (pigułki). Odznaczony na wystawie farmaceutycznej w r. 1894 i na hygienicznej wystawie w r. 1900 **złotym medalem.**

4286 7 14 **Można dostać w każdej większej aptece i drogueryi.**

Neapol Wystrzegać się fałszerstw i naśladowań. Każdy flakon, względnie każde pudełko musi mieć Prof. Ernesto PAGLIANO, na sobie nasz rejestrowany znak. Z zamówieniami i o wyjaśnienia zwracać się do naszej firmy Neapoli, Calata San Marco 4. **Neapol**

Stroiciel fortepianów
Jan K. Woroniecki

osiadł na stałe **w Podgórzu, przy ulicy Staromostowej L. 3** i podejmuje się strojenia, jakoteż uskutecznia reperacye, skórkowania i przerobienia fortepianów bez zarzutu. 4914 3 12

NAJNOWSZY
z dzwonem wieżowym
Budzik
z przyrządem do bicia złr. 2·50.

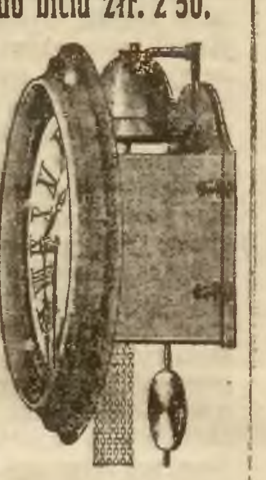

I. jakość z wnętrzem jednolitem, bije półgodziny i całe godziny, budzi głośno brzmiącym dzwonem wieżowym, z pięknie politurowanemi okrągłemi ramkami z drzewa i białą szklaną tarczą 30 cm. średnicy, tylko **złr 2·50.** Takisam **z tarczą szklaną w nocy świecącą, 3 złr.** 3-letnie piśmienne poręczenie za niestosow. zwrot pieniędzy. Wysyłka za zaliczką.

MAX BÖHNEL
zegarmistrz
Wiedeń, IV., Margarethenstrasse 27.

Żądać mego katalogu z 2.000 odbitek zadarmo, opłaconego. 4799 3 0

Lalki

I. wyłączny skład i klinika
Kraków, Wolska 1.

Największy wybór lalek wszelkiego rodzaju.

Specyalność: Lalki z prawdziwemi włosami do czesania, blaszanemi głowami i w krakowskich strojach.

Kompletna garderoba dla lalek: buciki, pończoszki, kapelusiki itp. w największym wyborze! na składzie. 3472 23 39

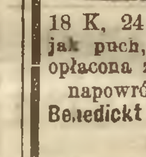

Tanie, czeskie
PIERZE!

5 kg. świeżo dartych 9·60 K, lepszycch 12 kor.; białych, miękich jak puch, dartych 18 K, 24 K; białych jak śnieg, miękich jak puch, dartych 30 K, 36 K. Wysyłka opłacona za zaliczką. Wymiana i przyjęcie napowrót za zwrotem opłaty pocztowej.

Benedickt Sachsel, Lobes 274, Post Pilsen. (Böhmen). 4474 2 6

Kredyt osobisty dla urzędników

oficerów, nauczycieli i t. d. Samoistne stowarzyszenie oszczędności i zaliczek związku urzędników udzielają pod b. przystępnemi warunkami osobistych pożyczek także na kilkoletnie spłaty. **Pośrednictwo wyłączone.** Adresy stowarzyszeń podaje za darmo: **Centralleitung des Beamten-Vereines, Wiedeń, I., Wipplingerstrasse L. 35.** 4408 12 52

Najznakomitsi chemicy i powagi lekarskie uznają

„Katarzyny wodę do włosów"

lub pomadę do włosów za jedyny i pewny środek do pozyskania silnego i szybkiego porostu włosów, brody. W bardzo krótkim czasie zdumiewający skutek. Cena flaszki lub słoika K 2, 3, flaszeczka próbna K 1·40. Wysyłka za zaliczką przez **Katarzynę Menzel,** Wiedeń, XVIII., Schulgasse 3, I p., drzwi 10. 4803 3 0

Pożyczki, zaliczki, kredyt!

Bardzo korzystne warunki. Bez wydatków naprzód. Bez zapowiedzenia! Szybkie załatwienie, względnie natychmiastowa pomoc. Dogodna spłata w ciągu kilku lat. Szczególnie korzystne dla oficerów, urzędników wszelkiego stanu, osób mających stanowisko i t. d. Na spadki, na prawo użytkowania, depozyty i legaty najwyższe kwoty. Zgłosz.: **„Sekretär"** do Annoncen-Expedition Eduard Braun, Wiedeń, I., Rotenturmstr. 9. Porto na odpowiedź. (Korespondencya niemiecka). 3780 11 13

Polski Cennik
na rok 1906
z przeszło 1000 ilustracyj wysyła na żądanie każdemu
gratis i franko

Pierwsza fabryka zegarków
HANNS KONRAD
w Brüx (Czechy) Nr 1000.

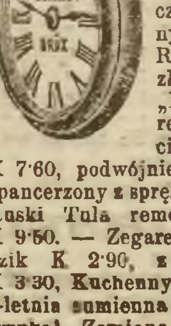

Zegarek niklowy remontoir K 3. — System Roskopf Patent K 4. — System Roskopf czarny stalowy rem., oryginalny szwajc. System K 4. — Roskopf Patent K 5. — Pozłacany remontoir z wnętrzem „Luna" K 7·50. — Srebrny remontoir, zaopatrzony pieczęcią c. k. urzędu probierczego K 7·60, podwójnie kryty K 11·50. — Srebrny opancerzony z sprężyną 15 gr. ważący K 2·40. — Ruski Tula remontoir z wnętrzem „Luna" K 9·50. — Zegarek z Kukułką K 8·50. — Budzik K 2·90, z tarczą świecącą w nocy K 3·30, Kuchenny K 3. — Do każdego zegarka 3-letnia sumienna pisemna gwarancya. Żadne ryzyko! Zamiana dozwolona, albo pieniądze napowrót. — Proszę żądać polskiego Cennika zegarków. 4190 5 20

Ostrzeżenie!

Doszło do wiadomości firmy „Société des Papiers Abadie“, że liczni fabrykanci tutek do papierosów i kupcy dostarczane przez nią bibułki w książeczkach z opaskami przerabiają na tutki i sprzedają w pudełkach, które mają na wieku nalepioną opaskę książeczki jako etykietę.

Nim „Société Anonyme des Papiers“ wystąpi sądownie przeciw kupcom, którzy stali się winnymi tego wykroczenia, zwraca im na to uwagę, że ich postępowanie w myśl § 28 ustawy o znakach ochronnych jest naruszeniem praw firmy „Société Anonyme des Papiers Abadie“ z tego powodu, że ta opaska na bibułkach dnia 3 października 1898 r. pod Nr. 10207 do austryacko-węgierskiego rejestru znaków ochronnych wpisana została jako znak ochronny nietylko dla bibułek do papierosów, lecz także dla **tutek do papierosów**, przeto prawo do używania tego znaku **także dla tutek do papierosów ma wyłącznie podpisana firma.**

Nikomu więc, oprócz 5020 1 2

„Société Anonyme des Papiers Abadie“

nie przysługuje prawo opatrywać przez siebie wyrobionych tutek, znakiem firmy „Société Anonyme des Papiers Abadie“, nawet wtedy, gdy one są wyrobione z bibułki Abadie.

Bezpośrednim powodem do ogłoszenia tego ostrzeżenia jest ta okoliczność, że ze strony naszych galicyjskich konsumentów nadchodzą liczne skargi na złe wykonanie naszych tutek do papierosów, a te utyskiwania, jak wykazały nasze dochodzenia, **przypisać należy wyłącznie temu, że bibułka, którą pośrednicy przerabiają na tutki, przez to przerobienie, szczególnie przez zły materyał używany do klejenia, nieczyste wykonanie i przez liche opakowanie doznaje na dobroci znacznego uszczerbku.**

Ponieważ utrzymanie swego, dotąd z największą troskliwością strzeżonego rozgłosu w świecie uważamy za swój pierwszy obowiązek, przeto, jakkolwiek z wielką przykrością, widzimy się zniewolonymi odtąd w razie potrzeby zastosować całą surowość prawa, nawet przeciw swym odbiorcom, jeżeliby tutki przez siebie z naszej bibułki wyrabiane sprzedawali dalej ze znakiem przez nas zarejestrowanym.

Dalsze ogłoszenie lub listowne doręczenie tego ostrzeżenia nie nastąpi wcale.

Świeży miód pszczelny lipcowy

deserowy, patokę, wysyła w 5-kg. blaszankach szczelnie zamkniętych, po **6 koron** z blaszanką i **opłatą pocztową.** Dla pp. Kupców zaś na żądanie w beczkach od 150—200 kg. koleją. **Zarząd dóbr ziemskich i pasiek Zygmunta Lityńskiego** w Siemikowcach. **poczta Siemikowce.** 4490 25 25

POKOJE

z komfortem urządzone, odznaczające się wielką czystością, **kuchnia doskonała,** mogą być wynajęte z całem utrzymaniem na czas dłuższy. Ulica Wolska 6, Kraków. **Obiady** w domu dla zamiejscowych 4977 3 5

Oryginalne 4772 8 0
AMERYKAŃSKIE BIURKA

z zaluzyami, szafy na akta z zaluzyami, biblioteki zestawialne oraz wszelkie amerykańskie urządzenia biurowe poleca

ZYGMUNT LAUER w Krakowie.
Wystawa ul. Floryańska 1, I. p. „Pod Murzynami“.

Lekcye

języka francuskiego i literatury u nauczycielki pos. dypl. Sorbony Paryskiej oraz kursów Alliance Française. — Ul. Siemiradzkiego l. 14, II p. od 12—4. 4834 6 12

PREMIUM GWIAZDKOWE

Każdy P. T. kupujący, który w czasie od 1 października do 30 listopada uczyni listowne zamówienie przynajmniej na 40 K otrzyma jako **gwiazdkowe premium za darmo Ia budzik Adler Roskopf „Alarm“ Nr 4343 z tarczą w nocy świecącą** wartości **K 4·20 wraz z 3-letniem poręczeniem na piśmie i polski 80 stronic mający kalendarz 1907.** Przy zamówieniach, które nadejdą po 30 listopada, żadną miarą to premium za darmo nie może przypaść w udziale. **Dlatego zaleca się zamówienia zwłaszcza gwiazdkowe,** przysyłać mi już w miesiącu październiku lub listopadzie. 4200 5 5

HANNS KONRAD

pierwsza fabryka zegarów i dom wysyłkowy, **Brüx Nr 1010** (Czechy.)

Mój główny katalog, który właśnie pojawił się i obejmuje 168 stron i 1000 odbitek, wysyłam na żądanie każdemu opłacony za darmo.

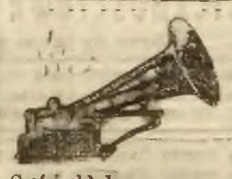

Pierwszy krajowy skład hurtowny i częściowy **Gramofonów i Fonografów** 4560 5 22

Józefa Wekslera
w Krakowie, ul. Grodzka L. 71.
poleca w bardo wielkim wyborze **GRAMOFONY, FONOGRAFY, płyty i walce najnowszych zdjęć.**
Gramofon koncertowy z 10 płytami złr. 35.
Części składowe zawsze na składzie. Ceny bardzo przystępne. — Reperacye wykonuje się dokładnie i szybko **po cenach umiarkowanych.** Cenniki darmo i opłatnie. Zamówienia z prowincyi uskutecznia się odwrotną pocztą.

Gazowe oświetlenia

ogrzewania, kuchnie, piece łazienkowe, świeczniki i t. p., urządza fachowo, praktycznie i tanio:

Julian Tokar
Biuro Techniczno-Instalacyjne. — Kraków, św. Jana 10. Telefon Nr 574.
Najlepsze referencye. 4897 1 0 Kosztorysy bezpłatnie

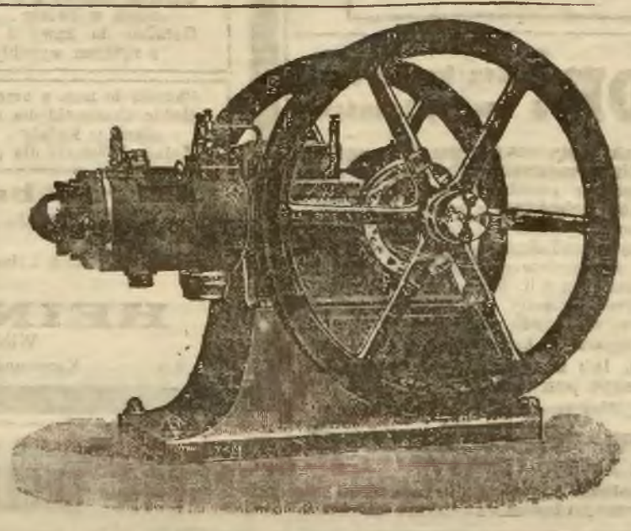

BIURO TECHNICZNE
UNIVERSUM
S. HAŁATKIEWICZ i J. MIESZKOWSKI
KRAKÓW, ULICA PODWALE 13.

Skład wszelkich artykułów techniczn. dla kopalń, fabryk i gospodarstw wiejskich. — Generalne zastępstwo Towarzystwa Udział. specyalnej fabryki motorów w Warszawie
poleca: 4894 3 9

Motory stałe lub na kołach (lokomobile) do pędzenia ropą, naftą lub spirytusem, marka URSUS siły od 1 do 60 koni mechanicznych, przeszło 200 sztuk w ruchu, najlepsze referencye.

Motor URSUS jest jedynym współczesnym motorem do pędzenia surową ropą, a całoroczne próby z ropą galicyjską dały najświetniejsze rezultaty, na co posiadamy zaświadczenie Warszawskiego Tow. techników.

Motor URSUS odznacza się lekką, silną a nadzwyczaj prostą konstrukcyą, co przy minimalnem użyciu ropy, zupełnem bezpieczeństwie od wzniecenia pożaru, i łatwej obsłudze czyni go

maszyną wprost nieporównaną.

Celem wprowadzenia tych istotnie znakomitych maszyn do Galicyi, dajemy jak najdalej idące gwarancye i najdogodniejsze warunki spłaty. — Reperacye bierzemy na siebie.

CENNIKI, OFERTY, KOSZTORYSY ODWROTNIE.

POLECA Największy wybór perfum, mydeł i artykułów toaletowych.

Niniejszem mam zaszczyt donieść, iż z dniem 10 bm. 1906 została otwarta
NOWA
DROGUERYA I PERFUMERYA
ORAZ
SKŁAD PRZYBORÓW :FOTOGRAFICZNYCH:
POD FIRMĄ 4944 3 8
J. LINK W KRAKOWIE
ulica Sławkowska 1 (w domu Arcybractwa Miłosierdzia).

POLECA Największy skład artykułów chirurgicznych, hygienicznych i opatrunków.

WSPANIAŁY BIUST,
idealnie piękną, dobrze ukształtowaną, piękną pierś osiąga się przez mój znakomity 1813 30 0.
BALSAM na PIERSI „SINUSOLIT“
nadaje się dla młodych dziewcząt zarówno jak dla kobiet z nierozwiniętą lub wskutek połogu zanikłą piersią. Używa się go tylko zewnętrznie podług wskazówki. Skutek zdumiewający. Niema ryzyka. Jeżeli nie poskutkuje, zwrot pieniędzy. Cena flaszki 3·75 złr., flaszki na próbę 2 złr., za zaliczką. Do tego należące „mydło kremowe sinusolit“ po 75 ct. kawałek. — Znaczki listowe wszystkich krajów przyjmuje się jako zapłatę. — Wysyłka dyskretna. — Sprzedaż tylko **H. AUER,** Wiedeń IX/2. Nussdorferstrasse 3—41.

Pomimo znacznego podrożenia
artykułów gumowych, sprzedaje największy dom obuwia znanej w świecie firmy
Alfreda Fränkla Sp. Kom. w Krakowie skład główny Rynek 44
KALOSZE I ŚNIEGOWCE
po niebywale niskich cenach

Kalosze męskie po 2 złr. 25.	Kalosze męskie „Slipery“ po 2 złr. 60.
Kalosze damskie po 1 złr. 30.	Kalosze damskie „Slipery“ po 1 złr. 95.
Kalosze dziecięce po 1 złr. 10.	Kalosze dla panienek po 1 złr. 25.

Uwaga: Ceny są ważne tylko tak długo, dopóki zapas starczy! Największy wybór męskich, damskich i dziecięcych bucików po niskich, stałych, fabrycznych cenach. 4144 8 10

Cudowny jest

ów skutek, jaki osięgają P. T. Panie przez używanie angielskiego mleka ogórkowego aptekarza Balassy. Usuwa z twarzy po kilku dniach piegi, wyrzuty i inne nieczystości skórne, wygładza zmarszczki, nadaje licom, nie szkodząc skórze, białą, świeżą i delikatną cerę. Jest to środek na wystawie paryskiej i wiedeńskiej odznaczony, który jak u nas, tak też i w Anglii szybko wyrugował wszelkie inne środki piękności. Cena flaszki 2 K, do tego prawdziwe angielskie mydło ogórkowe 1 K, krem ogórkowy 2 K, a puder 2 K i 1·20 K. Główny skład we **Lwowie ma aptekarz H. Rubel** dawniej **Z. Rucker.** Nadto można dostać **u Reima i S-ki w Krakowie** oraz **w aptece M. Schwarza i A. Goldberga w Przemyślu.** 405 5 6 B

Najlepsze hygieniczne
Towary Gumowe
do celów sanitarnych
polecają 2958 43 0
REIM I SPÓŁKA
w Krakowie, Rynek 37, linia A-B,
Cenniki darmo. — Wysyłka dyskretnie.

Kazimiera Matczyńska

przeniosła się ze dworu Łapszyn **do Kołomyi, Mnichówka 80,** gdzie dalej prowadzi przemysł domowy. Sprzedaje najlepsze buliony z drobiu i zwierzyny po 24 K, 20 K, 15 i 13 K za 1 kg. Owoce kandyzowane po 4 K. Korniszony pikle po 70 h. słoik. Pasztet wypiekany „pain de gibier“ po 2 K funt. 4931 5 0

PATENTY na wynalazki wyjednywa
Kazimierz Ossowski
Biuro patentowe: 24 43 0
Petersburg, Wozniesienskij Prospekt 3.

Eckerta Edelrautę

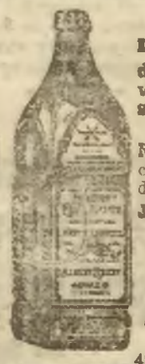

dyetyczny **naturalny likier** dystylowany z ziół na wysokich górach rosnących, smaczny, środek wzmacniający. **Na polowaniu** lub wycieczkach, zmieszany z wodą **orzeźwia wybornie. Jak najlepiej polecany środek domowy!**
Ces. król. nadw. dost.
Albert ECKERT
Grac, Styrya.
4265 13 15

Nadszedł Wagon

świeżej, kiszonej, prawdziwej

KAPUSTY MORAWSKIEJ

oraz ogórków Znoimskich. Sprzedaję poniżej cen fabrycznych. O łaskawe zamówienia upraszam. Zamówienia z prowincyi wysyłam odwrotną pocztą.

Juliusz Spira
4940 6 10 **Kraków, Koletek 4.**

Przy za[...]zie dentystycznym

[..]ra J. SYROPA

została nowo otwartą

[L]ecznica dentystyczna

pod moim osobistym kierunkiem

[...]ów, Plac WW. Świętych l. 10, I p.

godziny ordynacyjne od 8—19 i od 2—4. 4509 9 10

SINGERA maszyny do szycia do różnych celów,

a zatem nietylko do użytku przemysłowego, lecz także do wszelkich robót wchodzących w zakres szycia domowego, jedynie u nas nabyć można.

Przy kupnie zważać należy na to, aby maszyna nabytą została w naszych składach.

Nasze składy poznać można po znaku znajdującym się obok.

Singer Komp. Tow. akc. maszyn do szycia

Kraków, ul. Szpitalna L. 40.

FILIE:

Kraków, Kazimierz, Wolnica.
Chrzanów, Mickiewicza.
Tarnów, Wałowa 23.
Rzeszów, Trzeciego Maja 5.
Nowy Sącz, Jagiellońska.
Sanok, Jagiellońska obok K[...] roln.
Ja[ro]sław, Krakowska 30.
Tarnobrzeg, Rynek.
Łańcut, Rynek.

4032 9 0

NAKŁADEM KSIĘGARNI D. E. FRIEDLEINA W KRAKOWIE

opuściła prasę książka p. t.

WALKA Z GRUŹLICĄ

przez A. B. de Guerville.

Cena 1 Kor. — Do nabycia we wszystkich księgarniach.

W ostatnich czasach podjęto walkę z suchotami płucnemi z całą stanowczością, a zapobiegi w tym celu podjęte nie pozostały bez rezultatu. Mimo tego jednak porywa ta straszna choroba rokrocznie tysiące ofiar we wszystkich krajach kuli ziemskiej, a liczni chorzy nią nawiedzeni giną, gdyż nie umieją dać sobie rady z przeszkodami, które napotyka każda osoba, nawiedzona chorobą płuc. W powyższej broszurze kreśli autor dzieje swego wyleczenia z suchot płucnych, gdy już wielu lekarzy uznało go za nieuleczalnego. Prócz tego podaje wiele cennych rad i wskazówek, nabytych podczas choroby, a koniecznych dla wszystkich cierpiących na piersi. 4980 2 10

Przy **Banku chrześcijańskim w Krakowie** została otwartą pod kierownictwem fachowo wykształconych i rutynowanych **c. k.** urzędników rachunkowych

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA

do egzaminów z rachunkowości kasowej, ogólnej, państwowej i kupieckiej, składanych przed odnośnemi komisyami w c. k. Namiestnictwie, Akademii handlowej i w Wydziale krajowym.

Kandydaci i kandydatki obok teoretycznego wykształcenia nabędą tutaj również doskonałej rutyny w praktycznych wiadomościach, jakie im będą w obranym zawodzie niezbędnie potrzebne.

Wykłady obejmować będą:

1. Rachunkowość kasową,
2. Rachunkowość ogólną i państwową,
3. Buchalteryę pojedyńczą i podwójną,
4. Korespondencyę kupiecką i prace kantorowe,

a nadto po zgłoszeniu się dostatecznej liczby kandydatów, względnie kandydatek udzielać się będzie za osobną dopłatą nauki:

a) języka niemieckiego,
b) pisania na maszynie,
c) stenografii.

Zgłoszenia ustne lub pisemne każdego czasu wnosić należy pod adresem: **Bank chrześcijański w Krakowie, ulica Jabłonowskich, l. 18.** 4970 2 0

WIELKI KRACH!

Nowy Jork i Londyn dotknęły także stały ląd europejski i wielka fabryka towarów srebrnych została spowodowaną do sprzedania całego nowego zapasu za małe wynagrodzenie sił roboczych. Mam pełnomocnictwo do wykonania tego polecenia i wysyłam każdemu tylko za **6 złr. 90 ct.** następujące przedmioty:

6 bardzo dobrych **noży stołowych** o prawdziwie angielskich ostrzach,
6 ameryk. patent. **srebrnych widelców** jednolitych,
6 " " " **łyżek,**
12 " " " **łyżeczek do kawy,**
1 " " " **chochlę,**
1 " " " **chochelkę do mleka,**
6 angielskich **spodeczków Victoria,**
2 efektowne **lichtarze stołowe,**
1 **sitko do herbaty,**
1 bardzo piękne **sitko do cukru,**
42 przedmioty tylko **6 złr. 90 ct.**

Wszystkie wymienione przedmioty w liczbie **42** kosztowały dawniej 40 złr. a teraz można je nabyć za tak drobną kwotę **6złr. 90 ct.** — Amerykańskie patentowane srebro jest metalem na wskróś białym, przez 25 lat jak prawdziwe srebro wyglądającym, za co się ręczy. Na dowód, że ogłoszenie to nie polega

na żadnem krętactwie,

obowiązuję się publicznie każdemu, komu się towar nie spodoba, zwrócić pieniądze bez jakichkolwiek trudności. Powinien jest każdy skorzystać z tak dobrej sposobności i sprawić sobie ten **wspaniały garnitur,** który szczególniej nadaje się na

Wspaniały podarek okolicznościowy

tudzież dla **każdego lepszego gospodarstwa.** — Nabyć **można tyko ulfirmy**

A. HIRSCHBERGS'S

Eksporthaus von amerik. Patentsilberwaaren
Wien, II., Rembrandsstrasse 19/II. — Telefon Nr. 14597.

Wysyłki na prowincyę za zaliczką lub po otrzymaniu należytości.

Proszek do czyszczenia 10 ct.

Prawdziwe tylko ze znakiem jak obok (kruszec hygieniczny).

Wyciąg z listów uznania: 4165 8 0

Pańską posyłkę otrzymałam i jestem z niej tak zadowoloną, że posyłam dalsze zamówienie. **Kraków 21 maja 1899. Ks. Amalia Czertwertyńska.**

Z nadesłanego towaru bardzo jestem zadowolona.

Krystynopol, Galicya. **Siostra Joanna, przełoż. Tow. N. P. Maryi**

Eks. baronowa Edelstein poleciła mi bardzo gorąco Pańską zastawę stołową, prosze przeto przysłać mi także takie 8 garnitury po 6 złr. 90 ct.

Ilona Tisza z domu hrabianka Degenfeld.

Hotel i restauracya Dungl

w Wiedniu I. Neuer Markt, Gluckgasse I. (1 minuta od opery).

Mam zaszczyt zawiadomić, że z dniem 1 września b. r. otworzyłem w moim własnym, na ten cel umyślnie przeznaczonym domu

znakomity hotel połączony z restauracyą.

Mając doświadczenie jako dawny dzierżawca hotelu Wandl w Wiedniu, będę się starał wszelkiemi siłami, aby sobie zjednać i teraz zadowolenie tych, którzy mnie swym pobytem w moim nowym domu zaszczycać będą.

O wygody wszelkiego rodzaju postarałem się przez nowoczesne urządzenia. Przytem wyborna kuchnia, piwnica obficie zaopatrzona. — Szybka usługa. — Ceny umiarkowane.

Polecam się łaskawym względom P. T. Publiczności.

4747 4 12 **Ignacy Dungl,** właściciel hotelu.

Niezamożny czy bogaty znajdzie wszystko, czego potrzebuje z wyrobów futrzanych u firmy

P. Bouffal dawniej A. Armatys i S-ka

SKŁAD FUTER — Rynek główny L. 22

3568 **pod zarządem STANISŁAWA REINA.** 13 19

Największy wybór kolij i garniturów futrzanych od 8 K począwszy. ○○○ Wykonuje wszelkie roboty kuśnierskie.

Cenniki illustrowane darmo i opłatnie. Cenniki illustrowane darmo i opłatnie.

Ceres

Mówi matka do dzieciny,
A ona to w lot pojmuje:
„Smacznie, szybko się gotuje
Tylko z tłuszczem CERES zwanym“.

4416 3 8

3-letnie pisemne poręczenie. # 5 koron! **Bez konkurencyi w tej jakości.**

Prawdziwy szwajcarski kotwiczny zegarek remontoir systemu Roskopf z litem mocnem antymagnetycznem wnętrzem kotwicowem, z prawdziwą emaliowaną tarczą (nie papierową) **z plombą ochronną,** z prawdziwemi niklowemi kopertami i pokrywą z figurami nad wnętrzem, 36 godzin (nie 12 godzin) idący z ozdobnemi złoceniami, **dokładnie uregulowany,** z 3-letniem poręczeniem na piśmie 5 K, 3 zegarki 14 K; ze wskazówką sekundową 6 K, 3 zegarki 17 K; z prawdziwemi srebrnemi kopertami, otwarty, bez wskazówki sekund. 10 K, 3 zegarki 28 K, ze wskazówką sekundową 12 K 60 h., 3 zegarki 35 koron.

Wymiana dozwolona, lub zwraca się pieniądze bez żadnego potrącenia. 4189 5 15

Wysyła za zaliczką **Pierwsza fabryka zegarków**

Hanns Konrad
w Brüx Nr 999 (Czechy).

Bogato ilustrowane polskie katalogi z przesz 1000 odbitek wysyła się każdemu na żądanie za darmo opłacone.

ZMIANA LOKALU

Z dniem 1-go grudnia b. r. przenosi się

SKŁAD

PIWA KARWIŃSKIEGO

browaru J. E. hr. Larisch Mönnicha

do swych nowo wybudowanych, we wszelkie najnowsze elektryczne przyrządy do spuszczania piwa zaopatrzonych lokali

4701 przy 2 4

ulicy Dietlowskiej l. 89

naprzeciw placu b. cyrku.

Telefon Nr 431. Telefon Nr 431.

Pierwsze i najstarsze w Galicyi c. k. rządowo upraw.

Biuro informacyjne dla spraw wojskowych

emeryt. majora

A. Kornbergera i K. Moscheniego

w Krakowie,
ul. Stachowskiego l. 15, „Willa Wanda“

udziela wyjaśnień i sporządza najstaranniej podania **we wszystkich sprawach dotyczących służby wojskowej,** tudzież **wszelkiego rodzaju podania do Tronu.**

Na odpowiedź dołączyć należy markę 15 hal.

Zakład wojskowo - naukowy i Pensyonat przyjmuje uczniów i **prywatystów każdego czasu.** 2803 11 0

Jazda przez Tryest do Nowego Yorku

wszelkich miejscowości Północnej Ameryki w wykwintnie urządzonych pierwszorzędnych parowcach.

ZJEDNOCZONE AUSTRYACKIE AKCYJNE TOWARZYSTWO ŻEGLUGI W TRYEŚCIE

„AUSTRO AMERICANA”

jako jedyne austryackie Towarzystwo żeglużne, które na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 30 kwietnia r. 1904 l. 21.903 upoważnione zostało do tworzenia agencyi i zastępstw. — Wszelkich wyjaśnień udzielają, oraz sprzedaż kart załatwiają:

GENERALNA AGENCYA DLA GALICYI I BUKOWINY

GOLDLUST i S-KA W KRAKOWIE,

ULICA LUBICZ L. 7,

oraz we Lwowie, na Błoniu 2, Brodach, Podwołoczyskach, Czerniowcach, Nadbrzeziu, Szczakowej i prowincyonalne agencye.

2677 44 50

NOWOJORSKA GERMANIA

TOWARZYSTWO ASEKURACYJNE NA ŻYCIE

Generalna Dyrekcya dla Europy: **Berlin, W. 64, Behrenstrasse 8, we własnym domu.**
Generalna Reprezentacya dla Austryi: **Wiedeń I., Stubenring 18, we własnym domu.**

Stan ubezpieczeń z końcem roku 1904	K	514.304.947·—
Stan czynny według bilansu z końcem roku 1904	„	168.585.182·—
Dochód za premie asekuracyjne i odsetki w r. 1904	„	28,756.299·—.
Nadwyżka z obrotu rocznego	„	2,410·996·—.
Rezerwy z poprzednich lat dla udziału w zysku	„	11,625.632·—.
„ „ „ „	„	14,036.628·—.

SZCZEGÓLNE KORZYŚCI, jakie daje **Nowojorska Germania** swoim ubezpieczonym są:

1) że **udziela** pierwszej dywidendy już po dwu latach od wystawienia policy;
2) że police po 3 latach od wystawienia są o tyle **niezaczepialne,** że zachowują swą ważność **nawet, gdyby śmierć ubezpieczonego nastąpiła wskutek samobójstwa lub pojedynku;**
3) że ponosi ryzyko **ubezpieczenia na wypadek wojny,** powołanych pod broń **bez podwyższenia premii;**
4) że dozwolone są podróże i pobyt w całej Europie i północnej Ameryce bez osobnej premii.

GENERALNA AGENCYA DLA GALICYI ZACHODNIEJ:

W KRAKOWIE, PRZY ULICY JASNEJ 5, U PANA ZYGMUNTA GLEIZMANA.

Towarzystwo nawiąże chętnie stosunki z osobami, nadającemi się do akwizycyi ubezpieczeń na życie, udzielając tymże korzystnych warunków. 3321 15 26

☛ Z PIERWSZEJ RĘKI ☚

przeto jest rzeczą możliwą, że nasza

OKOLICZNOŚCIOWA SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

odbywa się jeszcze po zdumiewająco niskich cenach.

15 m. 84 cm. szeroka weba olbrzymiogórska, bardzo ulubiona	7 K 80 h
23 m. 78 cm. szeroki kanafas, najlepsza jakość	11 „ — „
23 m. 78 cm. szer. dymka adamasz. w prążki K 13·75, w kwiaty	14 „ 50 „

20 m resztki flaneli na koszule, sortowanej do prania . . .	7 K 20 h
20 m resztki płócienka zefiru	9 „ 80 „
20 m resztki barchanu na suknie	11 „ 20 „

Odmierzone odcinki na bluzki, przetykane w rozmaitych kolorach	K 2·40, K 4·—, K 6·—
z modnego aksamitu, bardzo eleganckie	K 6·40

Całkowita suknia!

z modnej materyi o najnowszych deseniach	K 4·50, 5·50, 6·—
z czesanki we wszelkich barwach	K 5·50, 9·—
z lodenu damskiego, bardzo polecenia godne	K 6·—, 8·50
z cybeliny, gładka i wzorzysta	K 7·—, 7·70, 11·50

Garnitur stołowy z 6 serwetkami, białemi o pięknych deseniach w kwiaty	K 4·80, 6·—
Garnitur do kawy z 6 serwetkami białemi lub różnobarwnemi, z rąbkiem wypukłym	K 5·—

Chustki do nosa z brzegami atłas., białe, tylko	K 1·35 tuzin
Modne chusteczki dla mężczyzn, obrąbione, z pięknemi deseniami w kwiaty	K 1·90 „
Modne chusteczki dla pań, z rąbkiem wypukłym, eleg. des.	K 3·— „

☛ Trzeba zamawiać zaraz ☚

gdyż ta korzystna sposobność wskutek ogólnego podwyższenia cen połowa tylko do nowego roku.

Zbiór próbek i ilustrowane osobliwe cenniki za darmo, opłacono.

Olbrzymiogórska tkalnia

HEINKE et BROD

Wiedeń, I., Augustengasse Nr. 2—O.

4909 2 6 Korespondencya także w języku polskim.

Od roku 1868 w użyciu.

BERGERA LECZNICZE MYDŁO SMOŁOWCOWE

przez wybitnych lekarzy polecane, jest używane w bardzo wielu państwach Europy ze świetnym skutkiem przeciw

wyrzutom skórnym wszelkiego rodzaju

w szczególności przeciw powtarzającym się i pasożytniczym wyrzutom, przeciw liszajom, jako też przeciw siności nosa, wydymkom z odmrożenia, potowi nóg, łupieżowi brody i głowy. **Bergera mydło smołowcowe** zawiera 40% **smołowca drzewnego i wyróżnia się znacznie od wszelkich innych** mydeł smołowcowych w handlu będących. — **W uporczywych cierpieniach skórnych używa się** także bardzo skutecznego

Bergera leczniczego mydła smołowcowo-siarczanego.

Jako łagodniejsze **mydło smołowcowe** do usunięcia **wszelkich nieczystości cery,** przeciw wyrzutom skórnym i na głowie u dzieci, tudzież jako niezrównane **mydło do mycia i do kąpieli służy do codziennego użytku**

Bergera glicerynowe mydło smołowcowe

zawierajace 35% gliceryny i pięknie pachnące.

Jako wybornego środka na skórę używa się dalej ze świetnym skutkiem

Bergera mydła boraksowego

a mianowicie: przeciw **pryszczom, opaleniu, piegom, trądzikom i innym wyrzutom.**

Cena kawałka każdego gatunku 70 hal. wraz ze wskazówką. Żądać przy kupnie wyraźnie **Bergera** mydeł smołowcowych i boraksowych i baczyć na odbity tu znak ochronny i obok znajdujący się podpis firmowy **G. Hell et Comp.** na każdej etykiecie.

Odznaczenie honorowym medalem w Wiedniu 1863 r. i **złotym medalem powszechnej wystawy w Paryżu 1900.**

Wszelkie inne lecznicze i hygieniczne mydła Bergera są wymienione w sposobie użycia d[o] każdego mydła dołączonym.

Dostać można w aptekach i handlach tego rodzaju. — Hurtownie:

G. HELL et Comp., Wiedeń, I., Biberstrasse 8.

Dostać można w **KRAKOWIE** w aptekach: Fr. K. Mikuckiego, M. Pronia, Wiktora Redyka, Ludwika Rosenberga, Karola Jahra, J. M[...]kiego, K. Wiszniewskiego, H. Bartmańskiego i Spółki, Z. Marcoyn. — W składach [...] Fr. Zegotha i Spółki, A. Pachuckiego, Arnolda Reifera, jako i [...] w Galicyi. 1244 86 36

Panienka inteligentna, obznajmiona z prowadzeniem ksiąg kupieckich, umiejąca pisać na maszynie, z kilkoletnią praktyką i dobremi poleceniami poszukuje pracy biurowej. Zgłoszenia: „W. P." post. rest. Krakow, za okazaniem kwitu. 5058 1 3

Wolna posada dla panienki z dobrego domu, inteligentnej, umiejącej dobrze po francusku lub po niemiecku w **księgarni katolickiej Dra Miłkowskiego** w Krakowie 6, św. Jana. 5061 1 5

Niejsca kasyerki lub ekspedyentki w lepszym handlu poszukuje panienka inteligentna z kilkoletnią praktyką w tym zawodzie. Zgłoszenia pod: Z. S. post. rest. Krakow. 5059 1 3

Posiadacze kartek zastawniczych

na brylanty, złoto, srebro, perły itp. kosztowności, mający chęć sprzedaży takowych, mogą się zgłosić do **M. Brennera, Jubilera, ul. Szpitalna 9, I piętro**; wykupuje bez kosztów i nadwyżkę gotówką wypłaca. — Zwracam uwagę na adres. — Zlecenia z prowincyi załatwiam szybko. 4912 9 25

ZAKŁAD WODOLECZNICZY I SANATORYUM

Dra Kupczyka, spec. chor. nerw., Kraków, Szujskiego 11.

4525 24 40

PALARNIA KAWY

pełnee sządciowe i hurtownie wyborowe gatunki. **Kawy palonej** najnowszym i najlepszym sposobem za pomocą przyrządu pewnistrz po cenach najniższych.

M. JAWORNICKI

2846 148 0

Czekolada mleczna Orzechowa

wyrób własny poleca,

ADAM PIASECKI

Długa 10, Floryańska 2, Hotel Drezdeński, Kraków. 4393 8 0

Poszukuje jakiejkolwiek posady handlowiec z działu żelaznego. Dębniki, ul. Podgórska 304 dla **S.** u p. Janiszewskiego. 4943 3 3

Salomea Chwatowa

oficer Akademii franc. po powrocie z Paryża rozpoczęła kurs języków: francus. angiels. i niemiec. metodą Berlitza ukończoną z odznaczeniem w Wiedniu. Kurs 6-cio miesięczny.

Tamże wiadomość o kilku pokojach umeblowanych, z utrzymaniem, łazienką, oświetl. elektrycznem itp. Bliższe szczegóły: Łobzowska 4, parter na prawo, od 11—12 i od 3—4. 4996 2 3

Porębski & Zimler

Kraków, Rynek L. 8

polecają

Wełniane i Himalaya

- Halki damskie i dla dziewcząt.
- Bluzki.
- Bolera,
- Kaftaniki.
- Kalesony,
- Pończochy,
- Skarpetki,
- Rękawiczki.
- Szale i chustki,
- Kamasze.

4455 5 0

Nie czytać

tylko, lecz spróbować się musi oddawna znanego, leczniczego

ulubionego mydła liliowego

Bergmanna i Sp., Dječzyn n. L.

przedtem Bergmanna mydła liliowego (znak 2 górnicy), ażeby się pozbyć piegów i mieć płeć białą, a cerę delikatną. 1225 36 50

Po 80 h za kawałek mają na składzie:
Apt. Bartmański i Sp. **Krakowie**
„ F. Gralewski „
„ Z. Marcoin „
„ M. Proń „
„ W. Redyk „
„ L. Rosenberg „
„ K. Wiszniewski „
Drog. Anast. Froncz. „
„ J. Hanak „
„ J. Klemensiewicz „
„ A. Pachucki „
„ Arnold Reifer „
„ J. Wiśniewski i Sp. „
„ F. Zopoth i Sp. „
Gal. Ch. F. Leistner „
„ St. Porębski i Zimler „
Hdl mat. Roman Drobner „
„ „ J. Araten „
„ „ Maurycy Kreisler „
„ „ Reim i Spółka „
„ „ St. Rożnowski „
Drog. Jan Michnik **w Bochni**
„ Stanisł. Pawłowski „
Apt. M. Gorzecki **w N. Sączu**
„ R. Jakubowski „
„ J. Jarosz „
Drog. T. Kwieciński „
„ B. Zucker „
„ L. Zarski **w Podgórzu**
Apt. Lazar Friedenberg „
„ Lazar Sonnenschein „
„ A. Karpiński **w Rzeszowie**
„ Klisiewicz „
„ J. Kołodziejowski „
„ J. Brzekowski **w Wiśniczu**
„ Roman Mayzl **w Oświęcimie**

„ARS"

SALON sprzedaży rzeźb i obrazów artystów polskich, otwarty codziennie **w dni powszednie** od 10 do 1 zrana i od 2 do 4 po południu.

Ulica Bracka 5. Na parterze.
3719 161 0

Miód pszczelny

świeży, tegoroczny, jako środek spożywczy i kuracyjny, wysyłam za zaliczką w blaszankach 5 kg. wraz z opłatą pocztową i opakowaniem za 5 kor. 80 hal. Miód z mej własnej pasieki, dla tego ręczę za jego dobroć i czystość. — **P. STELMACH, Sosnów,** p. Siemikowce. 4717 6 10.

Pożyczki

załatwia za kondyktem i bez konduktu, dla P. T. urzędników, oficerów w ogólności, profesorów, wielebnego duchowieństwa, nauczycieli, notaryuszy, lekarzy, adwokatów i aptekarzy. **Reprezentacya „Beamten Vereinu" we Lwowie, ul. Kopernika 25.** 4806 11 11

TANIO!

Abonament na golenie 2 kor. poleca K. ROMAN, znakomity fryzyer,

Kraków, ul. Szewska L. 21.

Robota i czystość zakładu wzorowe.
4159 15 0

Do wynajęcia

w dowolnym czasie **przy ulicy Lubicz**

lepsze mieszkanie

razem około 430 m. ☐ obejmujące, składające się z **11 pokoi, kuchni i spiżarni**, z obszernej piwnicy i strychu.

Bliższych wiadomości udzieli kancelarya browaru Krakowskiego. 5037 1 3

Stare kalosze

płaszcze rowerowe, węże rowerowe, jakoteż wszelkiego rodzaju odpadki gumowe kupuje po najwyższych cenach płacąc gotówką,

Alfred Loebl

4993 **Brüx, Czechy.** 1 3

Poszukuje się Reprezentantów

dla solitnych artykułów, na całe powiaty za wysoką prowizyą dla renomowanej od 40 lat istniejącej firmy. Potrzebny kapitał lub gwarancya 500 do 1000 koron na nabycie odnośnych okazów. Siedziba reprezentantów w miejscowościach począwszy od Białej po Przemyśl włącznie. Reflektant może objąć i kilka sąsiednich powiatów. Zgłoszenia przyjmuje: Generalna reprezentacya, Kraków, ul. Wiślna l. 8 (markę na odpowiedź dołączyć). Wytrawnych agentów poszukuje się również. 4890 2 3

Folwark

oddalony 5 klm. od Krakowa, a 3 klm. od Wieliczki z powodu stosunków rodzinnych do **sprzedania.** Obejmuje 67 morgów gruntu, z czego 16 morgów najlepszej łąki, reszta pola ornego, zabudowania gospodarskie w najlepszym stanie, a mianowicie: domek mieszkalny o 3 pokojach i kuchni, stajnia murowana na 40 sztuk bydła, trzy szopy i dom mieszkalny o 5 wysokich obszernych ubikacyach poza folwarkiem się znajdujący. Inwentarz martwy składa się z nowej młocarni kieratowej parokonnej, powozu i wszystkich potrzebnych przyrządów rolniczych i gospodarskich, inwentarz żywy składa się z 4 koni. Folwark leży przy gościńcu Podgórze - Wieliczka, komunikacya omnibusem co godzinę do Krakowa i Wieliczki. Dług bankowy 40.000 K z amortyzacyą, oprócz tego pożyczka prywatna 14.000 K na 1½ roku.

Cena za folwark 80.000 K.

Wiadomość: **„Fortuna"** poste restante **Wieliczka.** 4905 3 3

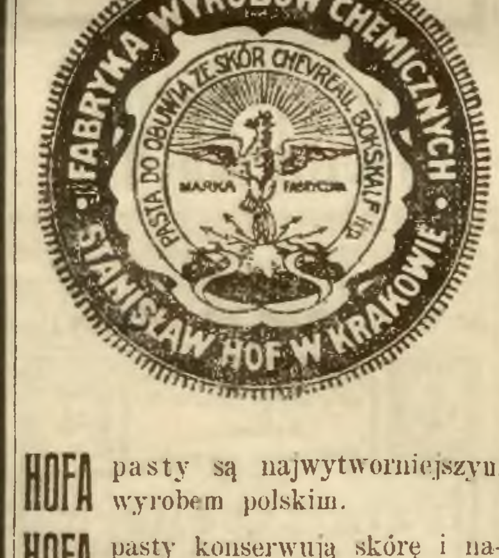

HOFA pasty są najwytworniejszym wyrobem polskim.

HOFA pasty konserwują skórę i nadają obuwiu trwały połysk.

HOFA pasty są wydatniejsze od wszystkich innych.

Za zwrotem 5 pudełek próżnych z pasty Hofa, daje się **1 pudełko z pastą gratis.**

W każdym handlu.

1509 52 68

Strzeż się przed naśladownictwami, uważając na powyższy znak ochronny.

Gościec, reumatyzm i astmę

zwalcza się skutecznie przy zastosowaniu **olejku z eukalyptusa** (gumowca), naturalnego australskiego produktu. Cena oryginalnej flaszki **K 1·50.** Wielu chorych potwierdza, że przez ten olejek odzyskali napowrót zdrowie. Na życzenie wysyłam każdemu za darmo opłacony obszerny opis z licznemi podziękowaniami uleczonych.

3809 11 13 **ERNEST HESS, Klingenthal i. Sa.**

Dostać można u M. Oberlaendera w Rzeszowie (apteka W. Karpińskiego).

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. P. T. Publiczność, że otworzyłem

HANDEL towarów kolonialnych, delikatesów i win

w Krakowie, Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej

(dawniej A. Zegadłowicz). 4474 1 4

Polecam się łaskawej pamięci

Wojciech Olszowski

długoletni współpracownik firmy Szarski i Syn w Krakowie.

Na Najwyższy rozkaz Jego c. i k. Apostolskiej Mości.

XXV. c. k. Loterya państwowa

na wspólne wojskowe cele dobroczynne.

Ta loterya w złocie

jedyna w Austryi prawem dozwolona — obejmuje **18.389 wygranych gotówką** w ogólnej ilości **512.880 koron.**

Główna wygrana:

200.000 KORON GOTÓWKĄ.

Ciągnienie nastąpi nieodwołalnie 20 grudnia 1906 roku.

Los kosztuje 4 korony.

Losy są do nabycia: w oddziale loteryj państwowych, Wiedeń, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, w kolekturach loteryjnych, trafikach, w urzędach podatkowych, pocztowych, telegraficznych i kolejowych, w kantorach wymiany itd. — Dla kupujących losy plany gry za darmo. 4823 4 10

Przesyłka losów wolna od opłaty pocztowej

Z c. k. Dyrekcyi dochodów loteryjnych.

Oddział loteryj państwowych.

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli trójgraniasta flaszka zamknięta jest opaską jak obok (czerwony i czarny druk na żółtym papierze).

! DOTYCHCZAS NIEZRÓWNANY !

:: W. MAAGER'A prawdziwy oczyszczony ::

TRAN z wątroby miętusów

(w opakowaniu prawnie chronionem)

żółtego wielka flaszka 2 kor.
białego „ „ 3 „

Wilhelma MAAGER'A w Wiedniu.

Badany przez najznakomitszych lekarzy, a wskutek **łatwego trawienia** szczególniej także dla dzieci polecony i zapisywany we wszystkich tych wypadkach, w których lekarz chce spowodować **wzmocnienie całego ustroju, szczególniej piersi i płuc, przybytek wagi ciała, poprawienie soków,** oraz **wogóle czyszczenie krwi.**

Dostać można prawie we wszystkich aptekach i drogueryach monarchii austro - węgierskiej.

Główny skład i rozsyłka dla Austro-Węgier

:: W. MAAGER, Wien, III 3, Heumarkt Nr. 3. ::

NAŚLADOWANIA BĘDĄ SĄDOWNIE ŚCIGANE.

Mleko różane

wyborny

środek do nadania cery.

Cena 2 K. 1178 5 9

ANTONI J. CZERNY, Wiedeń I., Wallfischg. 5., XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Składy w aptekach, drogueryach i perfumeryach.

Z. LAMENSDORF

Fryzyer, Sławkowska 11,

poleca swój **salon** dla Panów, wyrób sztucznych włosów, czesanie Pań, oraz przybory toaletowe. 4462 7 0

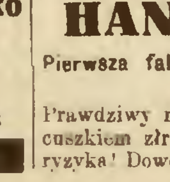

Proszę żądać

gratis i franko

mego bogato ilustrowanego cennika z przeszło 1000 odbitek zegarków, wyrobów srebrnych i złotych.

HANNS KONRAD

Pierwsza fabryka zegarków w Brüx Nr. 627 (Czechy). 2885 57 60

Prawdziwy niklowy kotw. remont. wraz z łańcuszkiem złr. 2.—, 3 zegarki złr. 5.75. Niema ryzyka! Dowolna wymiana lub zwrot pieniędzy jest zadowolony — Tysiące listów i podziękowań.

Ogrodnik poszukuje dzierżawy ogrodu przy większem mieście. Zgłoszenia przyjmuje **A. Węgrzyn, Kraków, ul. Sławkowska 21.** 5047 2 3

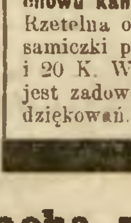

KANARKI

słynne w świecie śpiewaki

oryginalnej krwi Seifert, o prześlicznym niskim i brylantowym głosie i długim zmiennym gwiździe — poleca **A. BRZEZINA, wielki zakład chowu kanarków w Ołomuńcu Nr. 20.**

Rzetelna obsługa. Sztuka po 8, 10, 12, samiczki po 3 K. Przednie po 16, 18 i 20 K. Wysyłka za zaliczką. — Każdy jest zadowolony — Tysiące listów i podziękowań. 4324 6 28

Poszukuję dobrego **nauczyciela** języka polskiego i niemieckiego.

5042 **Labin, ul. Koletek 3.**

Zdolna uczennica konserwatoryum

poszukuje lekcyi gry na fortepianie po cenach umiarkowanych. — Zgłoszenia **P. L.** poste restante **Kraków.** 5029 2 3

Futro szopy

do sprzedania. Wiadomość: ul. Długa 23, u stróża. 5030 2 2

Pokój frontowy jest do wynajęcia z meblami, na żądanie z całem utrzymaniem, od 1-go grudnia, przy ulicy św. Anny l. 9, I piętro, u wejścia na lewo. 5032 2 3

Aspirant farmacyi III roku poszukuje posady. — Zgłoszenia: Salomon Finder, Jasło. 5024 2 2

Sokolnicki i Wiśniewski fabryka elektrotechniczna we Lwowie, poszukuje zaraz zdolnych mechaników i ślusarzy do warsztatów. Zgłaszać się do fabryki na Błonie 38 we Lwowie, między 3 a 6 lub pisemnie. 5018 2 3

ZUPEŁNA NOWOŚĆ!

Ważne dla Pań

NACZYNIA EMALIOWANE cloudy HERKULES cloudy

są najtańsze i najtrwalsze w użyciu.

Wyłączny skład fabr. utrzymuje

ALFONS MENŠIK

Nowo-otworzony HANDEL ŻELAZA w Krakowie ulica Floryańska L. 34 (naprzeciw Cukierni Lwowskiej) 4656 9 20

tudzież po cenach nader przystęp. wszelkie przybory domowe i kuchenne. Naczynia „Sphinks". Okucia budowl. i do mebli. Narzędzia dla wszelkich gałęzi rękodzieła.

Specyalność: Kompletne wyprawy kuchenne.

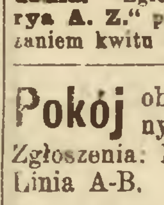

Z największej fabryki wysyła Zegarki „Syst. Roskopf patent" w nocy jasno świecące na minutę ureg. po 1 złr. 75 cent. Przy odbiorze 6 sztuk po 1 złr. 60 cent. Jeżeli się nie spodoba, zwracam pieniądze. Na żądanie wysyłam darmo i opłatnie illustr. cennik zegarów, wyr. jub. tow. z chińsk. srebra, przyb. do zeg. narz. i tow. muz. F. Pamm, Kraków, ul. Zielona l. 3—47. 4878 2 12

Wielka przędzalnia poszukuje

pośrednika

do dostarczenia młodszych robotnic. Zgłoszenia pod **E 3231** przyjmuje **Haasenstein et Vogler, Wiedeń, I.** 4971 2 2

DROGUERYA

w Krakowie, dobrze się rentująca **do sprzedania.** — Zgłoszenia listowne pod **„Droguerya A. Z."** poste restante **Kraków** za okazaniem kwitu inseratowego. 5034 2 3

Pokój obszerny, osobny, umeblowany zaraz **do wynajęcia.** — Zgłoszenia: Portyer, hotel Drezdeński Linia A-B. 5013 2 2

Do wynajęcia

zaraz 2 pokoje umeblowane, z gazem, z utrzymaniem lub bez. — Batorego 25, Brama, II piętro. 5013 2 3

Zdolny handlowiec

korzennik, zarazem znakomity bufetowiec, obznajmiony z prowadzeniem książek sklepowych i korespondencyą, władający także językiem niemieckim, poszukuje posady od 1-go grudnia b. r. **Antoni Sendur,** Kraków, ulica Wiślna 3. 5004 2 3

Technik budowlany

dobry rysownik, wprawny w projektowaniu, znajdzie zaraz zajęcie na 3 miesiące. Bliższa wiadomość: **A. Czunko,** św. Marka 31, codziennie 4—6 pop. 5015 3 3

Poszukuję kapitalisty

mającego zamiar wyłożyć 120—200.000 K gotówką na fabrykę niezbędnego **artykułu budowlanego,** mało u nas znanego, a zagranicą masami wyrabianego. Katolicy mają pierwszeństwo. Zbyt i 15% od kapitału pewny. Ryzyko wykluczone. **M. L. Dobrowolski,** właściciel fabryki i realności w Podgórzu. 5010 2 6

Wielki dochód

uboczny może osiągnąć każdy, kto się podejmie sprzedaży lub zastępstwa moich patent. artykułów. 4873 4 10

Zgłoszenia adresować do firmy **Jan Vapenka, Praga WIII-231.**

Ożeni się

kawaler, urzędnik państwowy, 35 lat, o płacy 4000 koron, z powodu zupełnego braku znajomości na tej drodze z panną lub wdową do lat 30, posag stosowny wymagany, pośrednictwo nie wykluczone. Łaskawe zgłoszenia pod adresem J. Kuzara dla **„Janowskiego",** Kraków, Szlak l. 27, do 25 listopada. 5014 3 3

Lekcyj tańców salonowych

udziela 4470 8 8

Adolf Pion

Zgłoszenia: **Floryańska l. 43, I p.**

Panienka ze znajomością języka niemieckiego poszukuje zajęcia w biurze, lub jako kasyerka w sklepie. Wymagania skromne — Zgłoszenia „A. D." Batorego 25, dozorca domu. 5012 3 5

Koncypienta

przyjmie zaraz kancelarya adwokata **Dra Bledki w Sanoku.** 4984 3 3

Mieszkanie

4 pokoje, kuchnia, przedpok., I p., spiżarka, strych i piwnica, elektr. urządz. od 1 stycznia 1907 do wynajęcia. — Mickiewicza 34, II p., Podgórze, u właściciela. 4988 3 3

Z powodu rozszerzenia interesu przyjmę jeszcze kilku

Zastępców

(katolików) do przyjmowania zamówień na różne najnowsze artykuły cieszące się wielkim pokupem.

Zgłoszenia przyjmuje firma: **Teofil Gadulski w Podgórzu,** ul. Krakusa l. 25. 4979 3 5

Miód pszczelny patokę, deserowy, lipcowy z własnej pasieki, wysyłam w blaszankach 5 kg. za 5 K pod gwarancyą. **Izrael Schächter w Podhajcach.** 4852 2 10

PANNA

z dobrego domu poszukuje miejsca lektorki lub do zastępowania pani domu. Przyjmuje również przepisywanie do domu. Zgłoszenia pod **4819** przyjmuje Adm. „N. Reformy". 4819 5 7

Samochody 1. „Benza" na 14—16 koni z 5 siedzeniami. 2. „Dion de Bouton" 6—8 koni z 3 siedzeniami, **do sprzedania.** Kraków, ul. Długa 10, Wieczorek. 4854 4 9

Zdolna Kantorzystka

z dłuższą praktyką biurową ze stenografią polską i niemiecką, pisząca biegle na kilku systemach maszyn, poszukuje posady. Zgłoszenia pod **„Kantorzystka"** poste restante **Oświęcim.** 4972 2 2

Seminarzystka

z III kursu poszukuje lekcyj. Wiadomość: w masarni ulica Długa l. 16. 4657 3 8

Piekarnia

bbatdzo dobrze się rentująca i bez konkurencyi, w okolicy miejsca kąpielowego jest z powodu niefachowości właściciela zaraz tanio do wydzierżawienia. Wiadomość: L. Smaciarzyński, Chabówka. 4901 4 4

Zakopane

willa Hanusia Stara polana L. 16.

Do wynajęcia na porę zimową bardzo ciepłe i słoneczne pokoje z całem utrzymaniem lub bez. Kuchnia zdrowa, smaczna, usługa wzorowa. Ceny o wiele przystępniejsze niż w pensyonatach. Chorych zaraźliwie i na gruźlicę nie przyjmuje się. Adres: **Róża Trzeciecka** i jak wyżej. 4952 1 6

Jacek Ludwiński

755 **ZEGARMISTRZ,** 99

ulica Felicyanek 25, II p.

Salon Mód

Julii Meissner

w Krakowie, Rynek 34, Linia C-D, „Pałac Spiski",

poleca **kapelusze** po najtańszych cenach. 4471 3 8

Osoba młoda

inteligentna poszukuje posady do zarządu domu lub jako gospodyni do dworu. Adres: **M. C., Wojnicz, młyn.** 4948 3 3

SPRZEDAM

dom piętrowy murowany z ogrodem, za dopłatą 12.000 koron. Zgłoszenia listowne przyjmuje Adm. „N. Reformy" pod **4921.** 4921 3 3

Wyrób

jest jeszcze zawsze najpopłatniejszą egzystencyą. Tego dowodzą wielkie wyniki naszych odbiorców, których zainstalowaliśmy:

„Dzisiaj mam donieść Panom, że się firma A. J. et Co rozwiązała i przeszła w towarzystwo akcyjne pod firmą F. G. Jak więc Panowie widzicie, udało mi się obudzić zajęcie tu na wsi przysłaną mi przez Panów instalacyą i mogę Panów zapewnić śmiało, że jest dla laika zupełnie rzeczą możliwą, wprawienie się podług Waszych wskazówek do wiadomego wyrobu itd. 4699 1 0

W załączeniu znajdują się dwa czeki na 4.000 marek itd. (następuje nowe zamówienie). per F. G. Aktien-Gesellschaft M. G."

Podobnych oznajmień mnóstwo.

Ilustrowany katalog za darmo wysyła das **Industriewerk Siebenhirten** bei Wien. 76.

Darmo otrzyma każdy mój cennik ilustrowany

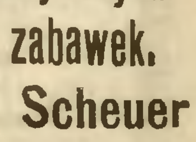

instrumentów muzycznych i zabawek.

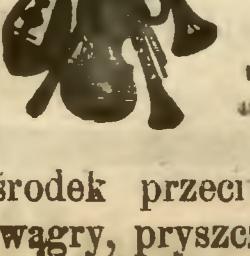

A. Scheuer

Kraków

ulica Grodzka 59.

4877 3 9

„Mydło macierzankowe" najlepsze mydło **„tylko W. Bracha z Tarnowa"** toaletowe, jedyny niezawodny środek przeciw wysypkę, wyrzutom, popękaniu i szorstkości rąk. Liszaje, piegi, plamy wątrobiane, czerwoność nosa, wągry, pryszcze, wszelkim łupiez z głowy itp. usuwa radykalnie, cena 1 mydełka 30 ct. do nabycia w wyłącznym Skład apt. „Sanitas" Kraków, ul. 16 Długa

GWIAZDKOWA SPRZEDAŻ
::: OKOLICZNOŚCIOWA :::
Wielkie zniżenie cen

naszych wszystkich zapasów towarów w materyach wełnianych, do prania i jedwabnych, aksamitach, barchanach, flanelach, bieliźnie itd. itd., nastręcza jak rzadko, korzystną sposobność do niezmiernie taniego zakupna praktycznych i stósownych

PODARKÓW NA GWIAZDKĘ.

Kazać przysłać sobie za darmo, opłatny zbiór probek okolicznościowych ze znacznie zniżonemi cenami gwiazdkowemi, tudzież

Ilustrowany Katalog Gwiazdkowy

ze setkami odbitek wszelkich możliwych przedmiotów na podarki i do użytku, zabawek dla dzieci itd.

Jedna z naszych ofert: 4840 1 3

Najnowszy kołnierz fichu z czarnego, prawdziwego futra, 140 ctm. długi . . . . . **9·20 K.**
Stosow. do tego płaski zarękawek 3·35 „
Wspaniała duńska futrzana czapeczka czarna, imit. Sealskin . **6·70 „**

GRAND MAGASIN **„AU PRIX FIXE“** WIEDEŃ, I., GRABEN 15-12.

Wejście: HABSBURGERGASSE 1.

Rok zał. 1872. **KAMMER & SCHLESINGER** Rok zał. 1872.

! Nowość !

Prawdziwe ROSYJSKIE KALOSZE

„KOLUMB“.

Zupełne poręczenie za jakość i trwałość.

Baczność!

KALOSZE NIE ŚLISKIE

Opatentowane we wszystkich cywilizowanych państwach.

Żądać wszędzie tylko „KALOSZY KOLUMBA“.

Rutynowana kasyerka obeznana z trafiką, agencyą gazet i sprzedażą przyborów do pisania poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia: **S. S. Trafika Bełdowskiego, Kraków, ulica Starowiślna 26.** 4779 1 3

Miód „patokę“ kuracyjny i deserowy z własnej pasieki w 5 klg. puszkach po 6 K opłatnie, wysyła ks. W. Mikiłka, proboszcz w Kupczyńcach, p. Denysów. także w większej ilości. 5056 1 15

Stroiciel Fortepianów z Warszawy. Stroi, reparuje fortepiany, pianina sumiennie i tanio. 5055 **Karmelicka 17**, stróż wskaże.

Pensyonat Obrochtówka

Zofii i Maryi Leśniewiczówien

Zakopane, ulica Chałubińskiego

Polecamy pokoje słoneczne, na sezon letni i zimowy. Położenie urocze, wśród lasu, z widokiem na góry. Smaczna, zdrowa kuchnia, wzorowa usługa. Fortepian na miejscu. Ceny przystępne. 5043 1 6

Długa 57. Telef. Nr 550.

FIRMA

Płatek

wynajmuje 4764 5 10

ekwipaże

po cenach najniż. na śluby, wycieczki itp.

Destylator

pierwszorzędna siła, samodzielny kierownik, szuka posady.

Łaskawe zgłoszenia: **Józef Piotrowski, Tarnów,** ul. Krakowska 19. 4985 2 4

Chleba smacznego **znanego z dobroci** z piekarni wiejskiej dostać można w każdym sklepie. Proszę żądać tylko **ze sierpem,** jako znakiem ochronnym.

P. W.

Z poważaniem

Piekarnia wiejska

Krowoderska 130. 4904 2 3

Interes wyszynkowo-śniadankowy

dobrze prospernjący, przy ruchliwej ulicy, **do sprzedania. N. K. poste rest. Kraków.** 4964 4 6

Parterowy Dom z placem

nad Rudawą blizko ul. Zwierzynieckiej. **do sprzedania.** Pozwolenie na budowę i oswobodzenie na 18 lat czynszu, przez Magistrat otrzymane.

Oferty list. tylko seryo pod **K. L.** poste restante **Kraków.** 4879 4 8

Poleca się

MAGAZYN MÓD

kapeluszy damskich w wielkim wyborze

Jadwiga Pollerowa

Kraków, ulica Grodzka, l. 3, I. piętro, dom W. Sobolewskiego. 4085 17 24

Dowodnie urzędownie zebrane **Adresy** wszelkich stanów i krajów do przesyłania ofert z poręczeniem porta w **Internat. Adressen-Bureau Josef Rosenzweig und Söhne, Wien,** I., Bäckerstrasse 3. Telefon 16881. **Budapest,** V., Nador utcza 20. Prospekty franco. 4633 3 52

Somatose

(białko mięsne)

środek odżywczy i posilny

dla

chorych na żołądek i nerwowych

i t. d. 1797 4 5

Pracownia sukien dla Pań

„Janina“

Kraków. Rynek C-D 33, I p. Filia w Krynicy, obok apteki.

Zakopiańskie i inne swojskie ludowe gunie, serdaki, peleryny, suknie, płaszcze, kapuzy, czapeczki na obecną porę dla Pań i dzieci, wykonuje na zamówienie, również i na składzie.

Stosowne jako podarki na św. Mikołaja i na Gwiazdkę. 4608 11 30

Wodociągi

wszelkiego rodzaju

jak niemniej łazienki, klozety kanalizacye wykonuje **konc. zakład instalacyi**

Daniel Baldinger

Kraków przy ulicy Floryańskiej L. 39, gdzie utrzymuje w wielkim wyborze **wanny** wszelkiego rodzaju, **piecyki gazowe** najnowszych systemów oraz klozety, umywalki i t. p. 3553 14 0

Pierwszy Zakład plisowania

przy ul. Niecałej l. 13, parter,

przyjmuje wszelkie roboty w zakres plisowania wchodzące (fałdy gładkie, płaskie i desenie). Sukien kloszowych wypożycza się formę, albo na życzenie przykrawa się je i szyje w zakładzie. 3405 12 0

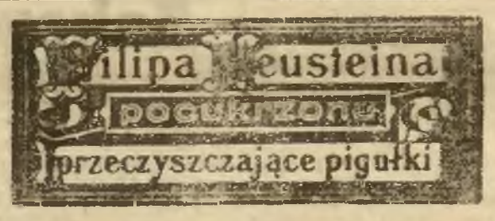

(dawniej Neusteinowskie pigułki Elżbiety)

słynne oddawna i przez znakomitych lekarzy polecane jako lekko przeczyszczający i rozwalniający środek, nie przeszkadzają trawieniu i są zupełnie nieszkodliwe. Słodycz tych pigułek sprawia, że je nawet dzieci chętnie zażywają.

Pudełeczko z 15 pigułkami kosztuje 30 hal., zwoj z 8 pudełkami, zawierający więc 120 pigułek, kosztuje tylko 2 kor.

Po otrzymaniu 2 koron 45 hal. opłacona wysyłka jednego zwoju.

Należy żądać „Filipa Neusteina przeczyszczających pigułek“.

Prawdziwe tylko wtenczas, gdy pudełko ma na spodzie nasz protok. znak **„św. Leopolda“** wyciśnięty czerwono-czarnym drukiem. Nasze protokołowane pudełka, wskazówki użycia i opakowania muszą być opatrzone podpisem **„Filip Neustein, aptekarz“.** 4528 2 15

APTEKA FILIPA NEUSTEINA

„pod św. Leopoldem“, Wiedeń, I., Plankengasse 6.

Skład w Krakowie w aptekach: K. Wiszniewskiego, W. Redyka i K. Jahra (daw. Gralewskiego).

KURS PRZYGOTOWAWCZY

do **egzaminów z rachunkowości kasowej, państwowej i kupieckiej, składanych w Wydziale kraj., w c. k. Namiestnictwie i w c. k. Akademii handlowej we Lwowie,** został otwarty i obejmować będzie następujące przedmioty:

1) **Rachunkowość państwową** ogólną i kupiecką.
2) **Buchalteryę** pojed., podwójną.
3) **Korespondencyę** kupiecką i prace kantorowe.
4) **Stenografię,** kaligrafię, język niemiecki i język włoski.

Dla pań osobne godziny.
Korzystny rezultat tejże zapewniony.
Wykłady objął rut. egzaminowany naucz. rach. państw.

Henryk Gottlieb

3482 27 30 **Kraków, ul. Dietlowska 68, II piętro.**

Najlepsze i najtańsze

Skrzypce

Cytry, gitary **altówki, klarynety, flety** oraz wszelkie **instrumenta dęte** tylko we fabryce instrumentów pod firmą

O. Lederhofer w Pradze,

Jerusalemgasse 15, filia w Opawie.

CENNIKI DARMO. 4314 7 26

Salon Malarzy polskich
(H. Frista)
ul. Floryańska 37, I p.

Sprzedaż oryginal. obrazów pierwszorzędnych artystów polskich.

Salon otwarty od 10—12 i od 3—5-tej. 3446 9 30

Mączkę Thomasa

z poręczeniem czystą 18—22% z 80% rozpuszczalnego kwasu cytrynowego i 75% przedniej mączki, dostarczającą szybko, poleca **po cenie** 33½% halerza za % ogólnej **zawartości kwasu fosforowego** za gotówkę z 2% opustem **opłatnie do Oświęcimia** całemi wagonami

Maurycy Halphen, Praga, ul. Hybernska 5. 4911 4 7

Niezbędny dla oszczędnej gosposi

z jedn. ogniwem . 5 K.
z dwoma . . 9 „
(prospekt darmo)

Wysyłka za zaliczką **A. Weisberg, Wiedeń,** II., Unt. Donaustr. 23 b. 4319 4 4

Poszukujemy tylko do czynności w Krakowie 1 albo 2 zdolnych **pośredników** lub **pośredniczek.** Pierwsza płaca 40 K miesięcznie i odpowiednia prowizya.

Nowicyuszów pouczy się i poinformuje odpowiednio. Osobiste zgłoszenia przyjmuje dyrekcyjna filia tow. im. „Gizeli“, Kraków, Floryańska. 5036 2 3

Najlepsza i najtańsza

Kawa.

5 kg. opłatnie za zaliczką, **zielonej,** b. dobrej. K 11·50, 12·50, 14·—, 15·—, **palonej,** przewy- 2841 bornej, K 14·—, 15·—, 16·— 35 0

Fr. Jelínek, Slatiňany, Czechy.

Zażądać cennika opłatnie za darmo!

Naśladowanie i przedruk podpada karze.

Jedynie prawdziwy jest Thierrego balsam

tylko z zielonym znakiem zakonnicy. **Prawnie ochroniony. Od dawna słynny, niezrównany** przeciw zboczeniu w trawieniu, kurczom żołądka, kolce, nieżytowi, dolegliwościom piersiowym, influenzie i t. d. i t. d. — Cena 12 małych lub 6 dużych flaszek lub 1 **wielkiej osobliwej flaszki z patent. zamknięciem 5 K. opłatnie.** — **Thierrego maść centyfoliowa wszędzie znana, jako Non plus ultra** przeciw wszelkim nie wiedzieć jak zastarzałym ranom, zapaleniom, zranieniom, wysiękom i wrzodom. Cena: 2 słoiki **3·60 K.** opłatnie. Wysyła tylko po otrzymaniu należytości lub za zaliczką **Apt. A. Thierry, Pregrada bei Rohitsch, Sauerbrunn.** Broszurka z tysiącami oryg. podziękowań za darmo. Dostać można prawie w każdej większej aptece i drogueryi. 3027 26 50

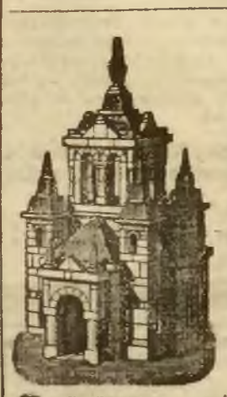

Nareszcie rzecz właściwa!

Tak zawoła niejedna matka, gdy zobaczy, jak jej uradowane dzieci bawią się podarowaną im kotwiczną skrzynką budowlaną i jak z pod ich małych rączek coraz piękniejsze powstają budowle. A gdy dalej spostrzeże, że jej dzieci rzuciły w kąt inne zabawki i że zajmują się tylko wspaniałemi kotwicznemi 4693 2 2 budowlami, wtenczas powie słusznie, że

kotwiczna skrzynka budowlana

jest nie tylko **hardzo pouczającym,** ale i **najtańszym podarkiem.** Wszystkim przeto matkom, które pragną zrobić równie pomyślny wybór podarku gwiazdkowego, gorąco polecamy, aby **czemprędzej zażądały** od

F. Ad. Richtera et Cie., król. nadwornych i szambelańskich dostawców w **Wiedniu,** I. Operngasse 16, najnowszego cennika kotwicznych skrzynek budowlanych i nowych Richtera **układanek,** ażeby w zupełnym spokoju wybrać mogły odpowiednią skrzynkę budowlaną. Ten bogato ilustrowany cennik zawiera szczegółowy opis każdej poszczególnej skrzynki i objaśnienie mądrze pomyślanego systemu dopełnień, który umożliwia **systematyczne powiększenie każdej kotwicznej** skrzynki budowlanej.

Przy kupnie prosimy uważać na znak ochronny kotwicę.

Wielki dochód

uboczny może osiągnąć każdy, kto się podejmie sprzedaży lub zastępstwa moich patent. artykułów. Zgłoszenia do firmy **Jan Vápenka, Praga, VIII., 231.** 4798 10 10

Znana, niezrównanej dobroci, oryginalna

rosyjska Herbata

Sergiusza Pawłowa z Moskwy.

Prawdziwa jedynie z ochron. znakiem **„Dzwon“** którym jest zaopatrzona każda paczka. Do nabycia tylko w specyalnym składzie herbaty i samowarów firmy

AG. LISOWSKI, dawniej „Fortuna“

4373 **Kraków, Sukiennice L. 23.** 12 30

PATENTY

marki ochronne i ochronę modeli we wszystkich państwach europejskich i zamorskich wyjednywa inż. S. Dzbański przysięgły rzecznik patentowy. Wiedeń VII., Lindengasse 2 (telefon 5662). 2837 107 0

W 6 dniach do Ameryki.

Przeprawa pasażerów do 4634 7 104

Kanady i Argentyny

Żądać pouczenia. Korespondentka wystarczy.

FALCK & COMP.

HAMBURG, RABOISEN 30. n. r.

Korespondencya we wszystkich językach.

Bardzo wielka ilość osób polepszyła swoje zdrowie i takowe utrzymuje przez używanie

PIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH

Dra CAUVIN'A

Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czyszczące krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakoto: liszaje, reumatyzmy, przestarzałe katary, dreszcze, zatkania, zanik pokarmu u kobiet, gruczoły, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, mdłościach, ar..., złem trawieniu i powolnem funkcyonowaniu żołądka.

PIGUŁKI CAUVIN są do nabycia we wszystkich większych aptekach świata, w PARYŻU: Faubourg Saint-Denis, 147

Marka ochronna: **„Kotwica“**

Unlment. Capsici comp.,

zastąpienie

Pain-Expelleru,

jest powszechnie znane jako **wyśmienite, które uśmierzające nacieranie;** do nabycia we wszystkich aptekach po cenie 80 hal., 1.40 i 2 K. Przy kupnie tego powszechnie ulubionego środka domowego należy przyjmować tylko butelki oryginalne w pudełkach z naszą ochronną marką **„kotwicą“,** wtenczas jest pewność, że się otrzymało wyrób oryginalny.

Apteka Dr. Richtera pod „złotym lwem“

w Pradze,

ulica Elżbiety No. 5 nowy.

Wysyłka codzienna.

Miód

najl. prasny w blaszankach 5 kg. po 1·60 K za 1 kg., **miód krainski** w blaszankach 5 kg. po 1·20 K za 1 kg. Za blaszankę liczy się 60 h. **Najlepszy miód prasny** w słojach szklanych po 1 K, bardzo polecenia godny dla **chorych na piersi.** Wysyłka od 2 słoi począwszy po otrzymaniu należytości lub za zaliczką. Dla **piekarzy, kupców i piernikarzy** polecam bardzo tanio **miód do karmienia pszczół i miód czysty** w beczułkach po 60 kg i w mniejszych po mniej więcej 10, 20, 30 i 40 kg. Prawdziwa zaco się ręczy. **krainską jałowcówkę** oraz **wódkę na miodzie,** litr po 2·40 K, przez lekarzy polecane. **Jerzy Dolenec,** handlarz miodu, **Lublana.** 5053 1 10

Hennolina

roślinny wyciąg, barwi włosy trwale, przywraca stopniowo kolor od blond do najciemniejszych. Pozostawia włosy czyste, konserwuje, wzmacnia. Pierwszy, jedyny wynalazek odpowiadający swemu zadaniu — poleca

Wiskida R.

- Kraków, Plac Maryacki -

Perfumerya, grzebienie, osobliwe szczotki do pielęgnowania włosów.

Mam zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że z dniem 11 sierpnia 1906 r. przeniosłem swój

MAGAZYN MEBLI

na ulicę Szpitalną L. 34, naprzeciw Teatru Miejskiego

i znacznie go powiększyłem. 3473 12 0

Nowy powiększony magazyn zaopatrzyłem w meble od najskromniejszych do najwykwintniejszych. — Posiadam na składzie również dywany, chodniki, portyery, firanki, kapy, serwety, kołdry, pledy, poduszki, pokrycia meblowe i t. p.

Największy skład łóżek blaszanych i mebli giętych.

Z wysokiem poważaniem

Szczepan Łojek.

Z KRAJOWEJ FABRYKI KONSERW

w Lubyczy Królewskiej

wszelkie jarzyny, jak:

Szparagi, Groszek cukrowy, **Fasolki zielone** krajane i siekane, **Ziarnka** fasolki, **Sosy** pomidorowe, nabywać można

w Handlu Delikatesów

A. Hawełka

c. k. Dost. Dworów, **Kraków.** 4599 6 12

NOWO ZAŁOŻONY MAGAZYN

I PRACOWNIĘ INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH W KRAKOWIE PRZY UL. SŁAWKOWSKIEJ 24 (DOM XX. MARKÓW) POLECA

ANTONI BRABEC

Fabrykant instrumentów muzycznych.

Wielki wybór własnego wyrobu instrumentów dętych blaszanych i drewnianych — skład wszelkich rodzai harmonijek, instrumentów rzniętych bębnów, cytr i samograjek. Wybór strun krajowych i zagranicznych.

Wszelkie w ten dział wchodzące naprawy uskutecznia tanio i rzetelnie. 4447 6 10

Zakład św. Józefa

Dla osieroconych chłopców

W KRAKOWIE, ULICA KARMELICKA L. 66

poleca na obecną porę:

szczepy owocowe, jak jabłonie, grusze, śliwki, wiśnie, czerechy, brzoskwinie i morele wysokopienne i karłowe tylko w doborowych gatunkach cztero i pięcioletnie; krzewy owocowe, jak agrest, pożyczki i maliny; dziczki owocowe jabłoni i grusz; 1000 sztuk po 20 kor., krzewy ozdobne, jak akacye kuliste i głogi uszlachetnione (Crategus) białe i różowe etc. Cebulki i kłęcze kwiatowe: hiacynty w różnych kolorach po 15 do 36 hal., tulipany pojedyncze i pełne, z najnowszych odmian po 8, 10, 15, do 25 h., krokusy po 5 h., narcyze po 10 h. za sztukę. Konwalie do pędzenia, 1000 sztuk 24 K., do sadzenia 5 K. Wielki dobór roślin ciepło i zimnoszklarniowych po bardzo przystępnej cenie.

Przyjmujemy zamówienia na bukiety, wieńce i wszelkie roboty w zakres kwieciarstwa wchodzące; dekoracyę salonów etc.

Cenniki na żądanie wysyła się opłatnie. 3998 17 17

ZAKŁAD POGRZEBOWY
JÓZEFY NOWIŃSKIEJ

Kraków, ul. Mikołajska 14, telefon 248, 4855 19 44

posiada na składzie **wielki wybór trumien** metalowych, dębowych, tapetowanych i z miękkiego drzewa — oraz wieńców różnych i szarf.

Zakład zaopatrzony jest **w nowe wspaniałe dekoracye,** wysyła służbę do pogrzebów w bogatych liberyach stylowych, urządza potrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, ze znaną sumiennością i punktualnością. Podejmuje się sprowadzania i przewozu zwłok ze wszystkich i do wszystkich państw Europy. Posiada do dyspozycyi groby murowane, pomniki, krzyże etc.

PIERWSZA MORAWSKA FABRYKA ZEGARÓW WIEŻOWYCH

FR. MORAVUS, Berno, Wielki plac 6,

wyrabia i dostarcza

Zegarów wieżowych

dla kościołów, zamków, szkół, fabryk, ratuszów, will tylko w doskonałem wykonaniu, bardzo tanio.

Zegary do kontroli stróżów.

Kosztorysy za darmo. Najwyższe odznaczenia za wywóz znakomitych wyrobów. 2006 29 0

NA PORĘ JESIENNĄ

poleca się 4495 5 5

pierwsza Berneńska chemiczna farbiarnia i pralnia
R. Tschörnera

Czyści i farbuje: męską, damską i dziecinną garderobę, poprutą lub w całości, także materye na meble, aksamit, koronki i t. p.

Najdokładniejsze i szybkie wykonanie.

Siła około 150.000 koni
w urządzeniach ssąco-gazowych

naszego systemu w ruchu. 3526 7 26

Najmniejsze zużycie paliwa. — Najtańszy ruch.

Najmniejsze zużycie węgli.

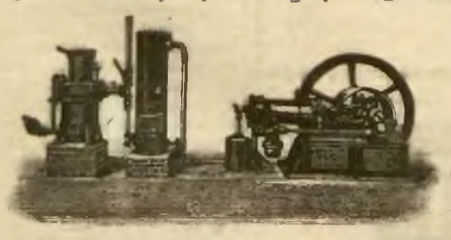

Największe wyzyskanie paliwa.

KAROL KREJCAR, zastępstwo firmy Langen & Wolf, Lwów, ul. Jabłonowskich L. 2.

Wszystkie używane wielkości aż do siły 100 koni wciąż się wyrabia i dostarcza się ich w przeciągu odpowiedniego czasu.

KOSTYUMY! KOSTYUMY!

JUŻ NADESZŁY

DO

Magazynu Henryka Schwarza

Kraków, Grodzka l. 13. Telefon 43,

OKRYCIA JESIENNE I ZIMOWE

jako to: żakiety, saczki, okrycia długie, watowane, astrachanowe, futrzane. 3628 6 9

Magazyn wykonuje wszelkie okrycia, kostyumy i suknie po nader nizkich cenach szybko, dokładnie i punktualnie.

KOSTYUMY! KOSTYUMY!

MAGAZYN UNIWERSALNY firmy

Roman Drobner

KRAKÓW.

Poleca w wielkim wyborze artykuły **gospodarcze,** do użytku domowego, dworów i przedsiębiorstw przemysłowych.

Proszę żądać; Wielki ilustrowany katalog gospodarczy (gratis).

Na sezon, chodniki i rogóżki kokosowe, wałeczki do okien. 3947 10 0

Wysyłki pocztowe dwa razy dziennie.

Poleca artykuły toaletowe jakoto: mydła, perfumy, wody kolońskie, szpilkowe i do ust, gąbki, grzebienie, szczotki do zębów, włosów i ubrań i t. d.

Kalosze oryg. rosyjskie

Katalog ilustrowany gratis.

Wysyłki pocztowe dwa razy dziennie.

Wysyłamy na spłaty miesięczne począwszy od 2 k.

Aparaty fotograf. tylko wyrobu jak Goerz-Auschütz Hüttig i t. p. jakoteż wszelkie **przybory** po cenach umiarkowanych.

Cytry wszelkiego rodzaju instrumenty ze strunami **skrzypce** mandoliny, gitary, harmonijki 1186 26 31

Szkatułki z muzyką samogrające, jakoteż instrumenty korbowe z nutami metalowemi **Automaty.**

Gramofony z poręczeniem prawdziwe z płytami z twardej gumy **Fonografy** z pierwszorzędnemi walcami lanemi.

Cennik Nr. 824 z licznemi odbitkami na żądanie za darmo, opłacony. Wystarcza karta korespondencyjna. Prosimy o dokładny, wyraźny adres i stanowisko lub zawód.

Binokle Trieder-Goerza, Lornetki, perspektywy.

Bial et Freund w Wiedniu XIII1.

Największy Dom wysyłkowy czeskiego przemysłu tkackiego

S. ÖHLER et COMP.

Praga, ul. Owocowa 17/n.

wysyła na żądanie zaraz opłacony 3855 11 12

OBFITY ZBIÓR PRÓBEK

obejmujący

najświeższe materye wełniane i jedwabne.

Bardzo wielki wybór barchanów, flanel i towarów płóciennych. — Wszystkie towary w najlepszej jakości i niepełznące.

Bardzo rzetelna i szybka obsługa.

3855 **Zlecenia wyżej 20 koron opłacone.**

TOWARZYSTWO CZEGLEDZKICH ZJEDNOCZONYCH WŁAŚCICIELI WINNIC

(GESELLSCHAFT DER CZEGLÉDER VEREINIGTEN WEINBAU-BESITZER)

w CZEGLEDZIE (Węgry). 4578 5 5

Przez producentów **czysto wyrabiane znakomite wina naturalne** przechowuje się w piwnicach Towarzystwa i w handel puszcza.

Nadto przez **poszczególnych właścicieli winnic w prywatnych piwnicach własnoręcznie** pielęgnowane wina utrzymuje się w ewidencyi i pośredniczy się w ich sprzedaży.

Szczególnie korzystnem jest kupno u wymienionego Towarzystwa dla Związków spożywczych i gospód, gdyż mogą one nabywać przez **cały rok jednakowe, jedno i tosamo wino** w dowolnie wielkiej ilości.

Obecnie sprzedaje się znakomite wino zieleniak „Kadarka“, dalej zielonawo-białe „Risling“, „Ezerjó“ (Tausendgut), a także i inne gatunki, które przy kupnie **wagonami** nabywać można po **zniżonych cenach.**

Adres listów i telegramów: Gesellschaft der vereinigten Weinbau-Besitzer in Czegléd.

- Pieniądze napowrót -

jeżeli nie poskutkuje, niema więc ryzyka. Dotychczas znanym, jedynie istotnie niezawodnym środkiem do wywołania silnego i szybkiego porostu **włosów na głowie, brodzie i brwi** jest mój **eliksyr do włosów i pomada do włosów**

„PILIOSIN“

Zdumiewający skutek w krótkim czasie.

Cena flaszki lub słoika 1 złr., 1·50 złr.

Wysyła za zaliczką tylko

H. AUER 1812 25 0

Wien, IX/2, Nussdorferstrasse 3-41

Dom w Krakowie

do sprzedania lub zamiany za majątek ziemski.

Bliższa wiadomość w biurze adwokata Dra Doboszyńskiego w Krakowie, ul. św. Anny l. 3. 4850 10 0

Remiza

w dobrym stanie **do sprzedania.** Zgłoszenia przyjmuje: Obszar dworski Biskupic Melsztyńskich p. Zakliczyn n. D. 4852 3 3

Restauracya w Hotelu Krakowskim

pod nowym zarządem znakomitego kuchmistrza wydaje potrawy à la carte, jak również w abonamencie: obiad z 3 dań 60 ct., z 4 dań 80 bt. Przyjmuje się zamówienia większe w lokalu i poza nim. Lokal restauracyjny na I piętrze, świeżo odnowiony, otwarty do 12 godz. w nocy. Z poważanidm

5016 2 3 *Zarząd.*

Poszukuję

ekonoma, żonatego lub kawalera, na folwark 300 morgowy. Wymagane: niższa szkoła rolnicza, dobre świadectwa z kilkuletniej praktyki, znajomość postępowej hodowli inwentarza. Posada do objęcia od 1 stycznia 1907. Za zwrot oryginalnych świadectw nie ręczę, przyjeżdżającym się przedstawiać kosztów podróży nie zwrócę. Zgłoszenia adresować: **Aleksandra Wiktorowa, o. p. Czudec.** 4763 5 6

PANOWIE!

Spróbować lepiej niż studyować!

RASOL

goli bez brzytwy

w domu wygodnie, gładziutko!

Nie drapie, nie gryzie, nie piecze! Rzecz istotnie dobra! A jak tanim jest ten środek do golenia! 1 kg. kosztuje 2·40 K. a starczy na 30 razowe ogolenie się! Do tego kostka rasolowa 30 hal.

Wysyła 4961 1 1

D. Erdös, Budapest

V., Balvány utca 3.

Dostać można w aptekach, drogueryach, perfumeryach i c. k. trafikach.

Opatentowany! Prawnie chroniony!

OZYASZ HERBST

Starowiślna 16,

filia: ul. Mikołajska 6,

poleca swój obfity

SKŁAD MEBLI

we wszystkich stylach, po cenach najniższych. Zamienia także stare meble na nowe, jakoteż wypożycza meble pod korzystnymi warunkami. 4937 4 10

RYDZE

marynowane w occie wysyła w pięciokilowych faskach franko do każdej poczty za zaliczką 4 koron **Kellnera** dom eksportowy produktów krajowych **w Kosowie** (Galicya). 4746 5 5

PATENTY

wyjednywa i spienięża

inżynier i rzecznik patentów

I. Knöpfelmacher

Telefon 22132. 4405 6 50

Wiedeń, II., Praterstrasse 37.

Budzik konkurencyjny

według systemu amerykańskiego w każdem położeniu idący, dobrej konstrukcyi nadający się do ciągłej służby z 3-letnią pisemną gwarancyą za dobry i dokładny chód K 2·90, 3 budziki K 8·—, z tarczą wieczór świecącą K 3·30. 3 sztuki K 9·—. Wysyła za zaliczką lub po otrzymaniu należytości

pierwsza fabryka zegarów w Brüx Nr 1008 (Czechy).

HANNS KONRAD

Bogato ilustrowane cenniki z przeszło 1000 odbitek zegarów, wyrobów srebrnych i złotych, wysyła na żądanie gratis i franco. 4198 5 10

Swieży tegoroczny Tran rybi

we flaszkach oryginalnych i na wagę. Znakomite cukierki przeciw chrypce i kaszlowi. **Taniej niż wszędzie** poleca Skład apteczny „Sanitas“ Kraków ul. Długa l. 16.

Wydawnictwa Księgarni i skład nut pod firmą A. Staudacher i Spółka, Stanisławów, do nabycia w księgarniach.

Gustaw Baumfeld	M. E. della Grazie	Henryk Salz	Paweł Verlaine	D. Siczyński	Maksym Gorkij		Brzozowski St.	Feldmann W.	Irzykowski Karol (autor Pałuby)
Maksym Gorkij Śladami człowieczeństwa.	**Miłość** i inne opowiadania. tłumaczyła Ewa Abranowiczowa.	**Kwiat bagna** szkic powieściowy. Senzacyjna nowość!	**Księga mądrości** przełożył z oryginału Adam Stodor.	**152 ukraińskich melodyi** układu na fortepian część I. muzyka część II. tekst	**Wareńka Olessówna** (Salona dziewczyna) przedład Henryka Salza wyd. II.	**Flirt towarzyski** czyli **1000 pytań i odpowiedzi** na 50 kartonach w futerale	**Współczesna Powieść polska.** Szkice krytyczne.	**Pomniejszyciele olbrzymów.** Szkice literacko-polemiczne.	**Nowele.** 5039 3
Cena 1 k., z przes. 1·10	Cena 3 k., z przes. 3·20	Cena 3 k., z przes. 3·30	Cena 2·40 k., z przes. 2·50	Cena 6 k., z przes. 6·50	Cena 1·50 k., z przes. 1·60	Cena 1 k., z przes. 1·10	Cena 2·40 k., z przes. 2·60	Cena 1·60 k., z przes. 1·70	Cena 2·60 k., z przes. 2·80

Najtańszem bo bezpośredniem źródłem jest

Magazyn pierwszej krajowej fabryki wyrobów platerowanych bronzowych i srebrnych

M. JARRA W KRAKOWIE

TYLKO OD STRONY POMNIKA A. MICKIEWICZA, OBOK CUKIERNI W SUKIENNICACH L. 2. 4788 3 10

Popierajcie przemysł krajowy!

Na podarki ślubne na gwiazdkę!

Magazyn bogato zaopatrzony w piękne i trwałe wyroby własne w stylach zakopańskich, secesyi i innych sprzedaje po cenach prawdziwie fabrycznych. Najpraktyczniejsze, najodpowiedniejsze na podarki przedmioty do użytku domowego jak:

Serwisy do kawy, herbaty i czekolady, Kandelabry, Nożyczki do owoców i ciast, Lustra i garnitury toaletowe, Samowary, Maselniczki, Cukierniczki, Podstawki na kwiaty, Bileterki, Etażery, Serwisy do wódek, Pudełka na biżuterye, Kompotyerki, Serwisy do palenia i t. d. Kompletne kasety z nakryciem stołowem w stylu zakopańskim i innych.

Patentowane w całej Europie!

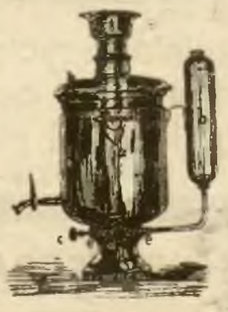

Nowość! **„NIUTA"** Nowość!

Samowary spirytusowe gazowe najpraktyczniejsze w świecie.

Nie kopcą, nie wydają żadnego swądu, ani popiołu. Obsługa nader łatwa, gdyż można go w kilku sekundach nastawić w pokoju lub salonie. Zagotowuje wodę na 16 szklanek herbaty w 15 minutach, zużywając za 3 hal. spirytusu. Wyrabia i przerabia ze zwykłych samowarów wyłącznie fabryka M. JARRY w KRAKOWIE.

Artykuły kościelne.

Lichtarze, Kielichy, Puszki na Komunikanty, Lampy, Krzyże, Relikwiarze, Monstrancye, Żyrandole, Świeczniki, Ampułki, Lawatarze, Trybularze, Kadzielnice, Pastorały i t. d. Fabryka wykonuje na zamówienia podług rysunków i projektów Tablice pamiątkowe, Biusty, Pomniki i wszelkie przedmioty kościelne, jak: Świeczniki, Tabernakulum, ozdoby do ołtarzy i t. d. z bronzu, chińskiego srebra lub z prawdziwego srebra i złota.

Przyjmuje również zniszczone wyroby do reperacyi, posrebrzenia, złocenia w ogniu lub galwanicznie, niklowania i bronzowania. Wypożycza nakrycia stołowe „sztucce" na większe zebrania, wesela i t. p. Proszek do czyszczenia srebra i złota.

Cenniki na żądanie darmo i franco.

Dla Pań.

Duży słoneczny, umeblowany pokój z oknami na ulicę, do wynajęcia zaraz. Może być z utrzymaniem i łazienką. — Floryańska 23, II piętro na lewo. 5045 1 3

Ogrodnik z długoletnią praktyką zawodową, kwiatową i warzywną, zdolny pomolog, obznajmiony w zakładaniu szkółek i sadów, poszukuje posady od 1 stycznia 1907. — Zgłoszenia **„Pomolog"** poste restante **Zator.** 5048 1 3

Uczennica

Prof. Dr. Franciszka Bylickiego udziela lekcyi gry na fortepianie. Dla niezamożnych uczennic wielkie względy. Tamże dobre początki języka francuskiego. — Adres złożony w Gł. Ajencyi Dzienników i Ogłoszeń J. Hopcasa i A. Salomonowej, Sławkowska 2. 5028 1 3

Pisarza

rutynowanego i z agendą adwokacką obznajomionego, poszukuje kancelarya adwokacka w Krakowie.

Zgłoszenia wraz próbą pisma i podaniem dotychczasowego zajęcia należy nadsyłać pod adresem: **„Pisarz 5044"** post. rest. **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego.

Zgłoszenia nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 5041

OGRODNIK

zdolny, kwiatowy i warzywny pomolog, znający się na zakładaniu szkółek i sadów, poszukuje posady od 1 stycznia 1907. na ordynaryę. Zgłoszenia **F. Zgłobicz, kier. szkoły,** Wielka Wieś., p. Wojnicz. 5046 1 2

PIERWSZA KRAKOWSKA

PALARNIA KAWY

Ważne dla PP. Gospodyń!

Za darmo, jako premię, otrzyma każdy z P. T. Odbiorców, wykazujący się zwrotem woreczków (z marką ochronną) z zakupionych 12½ klgr. moich wybornych mieszanin palonej kawy patentowaną ozdobną, hermetyczną, hygieniczną samomierzącą i oszczędzającą puszkę do przechowywania kawy, zwaną:

„CONSERVATOR"

M. JAWORNICKI

Kraków, Rynek gł. 44.

4248 71 0

Z powodu

przeniesienia całkowite urządzenie do salonu zaraz do sprzedania.

Bliższa wiadomość: **ul. Graniczna Nr 15** II piętro, drzwi na lewo. 5049

ZUPEŁNIE ZA DARMO

bez żadnej zapłaty

4575 5 9

każdy otrzyma jako podarek gwiazdkowy **budzik kolejowy** w nocy świecący, lub **zegarek Rosskopfa** wartości 5 koron wraz z pięknym **kalendarzem ściennym** z koszyczkiem, kto do 15 grudnia zamówi towarów za cenę ponad 30 koron. Zażądać przeto zaraz mój cennik z 2000 odbitek, zadarmo, opłacony.

Max Böhnel

zegarmistrz

Wiedeń, IV., Margarethenstrasse 27.

Największy wybór! Dużo nowości!

Lampki elektryczne kieszonkowe i baterye do napełniania tychże wszelkich systemów.

Szachy, Domina. Karty do gry. Przybory kawiarniane Ramki do gazet.

NA DRZEWKO!

Dekoracye kompletne do ubrania całego drzewka od 2 koron do 15 koron.
Dekoracye i ozdoby z „Lamety" (włos aniołów), szkła, papieru, waty i że atyny.
Szklane perły, kule, trąbki, dzwonki i sople lodowe.
Girlandy złote, srebrne i kolorowe.
Aniołki i Lampiony na drzewko.
Szopki — Stajenki.
Pozłótkę złotą i srebrną, dyamentynę i śnieg błyszczący.
Lichtarzyki ozdobne i zwykłe.
Przyrządy do zaświecania i do gaszenia.
Świeczki woskowe i stearynowe, kolorowe, gładkie i karbowane. **Stoczki.**
Nowość: **Świeczki elektryczne.**

JAKO PODAREK!

Mydła i Perfumy w eleganckich kasetkach po rozmaitych cenach.
Mydła kwiatowe w najlepszej jakości, karton zawierający 6 sztuk 55 ct.
Perfumy, Wodę kolońską, Pudry i Mydła francuskie, angielskie i krajowe.
Wszelkie inne przybory toaletowe.
Nowość: **Mydła amerykańskie.**
Aparaty i preparaty do upiększenia twarzy i rąk.
Szachy, szachownice, Domina i różne gry towarzyskie.
Kompletne kasetki z przyborami do robót pilczkowych i szycerskich.

„Nowość" Cyrk Humpty Dumpty

NA GWIAZDKĘ!

Kotwiczne skrzynki budowlane i zabawki do układania (łamigłówki) z fabryki F. A. Richtera i Spółki.
Zabawki i lalki gumowe dla dzieci.
Piłki gumowe salonowe.
Przyrządy gimnastyczne pokojowe.
Tenisy pokojowe „Ping-Pong".
Siłomierze: „The Whitely".
Aparaty „Ideal" Family Gymnastics.
Farby artystyczne. Przyrządy i kompletne **kasetki** do malowania olejnego, akwarelą, na terakocie, drzewie i naprysk wania.
Przedmioty z drzewa i terakoty do malowania.
Aparaty z igłą platynową do wypalania na drzewie i odnośne wzorki.
Łyżwy śniegowe „Ski". 4782 2 0

polecają po cenach najtańszych: **Reim i Spółka,** **Kraków, Rynek L. 37, Linia A-B.**

Cenniki darmo i opłatnie. Dwa razy dziennie wysyłki pocztowe.

Jan Sądel

w Krakowie, plac Matejki l. 4, poleca

Pierwszorzędną Pracownię

PILNIKÓW i RASPLI

wyrób ręczny, odznaczonych srebrnym medalem na wniosek Sądu wystawy metalowej w Krakowie 1904 r. 4767 6 10

Ostrzeżenie!

Ostrzegam mych Szanownych odbiorców, że ludzie, podszywający się pod moją firmę, a nie mający na czapkach napisu: „Rozwóz nafty Jana Erkera, ul. Szewska l. 3" dostarczają **nafty mętnej i zapalnej;** przeto, by uniknąć reklamacyj, proszę zwracać uwagę na czapkę.

Polecając się nadal łaskawym względom, pozostaję z poważaniem

4960 3 3 *Jan Erker.*

Syróp Pagliano

Najlepszy środek do czyszczenia krwi :::: wynaleziony przez:

PROF. GIROLAMO PAGLIANO

wyrabiany od roku 1838 przy sumiennem przestrzeganiu oryginalnych recept przez pierwotną firmę, przez wynalazcę założoną, a obecnie przez jego prawnych spadkobierców dalej prowadzoną we **FLORENCYI, VIA PANDOLFINI (WŁOCHY).** 3935 19 0

Cachets w płynie, w proszku.------

Żądać we flaszkach

mających jasno-niebieski znak fabryczny z podpisem PROF. GIROLAMO PAGLIANO. — Dostać można w każdej większej aptece.

Skład dla Austryi::: **Sokrate Bracchetti, Ala (Południowy Tyrol).**

Zdolny buchhalter

i korespondent, który był przez dłuższy czas w Niemczech, mając dobre świadectwa, poszukuje posady.

G. K. poste restante Bolechów. 5040 1 2

5 PROCENT NA RZECZ TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

Bibułki i tutki do papierosów

PROMIEŃ

przez instytut chemiczny Uniwersytetu lwowskiego za **najlepsze** uznane.

Wszędzie do nabycia.

Fabryka, Lwów, ul. Pańska boczna. 4201 10 10

Dla Pań

Kursa do egzaminu państwowego z rachunkowości ogólnej, państwowej oraz buchalteryi kupieckiej pojedynczej i podwójnej.

Warunki przypuszczenia do egzaminu zapewnione. 5035 1 1

Dla Panów godziny osobne.

KAZIMIERZ KOCHMAŃSKI

C. k. Urzędnik rachuby skarbowej.

Kraków, Plac Matejki l. 3.

Herbata z Brodów! Od dawien dawna z swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą

Herbatę rosyjską

zbioru majowego, poleca **handel**

W. ADAMOWICZA

w Brodach na pograniczu rosyjskiem

1 funt „Familijnej" bardzo dobrej . . . . . złr. 1·40
1 funt „Melange de Moskou" w oryg. opak., najlepszej 3·50
1 funt „Imperial" cesarskiej, w oryginalnem opakowaniu 3·50
1 funt „Okruchów" z najlepszych herbat kwiatowych 1·20
Kawa Ceylon palona gorącem powietrzem ½ kg. złr. 0·80 i 1·10
Bulion wołyński 1 kilo . . . . . złr. 3·20

Herbata z Brodów!

UTRZYMANIE ŻOŁĄDKA ZDROWYM

polega głównie na utrzymaniu, przyspieszeniu i ustaleniu trawienia, a usunięciu dolegliwego zatwardzenia. Uznanym za dobry, ze samych wyszukanych, najlepszych i skutecznych ziół leczniczych starannie przyrządzonym, apetyt podniecającym, trawienie przyspieszającym i łagodne rozwolnienie wywołującym środkiem domowym, który znane skutki nieumiarkowania, wadliwej dyety, przeziębienia i przykrego zatwardzenia np. zgagę, wzdęcie, nadmierną ilość kwasów i kurczowe bole łagodzi i usuwa, jest **Dra Rosy balsam żołądkowy** z apt. B. Fragnera w Pradze.

!!Ostrzeżenie!! Na wszystkich częściach opakowania znajduje się zarej. znak ochronny.

Skład główny: Apteka B. FRAGNERA, c. i k. dostawcy dworu, pod „Czarnym orłem", **PRAGA,** Malá Strana 203, róg ulicy Nerudowej.

Wysyła się pocztą codzień. Cała flaszka 2 K., pół flaszki 1 K. Pocztą po otrzymaniu 1·50 K. wysyła się małą flaszkę, za 2·80 K. wielką flaszkę, za 4·70 K. 2 wielkie flaszki, za 8 K. 4 wielkie flaszki, za 22 K. 14 wielkich flaszek, opłatnie do wszystkich stacyj austro-węgier. państwa. **Składy w aptekach Austro-Węgier. W Krakowie w znaczniejszych aptekach.** 1311 13 20

Odznaczony medalem na wystawie w r. 1905 w Tarnowie.

PIOTR CELESTYN KULKA

MAJSTER KAMIENIARSKO-RZEŹBIARSKI

w Tarnowie vis-à-vis cmentarza.

Podejmuje się wszelkich robót w zakres kamieniarstwa wchodzących i przyjmuje zamówienia na: roboty budowlane, kościelne, ołtarze, posadzki z marmurów krajowych i zagranicznych, pomniki z ciosów wszelkiego rodzaju, marmuru, granitu, syenitu i labradoru, oraz odnawia pomniki kościelne i ołtarze po cenach umiarkowanych.

Ważne dla PP. Duchowieństwa i zakonów klasztornych.

Do sprzedania 5 artystycznych szopek. Zdjęcia fotograficzne oglądać można w oknie biura ogłoszeń Wilhelma Nimhina, Kraków Pędzichów 11. 5051 1 6

Na gwiazdkę!

Piękny i realny podarek dla każdego.

Syberyjskie i Uralskie

kamienie dla wszelkiej biżuteryi: Ametysty, akwamaryny, beryle, aleksandryty, topazy, (złote), szmaragdy, almandyny, rubiny, chalcedony, szafiry, chryzolity, turmaliny, hyacynty, fenakity, księżycowe, (k. szczęścia).

Kamienie sprzedaje się od 25 cent. i wyżej za karat. — Z powodu stagnacyi w Rosyi — ceny niskie hurtowne. Kamienie chętnie daję do oglądania bez obowiązku kupna. 5027 1 10

Proszę korzystać ze sposobności.

Adres: **Topolowa l. 40, II piętro.**

FRANKFURT A. M.

TÜRK & PABST's

Rühmlichst bekannte:

Worcester-Sauce. Mayonnaise.

T. & P'a sos majonesowy i remuladowy do homarów, ryb, rozm. sałaty jako przyprawa do gotowanej wołowiny i t. d. **jest wszędzie ulubiony.** 3904 3 3

„Geha"

Najnowszym wynalazkiem w swoim rodzaju jest patentowany korkociąg „Geha", którego mechanizm jest tak oryginalny i praktyczny, że „Geha" zdobył sobie w krótkim czasie w całej Europie ogólne uznanie! Nie wymaga on wcale trzymania w rękach flaszki, gdyż lekkie naciśnięcie bocznych ramion korkociągu, choćby przez małe dziecko lub słabą osobę wykonane, powoduje natychmiastowe i spokojne wyjście korka nawet z najsilniej zaszpuntowanej butelki! „Geha" jest ze stali, niklowany i zapakowany w ładnem pudełku. Przeszło 200 listów uznania! Zupełnie odpowiednie na prezenty. Cena kor. 2·40. 4152 10 20

Do nabycia w pierwszorzędnych handlach żelaznych, galanteryjnych, nożowniczych, porcelany i zastaw stołowych — lub u generalnego zastępcy:

J. F. Kleczeński we Lwowie. Sykstuska l. 16.

Z Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.